

सल्लाहकार

श्री तिलविक्रम सम्बाहृङ्गे

प्रधान सम्पादक

छत्र वनेम

सम्पादक

विमला सेने

प्रकाशक

किरात याक्थुङ चुम्लुङ युके

अर्थ व्यावस्थापक

धन काम्बाङ्ग

बजार व्यवस्थापक

दिपेन्द्र यक्सो

पत्राचार ठेगाना:

मिक्फुला लाजे इङ्गड

31 Arcon Road, Ashford Kent

TN23 5BY

Website: www.chumlunguk.org

Email: chumlunguk.org@gmail.com

यस अंकमा

- १) सम्पादकिय पृष्ठ-३
- २) अध्यक्षको शुभकामना पृष्ठ-४
- ३) बेलायतबासी याक्थुङहरुका लागि
चुम्लुङदेन कि चुम्लुङहिम ? पृष्ठ-५
- ४) याक्थुङ्बाहरुको मौलिक धर्म युमा धर्म
पृष्ठ-१०
- ५) याक्थुङ तरुनी/तन्नेरीहरुको मृत्युमा
गरिने मृत्यु संस्कार पृष्ठ-१४
- ६) किन चाहिन्छ धर्म? पृष्ठ-१६
- ७) चुम्लुङदेन दाताहरुको नामावली
पृष्ठ-१९
- ८) फक्ताङलुङनु सिरिजोङ्गा सक्
पृष्ठ-४४

सम्पादकिय

याक्थुङ्हरुको एकताको प्रतिक चुम्लुङ्देन

प्रबास को बसाइ संगै देशको डाइस्पोरिक माया आफ्नो राष्ट्र, समाज र आफन्तबाट टाढिनुको पिडा आफ्नै ठाउमा छ अर्को तिर आफ्नो ईतिहास संस्कृति र मुन्धुम वा समग्रमा आफ्नो पहिचानको संरक्षण गर्दै २००३ देखी कयाचु युकेले यहाँसम्म आइपुग्दा यो प्रबासको प्रतिकुल परिस्थितीमा भोगेका संघर्ष र उकाली ओरालि संगै आफ्नो मुन्धुम संस्कृति संस्कारलाई कतै बाह्य संस्कृतिले बिस्थापित त गर्दै न वा कतै दोश्रो पुस्तासम्म आइपुग्दा हामीले हस्तान्तरण गर्ने हाम्रो मौलिकता लोप भाई सकेको त हुँदैन भन्ने चिन्ता संगै जिवन जिउन वाध्य बेलायतबासी याक्थुङहरु आफ्नो अमूल्य समय छुटाएर संस्थालाई यहाँसम्म ल्याइपुराएकोछ त्यो भन्दा अघी बढेर तमाम याक्थुङ्गहरुको प्रतिसठाको लागि आफ्नै भुमी वा चुम्लुङदेन हुनुपर्छ भनेर आफ्नो गास कटाएर प्रोपर्टी खरिदका लागि योगदान दिनु हुने सम्पूर्ण बेलायतबासी याक्थुङ्गहरु धन्यबातका पात्र हुनुहुन्छन । आज उहाँहरु प्रतेकको योगदानले चुम्लुङ्ग देन खरिदगर्न सम्भव भएको छ ।

यस वर्षदेखी आफ्नै भुमिमा स्वतःस्फुर्त आफ्नो संस्कृति संस्कारहरु सम्पन्न गर्न पाउनु सानो उपलब्धी होइन । बरु यो युकेबासी याक्थुङ्गहरुको उपलब्धिलाई ऐतिहासिक सफलताको रुपमा लिनु पर्दछ ।

३ हजार भन्दा बढी संख्यामा सिक्किम प्रवासिने १८ औ सताब्दिको याक्थुङ पछी यो नै दोश्रो ठुलो याक्थुङ प्रबासी जमात भने पश्चिमि सभ्यता (युरोप) मा याक्थुङ्गहरुको ईतिहास कोर्ने र युरोपको भुगोलमा ब्रिहत याक्थुङ्गहरुको उपस्थिती सरकारी सुचांकमा सुचिक्रित हुने अवसर मिलेको भने यो नितान्तै पहिलो हो ।

यो ऐतिहासिक उपलब्धिको पावन अवसरमा यो वर्सको सिसेक्पा तंनाम औपचारिक कार्यक्रम सहीत आफ्नो भुमिमा पहिलो प्रवेशलाई खुशी र उमङ्ग का साथ समुद्राटन सहित सम्पन्न गर्न गैरहेकोछ । संस्थाले नियमित रुपमा सम्पन्न गर्दै आएको हरेक कार्यक्रमहरु अब देखी आफ्नै भुमिमा गर्न सकेछ र आफ्नो समय अनुकुल र निश्चित स्थानमा नियमित रुपमा कार्यक्रमहरु गर्नेछ । जसले गर्दा संस्थाको हजारौ खर्च बचत हुनेछ आफ्नो मौलिक संस्कृतिस कार्यक्रमहरुले मौलिकरुपमा र समय अनुकुल गर्न सकेछ । बेलायत भरी छरिएर रहेको याक्थुङ हरुले वर्षमा एकपटक फुर्सद मिलाएर पर्वको रुपमा भेटघाट गर्ने यो अवसर र यो स्थानाले बिभिन्न आस्था र बिचारमा हिडेका याक्थुङ हरुलाई कम्तिमा एकपटक अनिवार्य जस्तै एकै ठाउमा भेट घाट गर्ने अवसर मिलेको छ । यसकारण पनि यो चुम्लुङ देनलाई याक्थुङ्गहरुको एकताको प्रतिकको रुपमा लिन सकिन्छ ।

- छोटो कथा चुम्लुङदेनको पृष्ठ- ९
- याक्थुङ साम्लो पृष्ठ- ४३
- थोक्ला पृष्ठ- ४३
- Journey to Ultra-Marathon page-40
- स्वास्थ्य जीवन बाँच्ने कला पृष्ठ- ४१
- १२औं यलम्बरहाङ्ग कप सम्पन्न पृष्ठ- ४२

शुभकामना

बर्तमान संचार र मिडियाको जमानामा लिम्बु भाषा र संस्कृतिको संरक्षण र संवर्दन गर्ने कार्यमा किरात याक्थुङ चुम्लुङ, युके को वार्षिक मुखपत्र "मिक्फुला लाजे ईङ्गड" पत्रिकाले बेलायत बासी याक्थुङ समुदायमाझ अत्यन्तै महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको छ। संस्थाको वार्षिक गतिविधिहरू र विभिन्न लेख तथा याक्थुङ भाषाका आधारभुत विषयबस्तुहरू समाविष्ट यस पत्रिकाले बेलायतबासी याक्थुङहरूलाई आफ्नो भाषा र संस्कृतिका साथै किरात याक्थुङ चुम्लुङ, युकेको बारेमा विविध जानकारी प्रदान गर्दै आएको छ। यसभित्र समाबिष्ट विज्ञापन, सूचना, सृजना तथा अन्य जानकारी मुलक स्तम्भहरूले यस पत्रिकाको आवश्यकता र महत्व अझ बढेको छ। पत्रिकाको सम्पादन र प्रकाशन अत्यन्तै कठिन कार्य हो। यस कार्यमा ज्यादै ठुलो मिहेनत र धैर्यताको आवश्यकता पर्दछ। विषय बस्तुमा पनि उत्तिकै निपुण हुन जरुरि छ। आफ्नो व्यक्तिगत समयलाई पर्बाह नगरि अहोरात्र खटेर यस पत्रिकालाई बेलायत बासी याक्थुङ समक्ष ल्याउन जिम्मेवारी बहन गर्नुहुने किरात याक्थुङ चुम्लुङ, युकेका उपाध्यक्ष सम्पादक श्री छत्र वनेमज्यु लाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु साथै प्रकाशनको लागि प्रतक्ष वा अप्रत्यक्ष रुपमा सहयोग पुरयाउने महानुभावहरू प्रति हार्दिक कृतज्ञ छु।

२००३ देखी संस्था यहाँसम्म आइपुग्दा हामिले धेरै उपलब्धिहरू हासिल गरेका छौ। वार्षिक कार्यक्रमका लागि भेटघाट हुने स्थल देखी संस्थाको स्थाई कार्यालयसम्मको आवश्यकतालाई महासुस गर्दै बेलायतबासी याक्थुङहरूको आफ्नै भुमी वा प्रोपर्टिको रुपमा चुम्लुङ देन खरिद परियोजना सफल हुनुले तपाईं हामीमा एउटा उत्साह थपेको छ। यस उपलब्धी प्राप्त हुनुमा तपाईं हामि सबैको महत्वपूर्ण योगदान रहेको छ। यस ऐतिहासिक कार्यमा सहभागि भै सहयोग गर्नु हुने सम्पूर्ण दाताज्युहरू साथै बिघटित पि पि सि कमिटिलाई बिशेष धन्यबात् दिन चाहन्छु। आगामीदिनहरूमा पनि यस परियोजनालाई बिकास र समबर्धन गर्दै लैजाने जिम्मेवारि तपाईं हाम्रै भएकोले यसमापनि यहाँहरूको निरन्तर साथ सहयोग रहनेछ भन्नेमा हामि सबै विस्वस्त छौ। बेलायत बासी सम्पूर्ण याक्थुङहरूको हितको निमित्त एकजुट भई थप लगनशिलता र उर्जा सहित अझ सशक्त रुपमा अघि बढ्न तपाईंहरू सबैलाई हार्दिक आह्वान गर्दै यहि आउदो लिम्बु जातिहरूको महत्वपूर्ण पर्व सिसेक्पा तङ्नाम २०१९ को पावन अवसरमा विश्वभरि रहनु भएका सम्पूर्ण याक्थुङहरू लगायत सम्पूर्ण नेपालिहरूमा किरात याक्थुङ चुम्लुङ, युके को तर्फबाट यसै मुखपत्र मार्फत हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

श्री तिल बिक्रम सम्बाहाम्फे
अध्यक्ष
किरात याक्थुङ चुम्लुङ, युके

बेलायतबाशि याक्थुङहरुकालागि चुम्लुङदेन कि चुम्लुङहिम ?

याक्थुङ भाषामा चुम्मा को अर्थ भेला हुनु र लुङ को अर्थ ढुङ्गा हो। परा पूर्वकालमा घर वा ब्यबस्थित ठाउँ नभएको समयमा प्राकृतिक रुपमा निर्मित भेला हुन उपयुक्त सम्म ठुलो ढुङ्गा वा ओढार लाई भेला हुने स्थानको रुपमा लिइन्थ्यो। सोही स्थानलाई वा भेला हुने चुम्मा लुङ लाई कालान्तरमा चुम्लुङ भन्न थालियो र चुम्लुङ शब्दको बिकास भयो। त्यसैगरी याक्थुङ भाषामा हिम भनेको घर हो र देन भनेको ठाउँ हो।

बेलायतबाशि याक्थुङहरुका लागि चुम्लुङदेन कि चुम्लुङहिम ?

बेलायतबासी याक्थुङहरुको लागि खरिद गर्न लागेको चुम्लुङ हिम/चुम्लुङ देनको बिषयमा प्रवेश गर्नु पूर्व बेलायतबासि याक्थुङहरुलाई आवश्यकता के को हो भन्ने बुझ्न जरुरी हुन्छ। यो बेलायती पारीबेश भित्र रहेर याक्थुङहरुको जातिय पहिचानलाई जोगाउने हो भने आफ्नै घर जग्गा हुन अत्यन्तै जरुरी छ। ५ हजार भन्दा बढी लिम्बुहरुलाई एकै ठाउँमा भेला हुन एउटा घरले सम्भव हुन्न, कार पार्किङ सहीतको घरलाई खरिद गर्न कम्तिमा १० लाख पाउण्डको आवश्यकता पर्दछ। पिपिसि (चुम्लुङ हिम खरिद कमिटी) ले यस परियोजनाको निमित्त गएको २०१४ डिसेम्बर को अन्त्य सम्ममा कम्तिमा ७,६०,००० (सात लाख साठी हजार) पाउण्ड रकम ऊठ्न सकेन अनुमान गरेको थियो।

यो परियोजना खरिदको निश्चित भएपछी बिभिन्न उतार चाढाब संगै ३ लाख पैसा संकलन गर्न पनि संस्थाले बिबिध समस्या र कस्टहरु झेल्नु पर्यो। पारीयोजना खरिद गरिनु पर्छ भन्ने निर्णय भए पश्चात झन्डै १ दशक बित्न लाग्यो तर संस्थामा ३ लाख पाउण्ड पनि संकलन हुन सकेन। यस बिच आर्थिक संकलनकालागी धेरै समय सिमाहरु तोकिए। बेलायति नियमको पारीधी भित्र आर्थिक संकलन जस्तो सम्बेदनशिल कुरा नेपालमा जस्तो सहज पनि थिएन स्वेच्छाको बिषयलाई तिब्रता दिन पनि गाह्रो थियो। बेलायतको बिभिन्न क्षेत्रमा छरिएर रहेका याक्थुङहरुलाई बर्षमा एकचोटिमात्र पनि एकै ठाउँमा भेला हुन कम्तिमा पनि ५-१० एकड जमिनको आवश्यकता पर्दछ भन्ने कुरा हरेक सिसेक्पा तंनाम कार्यक्रमहरुको पांच हजार भन्दा बढी जमघटवीच उपस्थित हुने सबै वेलायतवासि याक्थुङवाहरु लाई अनुभुती भएको हुनुपर्छ। यसकालागी कार पार्किङ सहित ५००० सम्मको उपस्थितिको लागि चुम्लुङ देन आवश्यकता पर्दछ र चुम्लुङ देन भए पछी

—छत्र वनेम
उपाध्यक्ष
किरात याक्थुङ चुम्लुङ युके

भबिस्यमा हिम बनाउन पनि सकिन्छ भन्ने मनसाय बमोजिम तत्काललाई चुम्लुङ हिम नभै चुम्लुङ देन खरिद गर्ने तर्फ चुम्लुङ युके अग्रसर भएको हो।

त्यसैले ३-५ लाख सम्मको बजेटले खरिद गर्न सकिने तत्काल लाई प्रयोग गर्न मिल्ने बार्न (खेतिमा बनेको घर) सहित को जग्गा खरिद गर्ने निर्णय भै नवौ कार्यसमितिको दोस्रो बैठकले पारीत गरी जग्गा खोजीको कार्य तिब्र बनाउने निर्णय गरेको थियो। सोही बमोजिम उक्त बैठककै दिन पिपिसीका प्रोपर्टी रिसर्चर महेन्द्र लिम्बु द्वारा प्रस्तुत गर्नु भएको मेडिस्टोन स्थित २५ एकड को जग्गा को बिषयमा अरु जानकारी लिना र चुम्लुङ जस्तो सामाजिक संस्थाको उद्देश्य बमोजिम कानुनी रुपमा प्रयोग गर्न उपयुक्त भए खरिदकालागी प्रकृया अघी बढाउने निर्णय भएको थियो।

सोही बमोजिम अघी बढाईएको खरिद सम्बन्धी प्रकृयालाई निरन्तरता दिदै सम्पूर्ण शाखा कार्यसमिती लगायत लाई गत २०१८ मार्च २५ तारिख आइतबारका दिन अवलोकनको लागि निमन्त्रणा गरी अवलोकन कार्य सम्पन्न भएको थियो। कानुनी प्रकृया अघी बढाउन सोलिसिटर फी पनि बुझाई प्रकृया निरन्तर रुपले अघी बढाए पश्चात गत जुलाई ५ तारिख आइतबारका दिन सबै प्रकृया पुरा गर्दै संस्थाको तर्फबाट अध्यक्ष दिल सि मेन्याङ्बो र सह अध्यक्ष तिल बिक्रम सम्बाहाम्फेले हस्ताक्षर गरी चुम्लुङ देनको लागि तिर्नु पर्ने कुल रकम तथा सरकारी कर एकमुस्ट मेडिस्टोन स्थित सोलिसिटरकै कार्यालयमा बुझाउने काम भए पछी किरात याक्थुङ चुम्लुङ

युकेको सपना चुम्लुङदेन खरिद कार्यक्रम पुरा भएकोथियो। प्रकृया पुरा हुन अली ढिलाई भए पनि अन्तत यस बर्षको सिसेक्पा तंनाम कार्यक्रम सम्पन्न गर्न यही चुम्लुङ देनमा हुने निश्चित भएकोछ।

किरात याक्थुङ चुम्लुङहिम प्रोपर्टि खरिद कमिटी

विगत एक दशक देखि यो प्रवासमा पनि हामीले बदलिदो परिस्थिति र समयसंगै संस्कृतिलाई हुर्काउने प्रयास ग-यौं। अहिले किरात याक्थुङ चुम्लुङको शाखाहरु विस्तार भएर वेलायतका बिभिन्न काउन्टि वा काउन्सिलहरुमा फैलिएका छन्। आज आएर वेलायतका लिम्बू समाजको आफ्नै जीवन शैली वनेको छ। आवश्यकता र महात्वाकांक्षाहरु पनि बढेका छन्। हाम्रो आत्मविश्वास र आत्मवल पनि वृद्धि भएको छ। यहि आत्मवल र आत्म विश्वासको पृष्ठभूमिबाट हाम्रो ढुकढुकि देखिनै संस्कृति र संस्कारहरुको माया झनै गाढा भएर आएकोछ। हरेक सिसेक्पा तंनाम कार्यक्रमहरुमा उपस्थित हजारौ वेलायतवासि लिम्बूहरुको जमघटवीच उपस्थित हुन पाउँदा सबै याक्थुङवाहरुको छाति गर्वले अवश्य फुलेको हुनुपर्छ। त्यो उमंगलाई हामीले उत्साहमा वदलेर हौसलाकोरुपमा सम्हाल्नु पर्दछ। प्रवासि परिवेशमा आफ्नो संस्कृति र संस्कारहरुलाई आफ्नै मौलिकतामा जोगाई राख्न र यसको समृद्धि अत्यावश्यक छ भन्ने हामीलाई झनै कर्तव्य बोध भएको छ। नत्र केवल औपचारिकतामा मात्र सिमित रहनेछ। कालान्तरमा हाम्रो संस्कृति र संस्कारहरुको मौलिकतामा विचलनहरु आउनुका साथै हराएर जाने सम्भावना हुनाले नियमित व्यावहारमा ल्याउन संरक्षण र समृद्धिको निम्ति आफ्नै जग्गामा मात्र सम्भव हुनाले संस्थाको निजि जग्गा (चुम्लुङ देन) हुन जरुरि महशुस भै चुम्लुङहिमको अवधारणा आएको हो।

वेलायतवासी लिम्बूहरु र संसारमा छरिएर रहनु भएका प्रवासि लिम्बू समुदायको आस्थाको केन्द्र भनेको चुम्लुङनै हो यसैको माध्यमबाट सम्पूर्ण याक्थुङहरुलाई एकताको शन्देस दिदै हाम्रो भाषा लिपि, ईतिहास, धर्म, संस्कृतिक संस्कार र मुन्धुमको संरक्षण गर्नुका साथै सामाजिक र सांस्कृतिक चेतनाको अभिवृद्धि गराउनु पर्ने संस्थाको प्रमुख कर्तव्य भएकोले यहि उद्देश्य पुरा गर्न किरात याक्थुङ चुम्लुङ युकेले चुम्लुङहिम खरिद कमिटी गठन गरेकोहो।

किरात याक्थुङ चुम्लुङको स्थापनाकाल देखिनै चुम्लुङ प्रोपर्टि (चुम्लुङ हिम) खरिदका लागि कमिटि गठन गर्ने प्रयासहरू भएको थियो तर छैटौँ महाधिवेशनपछि चुम्लुङ युकेको तेश्रो बैठक पश्चात मात्रै औपचारिकता पाउन सक्यो । यसका लागि २०११ अगष्ट १४ तारिख ग्रीनफोर्ड रोड स्थित सड्बुरि हिल क्लव, ह्यारो मिडलसेक्समा वसेको १४औँ बैठकमा श्री पदम वहादुर आडवोहाङको नेतृत्वमा पि पि सि कमिटि गठन भएको थियो । आर्थिक संकलन तथा प्रोपर्टि खोजि र अनुसन्धान सहज बनाउने उद्देश्यले चुम्लुङका सम्पूर्ण शाखाहरू, एरिया प्रतिनिधिहरू लगायत संस्थाका गन्थमान्य व्यक्तिहरूलाई समावेश गरि विस्तार गरिएको उक्त कार्य समितिले चुम्लुङ युकेको छैटौँ कार्यसमितिको प्रथम साधारण सभामा आधारभुत निर्देशिका नियमावलि (Base guideline and rules) पनि प्रस्तुत गरि विभिन्न समयमा रोड सो जस्ता कार्यक्रम लगायत चुम्लुङका विभिन्न बैठकहरूमा कार्य प्रगति र सम्भावनाहरूका वारेमा विवरणहरू प्रस्तुत गर्दै आएको छ । प्रोपर्टि खोजि अन्तर्गत ११ फेब्रुवरि २०१२ फोक्सटन, २६ फेब्रुवरि २०१२ नोनिन्टन, ४ मार्च २०१२ वेल्समा (KYC PPC road show) कार्यक्रम सम्पन्न गरेको छ ।

प्रोपर्टि खरिद समिती (PPC)ले २०११, २५ सेप्टेम्बर ३३२-३३४ Fernhill Road, Farnborough मा बसेको चुम्लुङ र पिपिसि कमिटिले वृहत छलफल गरी युकेवासि लिम्बूहरूसंग सहयोग संकलन संगै चुम्लुङहिम स्थल खरिदका लागि उपयुक्त मूल्यको सम्भावित स्थल खोजि जारी राखेको थियो ।

आफ्नो व्यक्तिगत समस्याका कारण संयोजक पदम वहादुर आडवोहाङले राजीनामा दिनु भएपछि हाल मेजर चितराज हुक्पा चोडवाड संयोजक लगायत उपाध्यक्ष कमला लिम्बु, सचिव राजेन्द्र लावुङ, कोषध्यक्ष तिल विक्रम सम्बाहाम्फे र प्रोपर्टी रिसर्चर महेन्द्र लिम्बु साथै विभिन्न क्षेत्रलाई समेटि समावेश रहेको एरिया रेप सहितको पिपिसि कार्यसमितिले सक्रिय रूपमा कार्यक्रमहरू अघि बढाई रहनुभएको छ । बेलायत बासी याक्थुङहरू रहेको विभिन्न शाखा तथा क्षेत्रहरूमा रोड सो कार्यक्रमहरू गर्ने क्रममा Ashoford Kent १३-२-२०१२, Oxford १६-१०-२०१५, Swindon २६-०९-२०१५, Warwickshire २०-०७-२०१५, Besingstoke October २०१५ र May, २०१५ Folkstone, Berkshire, Colchester, Rushmoor,

Thurrock मा रोड सो सम्पन्न गरिसकेको छ । त्यसैगरि ३०/०१/२०१६ का दिन आगामि कार्यक्रम तथा समितिले खेल्न पर्ने विषयको लागि पिपिसिको पुर्ण बैठक वसेको थियो ।

चुम्लुङ देनको आवश्यकता र महत्व

हाम्रो संस्कृति र संस्कार प्रति गर्व छ हामीलाई । हाम्रो विगतलाई फर्केर हेर्दा चारैतिरबाट आक्रमणमा परेर पनि अस्तित्वमा रहेको लिम्बूवानको गौरवमय इतिहास अनि त्यसैको सेरोफेरोमा हुर्किएको संस्कृति र सभ्यताहरूको संरक्षणको निमित्त पनि चुम्लुङ देनको अत्यन्तै आवश्यकता भएको छ ।

हामी किराती लिम्बूजातिहरू नितान्तै सामाजमा रमाउने समाजमै आफ्नो हरेक संस्कृति र संस्कारहरू सम्पन्नगर्ने हुनाले हरेक इभेन्टहरूको लागि ठूलो ठाउँको आवश्यकता महसुस हुदै आएको छ । बेलायतको नियम कानून र परिधि भित्र हाम्रो संस्कृति र परम्परा अनुरूप सम्पन्नगर्न हजारौँ खर्च गरेरपनि उचित समयमा कार्यक्रमस्थल प्राप्त गर्न नसकिएको तितो अनुभव हामीले संगालेका छौँ । बेलायतको लिम्बू समुदायलाई विभिन्न चाडपर्व, खेलकुद लगायत कम्तिमा वर्षमा एकपटक भेटघाटकार्यक्रम आयोजना गर्नका लागिमात्रै पनि हरेकपटक संस्थाले हजारौँ पाउण्ड रकम खर्चगर्नुपरेको छ ।

संस्थाको अपनै जग्गा वा कार्यक्रम स्थल भएमा यस्ता हरेक कार्यक्रम (जस्तै सिसेक्पा तंनाम, चासोक तंनाम, अधिवेशन, साधारण सभा लगायत संस्थाका हरेक नियमित तथा आकस्मिक बैठकहरू)मा लाग्ने वार्षिक हजारौँ पाउण्ड फजुल खर्चहरू संस्थाको वचत हुन सक्नेछ भने संस्थाको हरेक कार्यक्रमहरू व्यवस्थित र सुनिश्चित बन्दै जानेछ ।

आजको २१औँ सताब्दिमा कुनैपनि समुदायलाई खेलकुदको क्षेत्रबाट टाढा राख्न सकिदैन । यसकुरालाई मननगरि प्रथम किराती राजा यलम्बर हाङको सम्झनामा तमाम युकेवासि नेपाली समुदायलाई समावेश गरि फुटबल प्रतियोगिता आयोजना गरिदै आएको छ । २००८ वाट निरन्तररूपमा किरात याक्थुङ चुम्लुङले सन्चालन गर्दै आएको यो प्रतियोगिताले अन्य समाज र समुदायहरूसँग सम्बन्ध स्थापितगर्न पुलको काम गरेको महसुस भएको छ । २०११ को प्रतियोगितामा ४० टिम, २०१२ मा ४२ टिमहरू सहभागि भएका थिए । तर त्यसपछिका तथ्यांकहरू अध्ययन गर्दा हरेक वर्षको कार्यक्रमहरू त्यति सन्तोसजनकरूपमा प्रगति भएको देखिदैन । आर्थिक वृद्धिका लागि पनि यलम्बर हाङ कप कार्यक्रमले भन्दा वार्षिक

भेटघाट तथा अन्य कार्यक्रमहरू वाटनै संस्थालाई आय आर्जनको राम्रो स्रोत रहेको सावित भएको छ ।

यि वाहेक तलका महत्वपूर्ण उद्देश्यहरू प्राप्तिका लागि पनि चुम्लुङ हिमको जरुरत परेको छ :

चुम्लुङहिमलाई कि.या.चु.यु.के.को स्थाई कार्यालयको रूपमा प्रयोग गर्न ।

चुम्लुङको चल अचल सम्पतिको भण्डारण गरि संरक्षण तथा संवद्र्धन गर्न

नया पुस्तालाई लिम्बु जातिसंग सम्बन्धित ऐतिहासिक तथा जानकारीमुलक सामग्रीहरूको संग्रहित स्थलको रूपमा विकास गर्न ।

लिम्बू सस्कृती, संस्कार र परम्परा लगायत विभिन्न क्रियाकलापहरूमा मौलिकता कायम राख्दै आफ्नै स्वमित्रत्व भित्र सम्पन्न गर्न र यसको प्रवद्र्धन गर्न ।

यलम्बरहाङ कप फुटबल कार्यक्रमलाई व्यावस्थितरूपमा सन्चालन गर्न ।

चुम्लुङहिमलाई कि.या.चु.यु.के.को विभिन्न क्रियाकलापको निमित्त सदुपयोग गर्न ।

बेलायत भित्र वसोवास गर्ने सम्पूर्ण लिम्बूहरूमा एकजुट वा एकताको भावना अभिवृद्धि गर्न ।

लिम्बू संस्कृतीलाई जीवन्त राख्न भावी सन्ततीहरूको निमित्त मजबुत आधारको निर्माण गर्न ।

के छ Base guideline and rules मा ?

चुम्लुङ हिम खरिद कमिटी द्वारा तयार पारीएको Base guideline and rules मा चुम्लुङ हिम /देन खरिदका लागि आर्थिक सहयोग प्रदान गर्ने दाताहरूलाई निर्देशिका मार्फत आश्वस्त गराउन निम्न प्रतिवद्धताहरू पनि उल्लेख गरेको छ :

दाताहरूले गरेको योगदानको कदर

विभिन्न ब्यक्ति र संघसंस्था ले गरेको आर्थिक योगदानको मुल्य मापन निर्देशिका नियमावलीको १५ नं.मा व्यावस्था गरेको तालिका बमोजिम निम्न ४ श्रेणीमा रहेकोछ । यस चारै श्रेणीका दाताहरूले आफ्नो श्रेणी बमोजिमको फोटो फ्रेम भित्र राखिएको प्रमाण पत्र प्राप्त गर्नेछन । प्रमाण पत्रको प्रारूप र उपयुक्त फोटोफ्रेमको ब्यबस्थापन पिपिसिले गर्ने छ ।

१) कास्य श्रेणीका दाताहरू

कम्तिमा ३७५ देखि ४९९ पाउण्ड सम्म योगदान गर्ने ब्यक्ति हरुलाई कास्य श्रेणी का रूपमा वर्गिकरण गरिएको छ । (माथीको तालिक नं १।१ हेर्नुहोस) दाताहरूको नाम (श्रिमान र श्रिमती वा विवाह भई नसकेको भए सो सरह) दिएको रकम समेत उल्लेख गरी कास्य श्रेणी

श्रिमती दुवैको नाम लेखिने छ र यदि विवाह नगरेको भए सो सरह हुनेछ। फोटोफ्रेम भित्र राखिएको श्रीमान र श्रिमती दुवैको तस्बिर स्थाइ रुपमा तोकिएको स्थान मा प्रदर्शन गरिने छ। हिरा श्रेणीमा पर्ने दाताहरू कियाचुयुके, चुम्लुङ हिम को ट्रस्टि सदस्य (Trustee Members) को रुपमा वहाल रहने छन्। यस श्रेणी मा पर्ने श्रीमान र श्रिमती दुवै, वा अविवाहित भए सो सरह, ले चुम्लुङ को बैठक र वार्षिक भेला (सिसेक्पा

दाता नामावली पाटीमा लेखिने छ। नामावली पाटी, चुम्लुङ हिम खरिद भए पछि कुनै उपयुक्त ठाउ मा स्थापित गरिने छ।

२) रजत श्रेणी का दाताहरू

५०० देखि ९९९ सम्म योगदान दिने दाताहरूलाई रजत श्रेणी मा वर्गिकृत गरिएका छन। (माथीको तालिक नं १।१ हेर्नुहोस) दाताको नाम (श्रीमान र श्रिमती वा विवाह भई नसकेको भए सो सरह) दिएको रकम समेत उल्लेख गरि रजत श्रेणी दाता नामावली पाटीमा लेखिने छ। प्रमाण पत्रमा श्रीमान र श्रिमती दुवैको नाम लेखिने छ र यदि विवाह नगरेको भए सो सरह हुनेछ। नामावली पाटी, चुम्लुङ हिम खरिद भए पछि कुनै उपयुक्त ठाउमा स्थापित गरिने छ।

३) स्वर्ण श्रेणीका दाताहरू

१००० देखि २९९९ पाउण्ड सम्म योगदान गर्ने ब्यक्तिहरूलाई स्वर्ण श्रेणीका दाताको रुपमा वर्गिकृत गरिएको छ। (माथीको तालिक नं १।१ हेर्नुहोस) दाताको नाम (श्रीमान र श्रिमती वा विवाह भई नसकेको भए सो सरह) दिएको रकम समेत उल्लेख गरि स्वर्ण श्रेणी दाता नामावली पाटीमा लेखिने छ। प्रमाण पत्रमा श्रीमान र श्रिमती दुवैको नाम लेखिने छ र यदि विवाह नगरेको भए सो सरह हुनेछ। फोटोफ्रेम भित्र राखिएको श्रीमान र श्रिमती दुवैको तस्बिर स्थाइ रुपमा तोकिएको स्थानमा स्थापित गरिने छ। स्वर्ण श्रेणीमा पर्ने दाताहरू कियाचुयुके, चुम्लुङ हिमको ट्रस्टि सदस्य (Trustee Members) को रुपमा वहाल रहने छन्।

४) हिरा श्रेणीका दाताहरू

३००० पाउण्ड वा सो भन्दा बढी रकम योगदान गर्ने ब्यक्तिहरूलाई हिरा श्रेणीका दाताको रुपमा

वर्गिकृत गरिएको छ। (माथीको तालिक नं १।१ हेर्नुहोस) दाताको नाम (श्रीमान र श्रिमती वा विवाह भई नसकेको भए सो सरह) दिएको रकम समेत उल्लेख गरि स्वर्ण श्रेणी दाता नामावली पाटीमा लेखिने छ। प्रमाण पत्रमा श्रीमान र

तङ्नाम)हरूमा अथितीको मर्यादा प्राप्त गर्नेछन र कियाचुयुके को कार्य समितिले यस परम्परालाई कडाइ का साथ कायम राख्ने छ।

तोककएको न्यूनतम रकम योगदान नगने कुनै पनि चुम्लुङ्गका सदस्यहरूले चुम्लुङ्ग हिम लगायत अन्य सुविधाहरू प्रयोगगर्न चाहिँमा उनिहरू कुनै छुटको हकदार हुने छैनन । उनिहरूले पूर्ण रुपमा भाडा दस्तुर बुझाउनु पर्ने छ । चुम्लुङ्ग युकेको सातौँ महाधिवेशनले सम्पूर्ण लिम्बूहरूबाट कम्तिमा ३७५ पाउण्ड रकम उठाउन सकिने पारित भएकोले चुम्लुङ्ग शाखाका अध्यक्षहरू लगायत क्षेत्रिय प्रतिनिधिहरू मार्फत सोहि वमोजिम वा सो भन्दा बढि बाध्यता नभै स्वेच्छाले प्रदान गर्न प्रोत्साहन गर्नसकिने निर्णय भएको छ ।

विभिन्न ब्यक्ति र संघसंस्था ले गरेको आर्थिक योगदानको मुल्य मापन पिपिसि आधारभुत निर्देशिका नियमावलीको १४ नं को तालिकामा व्यावस्था भए अनुसार हुने साथै चुम्लुङ्ग हिम र अन्य सुविधाको प्रयोग गर्न सधैं गैर दाताहरूलाई भन्दा दाताहरूलाई प्राथमिकता दिईने लगायत उक्त आधारभुत निर्देशिका नियमावलीको १२ नं.मा निम्न सुविधाहरूको पनि व्यावस्थाको उल्लेख गरि दाताहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने प्रयास गरेको छ ।

चुम्लुङ्गहिम तथा अन्य सुविधाको प्रयोग गर्दा दाताहरूले उपभोग गर्न पाउने सुवधा र फाइदा

१) ३७५ देखि ४९९ पाउण्ड सम्म योगदान गर्ने सदस्यहरूले वर्षमा दुई पटक सम्म ५ प्रतिशत छुट सहित चुम्लुङ्गहिम तथा अन्य सुविधाको प्रयोग गना सक्ने प्रावधान हुनेछ ।

२) ५०० देखि ९९९ पाउण्ड सम्म योगदान गर्ने सदस्यहरूले चुम्लुङ्गहिम र अन्य सुविधा प्रयोग गरे वर्षमा दुई पटक १० प्रतिशत छुट को ब्यबस्था गने प्रावधान हुनेछ ।

३) १००० देखि २९९९ पाउण्ड सम्म सहयोग गने सदस्यहरूलाई वर्षमा दुई पटक १५ प्रतिशत छुट सहित चुम्लुङ्गहिम र अन्य सुविधाको प्रयोग गर्न पाउने ब्यबस्था गरिने छ ।

४) ३००० वा सो भन्दा बढि रकम योगदान गर्ने सदस्यहरूलाई वर्षमा दुई पटक २० प्रतिशत छुट सहित चुम्लुङ्ग हिम तथा अन्य सुविधाको प्रयोग गर्न पाउने प्रावधान हुनेछ ।

चुम्लुङ्ग देन सनचालन तथा उपयोग

जग्गा वा भवन संस्थाको स्वामित्वमा भईसकेपछि यसलाई नियमित रेख देख र सन्चालनका लागि व्यावस्थापन समिति निर्माण

गरि नियमित सन्चालन र संरक्षण तथा यसको विकाश गर्नु अत्यन्तै जरुरि हुन्छ । संस्थाको हितमा प्रयोग गर्दै यसलाई आय आर्जनको श्रोतको रुपमा सन्चालन गर्दै लैजान अत्यन्तै जरुरि हुनाले समय र व्यावस्थापन तथा यसको उपयोग का लागि प्रयोग कर्ताहरूसंग नियमित संपर्क मा आउने वातावरणको सृजना गर्नुपर्छ । यसका लागि नियमित संभार सुरक्षा गर्न पनि उत्तिकै जरुरि हुन्छ । आय आर्जन श्रोतको रुपमा

अन्य संघ संस्था

तथा समुदायलाई भाडामा प्रयोगको लागि दिन सकिन्छ । नियमित कार्यक्रमहरू आयोजना र सन्चालन पनि संचालन गर्न सकिन्छ जसले गर्दा संस्थाको नियमित आय श्रोत वन्न सक्छ ।

सारांश

चुम्लुङ्ग हिम परियोजना एउटा ऐतिहासिक कोसे ढुङ्गा हो जसलाई सफल पार्न मानसिक,शारिरिक र अर्थिक रुपले सबल हुन आवश्यक छ । यस परियोजनाले लिम्बू समुदायको ईतिहास मा एउटा नया र सकारात्मक खन्डको शुरुवात गर्नुका साथै अन्य समाज र सांस्कृतिक समुदायहरू सँग सहकार्य गर्ने वातावरण श्रीजना गर्दछ । त्यसैले यस परियोजना लाई साकार पार्न हामि सम्पूर्ण चुम्लुङ्ग का सदस्य , शुभ चिन्तक ,सामाजिक परोपकारी संस्था (Charity) र सरकारी संस्थाहरूलाई पनि सहयोगको नीम्ति अनुरोध गर्न जरुरि भएकोछ ।

यहि संकलित रकमबाट वेलायतमा चुम्लुङ्ग हिम निर्माण गर्ने जहाँ एउटै छानामुनि सम्पूर्ण वेलायतवासि याक्थुङ्गवाहरु वर्षभरिका कार्यक्रमहरू तथा आफ्नो रितिरिवाज धर्म संस्कार

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

किराती लिम्बूहरूको चाड सिसेक्पा तङनाम २०७६को सुखद अवसरमा यस वार्षिक मुखपल मार्फत् बेलायत लगायत विश्वभर छरिएर रहनुहुने समस्त याक्थुङ्गवा याक्थुङ्गवाहरु लगायत सम्पूर्ण नेपालीहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना ब्यक्तगर्दछौ ।

श्री मेदानी फोम्बो

अध्यक्ष

किरात याक्थुङ्ग चुम्लुङ्ग युके, केन्टवुरी शाखा

र संस्कृतिलाई सम्पन्न गर्ने उन्मुक्त भएर हाम्पारे, पालाम, ख्याली र केलाङ् घन्काउन सकिन्छ । यो सिक्किमवासि लिम्बूहरु पछिको दोश्रो ठूलो प्रवासि लिम्बूजातिहरूको इतिहास हुनाले यो पारीयोजना पूर्ण सफल बन्नकालागी तपाईं हामी सबैको स्वच्छ भावना र अमूल्य सहयोगको जरुरत पर्दछ ।

किरात याक्थुङ्ग चुम्लुङ्ग वेलायतको इतिहास तपाईं हाम्रै सहयोगले वनेको हो । अनि किरात याक्थुङ्ग चुम्लुङ्ग युकेको भविष्यपनि हामीमै निर्भर रहनेछ । यस प्रवासको व्यस्ततामा वर्षमा एकदिन एकपल मात्र सोच्यौ भने पनि हाम्रा संस्कृति,संस्कार र पहिचान हराएर जाने छैन । यो सुरुवात हो हाम्रो समुदायको लागि यो सहयाता । यहाँहरूको निरन्तर साथ र सहयोगको आवश्यकता छ । तव मात्र युकेवासि याक्थुङ्गहरूको लक्ष्य चुम्लुङ्ग देन सफल हुनेछ । नत्र हामी संस्कार संस्कृतिमा सम्पन्न भएर पनि यसलाई संरक्षण र संवद्र्धन गर्ने कार्यमा कमजोर अनि वौद्धिक र सामाजिक योगदानका लागि दरिद्र ठहरिनेछौ ।

छोटोकथा चुम्लुङदेनको

गणेश इजम

महासचिब, किरात याक्थुङ चुम्लुङ युके

किरात याक्थुङ चुम्लुङ युकेले शुरुमा आफ्नै एउटा भवन होऔस र उक्त भवनमा एक कार्यालय र सभाकक्ष रहोस भन्ने चाहना बमोजिमा चुम्लुङहिम खरिद गर्ने सोच रहेको थियो । तर समय क्रममा यो सोचमा परिवर्तन गर्नु पर्ने अवस्था सृजना भयो । किरात याक्थुङ चुम्लुङ युकेले याक्थुङहरूको पर्व सिसेक्पा तडनामको अवसरमा युकेभरीको याक्थुङहरूको भेला आयोजना सन २००६ बाट शुरु गरि लगातार आस्फोर्ड स्थित ग्रेटर चार्टफुटबल क्लबको खेल मैदानमा आयोजना गर्ने गरेको थियो । मैदान छेउछाउका वासिन्दहरूले हल्ला ज्यादा भयो, घुइचो ज्यादा भयो भनी उजरी गरे पछि सम्बन्धित निकायको अधिकृतले जांच गर्दा जम्मा ८०० सय मानिसहरू भेला हुने मैदानमा लगभग ३, ४ हजार मानिसहरू जम्मा भएको तथ्य पत्तालागे पछि तात्कालिन कियाचु केन्द्रीय अध्यक्ष डम्बर सिङगकलाई केण्ट प्रहरी कार्यालयमा बोलाइ क्षमता भन्दा बढि भेला आयोजना गरेवापत नगद जरिवान र जेल सजायको भागिदार हुनु सक्ने चेतावनी सहित तुरुन्त अर्को ठाउ बुक गर्न सल्लाह दिए पछि आस्फोर्डमा आयोजना गरिने सिसेक्पा तडनाम हतारहतार फेल्याम कम्प्युनितटी कलेजको मैदानमा सार्नु परेको थियो ।

यो घटनाले तात्कालिन चुम्लुङको नेतृत्व वर्गमा याक्थुङहरू भेलाहुने लिम्बु संस्कृति संस्कार तथा विभिन्न कार्य गर्न सकिने ठूलो जग्गा किन्न जरुरी छ घरले यो आवश्यकता पुरा गर्न सक्दैन भन्ने सोचको विकास भयो र औपचारिक रुपमा कियाचुयुकेको विधानमा म स्वयं विधान संशोधन प्रस्तावको मस्यौदाकार रहेको समयमा चुम्लुङदेन शब्दको प्रयोग गरियो । स्मरण रहोस कियाचु युकेको इतिहासमा संस्थाको विधान संशोधन गर्न विभिन्न स्थानहरूमा सभा आयोजना गरि राय संकलन गर्दै तयार पारिएको विधान संशोधन प्रस्तावको मस्यौदालाई अन्त्यमा युकेभरीका बुद्धिजीवी याक्थुङहरूको भेला जसलाई विधान सभा दोश्रो भनिएको थियो, ले छलफल गरी विधान संशोधन गरेको थियो । विधानमा चुम्लुङदेन शब्दको प्रवेश भएता पनि व्यावहारमा चुम्लुङहिम शब्दको प्रयोग रहिरह्यो सायद बोलीचालीमा बानी परेर हुन सक्छ ।

चुम्लुङदेन खरिदकालागि लामो समयसम्म कसरी अघि बढ्ने भन्ने विषयमा वहस भए । छलफलहरू

भए । चुम्लुङलाई च्यारिटेवल संस्थाको रुपमा दर्ता गर्ने सम्बन्धमा छलफल भए । अनुदानबाट मात्र जग्गा किन्न आवश्यक रकम संकलन नभएको अवस्थामा एक कम्पनीको रुपमा शेयर बेसिसमा रकम संकलन गर्ने निर्णय भइ केही शाखाहरूमा रकम संकलन पनि गरियो । लामो समय सम्म जग्गा किन्न नसकेपछि उठाइएको रकम सम्बन्धित दातालाई फिर्ता समेत गरियो केही शाखामा । नवौ केन्द्रीय कार्यसमितिको कामको थालनिमा यी समग्र विषय र ती विषय संग गासिएका कुराहरूलाई सहि दिशा निर्देश गर्नु पर्ने चुनौति आयो । शुरुशुरुमा उठेको रकम डोनेसन थियो भने पछि संकलित रकमहरू शेयरको रुपमा विभिन्न सदस्यहरूले प्रदान गर्नु भएको थियो । यो दुइ किसिमको रकमलाई कसरी एउटै डालोमा राखेर अझ धेरै रकम संकलन गर्न सकिन्छ भन्ने विषयमा अल्डरशटको अम्पायरहलमा सम्पन्न प्रथम बैठकले महत्वपूर्ण निर्णयहरू गर्दै जग्गाकालागि प्रदान गरिने रकम डोनेशन वा शेयर नभएर यो शर्त प्रदान गरिएको अनुदान हो अथवा कण्डिशनल कन्ट्रीब्यूशन हो भनी परिभाषित गरियो । यो रकमको शर्त के हो भने जग्गा चुम्लुङले चलाउन छाडेमा वा चुम्लुङ विघटन भएमा वा जग्गा विक्रि गर्नु पर्ने अपरिहार्य अवस्था आएमा सो रकम सबै दाताहरूलाई फिर्ता गरिने छ । यसैको प्रयोजनकालागि चुम्लुङदेन नियमावली पारित गरि दाता परिचय पत्र प्रदान गर्न थालिएको हो ।

विगतका कुराहरू वर्तमानको जगहो । जग बुझियो भने जगमाथि उभिएको समग्र चिजको सहि विश्लेषण गर्न सकिन्छ । याक्थुङ

समुदायलाई सहि दिशादिन हामी सबैलाई सहयोगी हुनेछ । जग्गा किन्न सकिन्छ की सकिन्न भन्ने लागेको थियो जग्गा किनियो । जग्गामा सिसेक्पा तडनाम आयोजना गर्न सकिन्छ की सकिन्न भन्ने लागेको थियो सिसेक्पा तडनाम पनि आयोजना भयो । आवश्यक लाइसेन्सहरू प्राप्त गरियो । स्थायी बार लगाउने प्लानिङ परमिशन पनि पाइने छ र भविष्यमा चुम्लुङदेनमा चुम्लुङहिमको निर्माण, विभूतिहरूको पार्ककालागि प्लानिङ परमिशन लिन सकिन्छ । समय लाग्छ यसकालागि । किरात याक्थुङ चुम्लुङ युके र युकेका तमाम याक्थुङहरू गर्वका साथ आफ्नै जग्गामा आफ्ना विविध गतिविधिहरू सञ्चालन गर्न सक्ने अवस्थामा आइपुगेका छौ । चुम्लुङदेनको उद्घाटन संगै अथाह संभावनाको ढोका खोलिएको छ । त्यसकालागि चाहिन्छ सहि दिशा निर्देश, रचनात्मक सोच, हाम्रो एकता र याक्थुङ हुनुको गौरव । यस पावन अवसरमा युकेवासी सबै याक्थुङहरूलाई हार्दिक वधाई । यसै चाउरमा चारसय च्याब्रुङ एकै पटकमा नाचेको हेर्न पाउ छौ ।

तपाईं हाम्रो समुदायको
समाचार, सुचना र खबरहरूका लागि
www.faktanglungpost.com

हेर्न र सामग्रीहरू पठाई सहयोग गर्न नभुल्नुहोला ।

याक्थुङ्बा (लिम्बु)हरूको मौलिक धर्म युमा धर्म

‘पृष्ठभूमि

याक्थुङ्बहरू प्राचीन जातीहरू हुन्। उनीहरूको आफ्नै मौलिक धर्म संस्कार, परम्परा रितिरिवाज रहेको छ। उनीहरूले परम्परागत रूपमा मान्दै आएको यिनै मौलिक संस्कार संस्कृति र परम्पराहरूको समस्ती रूपनै “युमा धर्म” हो। उनीहरूको उत्पत्ती कथा पनि धेरै पुरानो छ। उनीहरूको वसोवास कथा धेरै पुरानो छ। समय गणना गर्न सकिदैन। उनीहरूको सृष्टीकाल देखिको वसोवास क्षेत्र याक्थुङ लाजे हो।

याक्थुङ लाजे भन्नाले हाल दक्षिण एशियाली देश नेपाल र भारत भित्रको अरुण सप्तकोशी नदी पूर्व टिस्टा नदी पश्चिम, तिब्बत दक्षिण र पटना तथा बंगलादेश उत्तर पर्दछ। यो भूमि वाहेक नेपालको गण्डकीनदी पूर्व, टिस्टा पश्चिमको भूभागलाई पनि याक्थुङलाजे देश भनेर भनेको इतिहासमा पाईन्छ। अझ याक्थुङ साम्राज्यको कुरा गर्ने हो भने पूर्वमा वर्मा र पश्चिममा अफगानिस्तान अर्थात् मध्यपश्चिम एशिया तथा युरोपको सिमानासम्म पुग्न पर्ने हुन्छ। उत्तरमा तिब्बत, सिचुवान र युनानसम्म पुग्नपर्छ। दक्षिणमा भारत सहित श्रीलंकासम्म पुग्न पर्दछ। तर वर्तमान अवस्थामा आईपुग्दा याक्थुङ विभिन्न जाति उपजाति र संस्कृतिहरूमा विभक्त भैसकेका छन्। जो मुख्य रूपमा याक्थुङ लाजेमा वसोवास गरे उनीहरू मल याक्थुङ भएर वसिरहेका छन्। उनीहरूलाई पनि समय कालखण्डले विषेश गरेर आफ्नो देशले जस्तै नेपालको याक्थुङ लाजेमा वसेलाई “लिम्बु” र भारतको सिक्किममा वसेलाई “चोङ” भनिन्छ। तिब्बतीहरूले पनि लिम्बुलाई “चोङ” भन्दछन्। तिब्बती इतिहासले पनि तिब्बतमा “चोङ” जातिको उल्लेख गर्दछ। भारतको अन्य भूभागमा “सुब्बा” जाति पनि भन्ने चलन रहेको छ। यसर्थ लिम्बु, चोङ र सुब्बा एउटै याक्थुङ जाति हुन्।

याक्थुङलाजे यस्तो भूमि हो जहाँ याक्थुङ जातीको उत्पत्ति भएको उनीहरूको श्रुती अर्थात् मुन्धुमले बताउँछ। फक्ताङलुङ(कुम्भकर्ण) हिमाल आसपास उत्पत्ती भएको विश्वास गर्दछन्। त्यस्तै उनीहरूको सभ्यता अर्थात् याक्थुङ भाषा, लिपी, संस्कार संस्कृति, धर्म, मुन्धुम आदिको विकास ईम्बीरी याङथाङवा अर्थात् तम्बर थुममा भएको पाईन्छ। त्यसैले याक्थुङ सभ्यतालाई “ईम्बीरी याङथाङवा सभ्यता” पनि भनिन्छ। जुन तम्बर नदीको

उदगम स्थल आसपासमा पर्दछ।

मुन्धुम भनेको पुजा अनुष्ठान गर्ने विधी पनि हो भने यो इतिहास पनि हो। यसलाई धर्मशास्त्र भनिन्छ। यो मौखिकरूपमा तुरु तुम्याहाङ, माङदेम्बाहरू (फेदाङमा, साम्बा, येवा, येमा, साम्मुन्धुम, ओङसी आदि) हरूले बताउँछन्। पुजाआराधना गर्दा र अन्य धार्मिक कार्यगर्दा मुखामै भन्ने चलन छ। अहिलेसम्म किताव पढेर पुजापाठ गर्ने चलन छैन। तर मुन्धुम लिखित रूपमा पनि रहेको छ।

याक्थुङहरूको मुन्धुम अनुसार उनीहरूको उत्पत्ती तागेरा निङवाफुमाको आफ्नै दैविक सृष्टी पोरोक्मी यम्फामी भन्ने माङ (देवता) मार्फत उनै तागेरा निङवाफुमाको सोच, आकार तथा निर्देशनमा गरिएको हो। उनै तागेरा निङवाफुमाको छलछाँयामा हुर्काईएको हो। पालन पोषित गरिएको हो। तागेरानिङवाफुमा अदृश्य तथा सर्वोच्च शक्तीको रूपमा मानिन्छन्। उनी सपनामा देखा पर्ने त कहिले मानवाकृतीको झलकमा देखा परेर ज्ञान गुनको कुरा सिकाउने गर्थिन्। उनलाई पोरोक्मी यम्फामीले “युमाए” भनेर सम्बोधन गर्दथे। उनै युमाको रूपमा आफ्नो मानव सन्तानहरूलाई रेखदेख गर्ने, ज्ञान गुन सिप सिकाउने, स्वावलम्बन बनाउने कार्य हुन थाल्यो। त्यसैले उनीहरूलाई “माबसा” पनि भनियो। माङसा भनेको माङ (भगवान) को सन्तान। अव मानवहरू वढेर जान थाले। तब मानववाटै नियन्त्रणको काम गर्न सिकाईयो। सुरक्षाको जिम्मेवारी दिईयो। उसलाई “हाब” (राजा) भनियो। तसर्थ हाङसा भनियो। अर्थात् राजाको सन्तान। त्यस्तै सबभन्दा पहिले यो माटो, पानी, हावावाट जन्माईएकोले “खाम्बोङवासा लुङवोङवासा” भनियो। अर्थात् ढुंगा माटोको सन्तान। समयमा भन्नु पर्दा माबसा हाबसा खाम्बोङवासा लुङवोङवासा याङथुङसा भनेर पनि याक्थुङहरूलाई भनिन्छ।

सृष्टीकालिन अवस्थामा याक्थुङहरूले जीवनको वाटोमा धेरै दुख कष्टहरूको सामना गर्नु परयो। उनीहरूलाई सामान्य ज्ञान तथा चेतना मात्र थियो। अझ पहिलो मानव मुजिङना मुयङनाले त पहिलो अनुभव गरेको र तागेरानिङवाफुमाले हरहमेसा सहयोग गरेको वर्णन मुन्धुमले गर्दछ। मानव जातिमा दुख विमार हुदा अदृश्य शक्ति तागेरानिङवाफुमालाई सम्झ्थे। उनले दुख कष्ट हरण गर्दिन्थीन्। अज्ञान भएर अन्धकार भएको

– युमाहाड पालुङ्वा याक्थुङ

वेला ज्ञानको उज्यालो ज्योती दिन्थीन्। तसर्थ याक्थुङहरूले आफ्नो सृष्टीकर्तालाई सम्मान गर्न थाले। क्रमश याक्थुङहरूको जनसंख्या बढ्दै गयो। समस्याहरू बढ्दै गए। सबैको समाधान तागेरानिङवाफुमावाटै हुन्थे। तसर्थ उनीहरूले तागेरानिङवाफुमालाई आदरपूर्व मान्न थाले। त्यसैले उनलाई माङले सम्बोधन गरी तागेरा निङवाफुमाङ पनि भन्न थाले। वास्तवमा तागेरा निङवाफुमाङ मेन्निमाङ मेन्दामाङ थिईन्। अर्थात् निराकार र अदृश्य शक्ति। उनलाई देखिदैनथ्यो। तर उनलाई पुकारिन्थ्यो। पुकारे मुताविक फल पाईन्थ्यो।

तागेरानिङवाफुमा अदृश्य शक्ति हुदाहुदै पनि मानवचोलालाई विभिन्न ज्ञानगुन सिप, विचारको कुरा सिकाएर जिवन र जगत चलाउने सवालमा आफै सिकुन भनेर आकृति झलकको रूपमा आएको विश्वास गरिन्छ। त्यस्तै मानव चोलामा तागेरा निङवाफुमाङले आफ्नो आत्मा प्रकट गराएर फेदाङमा, साम्बाहरू संवाहकको रूपमा धर्तीमा पठाईन्। युमा थुक्माहरू पठाईन्। ओबसीको रूपमा आईन्। उनीहरूको भूमिका तागेरा निङवाफुमा र साधारण मानव याक्थुङहरू विचमा पुलको रूपमा काम गर्नु थियो र उनीहरू सोही अनुरूप काम गर्दथे। तागेरानिङवाफुमाङ माथि आकाशमा सबभन्दा माथि कतै कुनै स्वच्छ सुन्दर झकिझकाउ ठाउमा वस्छिन् भन्ने कल्पना रहेको छ। र सोही ठाउवाट तल धर्तीमा झरेर आएकोले “यु?मा” भन्न थालिएको पाईन्छ। युमा पहिलो पटक “मुना तेम्बे” भन्ने ठाउमा आएको मुन्धुमले वर्णन गर्दछ। युमा वेला वेला आउने जाने विश्वास गरिन्छ। तसर्थ याक्थुङहरूले युमा लाई तागेरा निङवाफुमाको पर्यायवाचीको रूपमा मान्दै युमा माङ भन्न थाले। तसर्थ याक्थुङहरू तागेरा निङवाफुमा र युमा माङकै वरिपरि घुम्न थाले। उनीहरू तागेरा निङवाफुमालाई तागेरा निङवाफुमाङ पनि भनेर पुकार्नुको साथै युमा माङ पनि भन्ने गर्दछन्। यसरी सृष्टीकालदेखिनै याक्थुङ जातीले तागेरानिङवाफुमालाई युमामाङको रूपमा मान्दै आफ्नो प्रमुख देवीको रूपमा मान्न थाले।

युमा स्त्रीको रूपमा सपनामा देखा पर्ने र आकृती झलकमा पनि विहान वालिका (भर्खरकी केटी), दिउसो वयस्क (तरुनी) र वेलुका वुढी (वजु) स्त्रीको रूपमा देखा पर्ने हुनाले स्त्री दैविक शक्तिको रूपमा परिभाषित गर्न थाले। युमाको रूपवाट उनले धेरै ज्ञान गुन सिकाईन। खान लाउन, पालन पोषण, घर गृहस्ती गर्न, जीवन र जगतको बारेमा ज्ञान दिईन। जीवन जिउने वाटाहरु सिकाईन। त्यसैलाई धारणा गरेर याक्थुडहरुले युमालाई सर्वोच्च ईश्वरको रूपमा मान्दै, घर रक्षाको रूपमा हिम साम्माडको रूपमा मान्दै उनको धार्मिक दर्शनलाई मान्दै युमा धर्मको रूपमा मान्दै आएका हुन।

तागेरा निड्वाफुमाको आत्मा ध्यानी ज्ञानी व्यक्तिको रूपमा प्रकट तागेरा निड्वाफुमा निराकार, निरन्तर, अदृश्य तथा अलौकिक शक्तिको रूपमा रहेकीले आफ्नो सन्तानहरुको जीवनचर्यामा विभिन्न व्यक्तिको शरिरमा प्रवेश गरेर काम गरेको मानिन्छ। उनी धेरै देउदेउताको रूपमा प्रकट भएर पनि आएको छिन भने धेरै मानव चोलाहरुमा आएको छिन। यसरी आत्मा प्रवेश गरेर आउने मुख्य व्यक्तिहरुमा येहाड सोधुङ्गेन लेप्मुहाड हुन। उनीहरु देवतुल्य थिए।

उनीहरुको भूमिका याक्थुड समुदायमा उल्लेख्य छ। उनीहरु माड भगवानकै समकक्षी हुन। तर उनीहरुलाई माड भनिदैन ओडसी भनिन्छ। याक्थुड समुदायमा मानव चोलामा आएको व्यक्तित्वहरुलाई माड भन्ने चलन छैन। माडहरु झल्कारा मात्र दिन्छन र अलौकिक शक्तियुक्त हुन्छन भन्ने विश्वास रहेको छ।

याक्थुड समाजको रितीरिवाजहरु अधिकांश येहाडको सिद्धान्त अनुसार रहेको छ भने पुजा अनुष्ठानमा वारवार सोधुङ्गेन लेप्मुहाड प्रसंग आईवस्छ। तागेरानीड्वाफुमाको आत्मा प्रकट भएका अन्य महान व्यक्तिहरुमा सुनु युमा, नामहाड, कान्देनहाड, मावोहाडहरु थिए। सुनु युमालाई सुएनु सुनुहाडमा पनि भनिन्छ। उनलाई सिन्युकेनी तुमहाडमा (चिनकी महारानी) पनि भनिन्छ।

मुन्धुम अनुसार उनीले सिन्युक लाजे (चिन) को साम्राज्ञीको रूपमा पनि राज्य गरेकी थिईन। उनलेनै युमा धर्मलाई प्राचिन कालमा सारा संसारभर फैलाएकी थिईन। नामहाड र कान्देनहाडले पनि युमा धर्मको व्यापक प्रचार प्रसर्ग गरेका थिए। येहाड, सोधुङ्गेन लेप्मुहाड, नामहाड, कान्देनहाड, मावोहाडहरुलाई सम्मानसाथ मुन्धुमले मुहिमगुम ओडसी भन्दछ। उनीहरु समय समयमा शताब्दीयौको अन्तरालमा यस धर्तिमा आएका हुन। उनीहरु याक्थुड

समाजको विग्रह र विसंगती वढ्दै जाने क्रममा आएका हुन। उनीहरुलाई तागेरा निड्वाफुमाले पठाएको विश्वास गरिन्छ। जव जव याक्थुड समाजमा समस्या पर्न थाल्छ। तब तागेरानिड्वाफुमाले आफ्नो दैविक शक्ति प्रयोग गरेर मानिसको भुणमा प्रवेश गरेर आउने विश्वास रहेको छ।

युमा मुन्धुम अनुसार पछिल्लो समयमा तागेरा निड्वाफुमा ख्यातीप्राप्त मावोहाड राजाको शरिरमा प्रवेश गरेकी थिईन। उनी याक्थुड लाजेको राजा थिए। यासोकमा राजधानी वनाएर वसेका थिए। उनले यासोकको जंगलमा शिकार खेलन जाँने क्रममा एक दिन अनकन्टार जंगलमा परम सुन्दरी सूर्यमूखी फुलजस्तो सुनको फुलको गहना लगाएर वसेकी भेटेका थिए। यस्तो अनकन्टार जंगलमा एकली परमसुन्दरी भेटेकोमा आश्चर्य चकित हुँदै यो कुनै दैविक शक्तीको लीला सम्झेर ससम्मान हजुर को हुनुहुन्छ जानकारी पाउन पाए हुन्थ्यो भनेर सोधेका थिए। उक्त परम सुन्दरीले म समय आएपछि आफै जानकारी गराउनेछु भन्दै अन्तर्धान भएकी थिईन। त्यसपछि घर आईपुगेपछि एकाएक मावोहाडको आत्मामा माबको आत्मा प्रवेश भएर मावोहाड को मार्फत वकेकी थिईन। अर्थात परम सुन्दरी तागेरा निड्वाफुमा युमा माड थिईछिन। उनले भन्न थालिन, म नै तागेरा निड्वाफुमाड हूँ, मनै सृष्टिकर्ता हूँ। युमा मै हूँ। मलाई चिनेर काम गर्नु। तिमीहरुलाई ज्ञान, शक्ती प्राप्त हुन्छ आदि भनेकी थिईन। पछिवाट खस भाषीहरुको याक्थुडलाजे प्रवेशपछि उनीहरुको आत्मामा पनि युमा प्रवेश भएकीले यासोकेनी महारानी भनेर सम्बोधन गरेको पाईन्छ। युमा थुक्मा याक्थुड जाति वाहेक अन्य जातिमा पनि हुने गर्दछ। जव युमाले थुक्मा गर्छिन अर्थात प्रवेश गर्छिन अन्य जातिको मानिसहरु पनि याक्थुडपान (लिम्बु भाषा) मा पुजा अनुष्ठान गर्दछन या वक्र थाल्दछन। यो एउटा अचम्मको कुरा पनि रहेको छ भने वैज्ञानिक अनुसन्धान हुन वाँकी रहेको छ। पछिल्लो समय अर्थात विसौ शताब्दीको मध्यतिर पनि याक्थुड लाजेको ईम्वीरी याबथाडवा मापाडफेका नाम्साडओती नामक तवेवुड थरी याक्थुड लिम्बुले युमा दर्शन पाएका थिए। उनले घर काम गर्ने सवालमा वाटोमा परम सुन्दरी गरगहनाले सुसज्जीत याक्थुड लिम्बु तरुनी भेटेका थिए। उनीहरुको परिचय हुँदै विहे गर्ने कुरा भएको थियो। याक्थुड समुदायमा भेटघाटमा ससम्मान अविवाहितले जहाँ भेटेपनि मन परापर भयो भने विहेको प्रस्ताव राख्न सक्छ र घरमा ल्याई विहे गर्ने चलन छ। नाम्साडओती तवेवुडले

पनि सोही अनुसार प्रस्ताव राखेका थिए। उनीहरु सहमतीमै वाटोमा संगै आए। तर घर आएपछि परम सुन्दरी हराईन। उनको खोजीकार्य भयो। तर क्षणभरमै नाम्साडओतीको शरिर काम्न थाल्यो। उनमा युमा माब चढेर वक्र थाले। वास्तवमा ती परम सुन्दरी युमाको आत्मा थिईछिन। त्यसपछि नाम्साडओती युमाको आरधना गरेर वसी सामान्य अवस्थामा फर्किए। उनको चर्तीकलाको मुन्धुम निकै लामो रहेको छ। तवेवुड याक्थुड वंशमा उहाभन्दा पहिले पनि छेछेतीवाला युमा थुक्माहरु थिए।

वर्तमान घडिमापनि लछीमाया तुम्वाहाबफे तवेवुड, चन्द्र तवेवुड आदि युमा थुक्मा रहेका छन। त्यस्तै गरेर अन्य याक्थुड वंशहरुमा वर्तमान अवस्थासम्म आईपुग्दा पनि तागेरानिड्वाफुमाब अर्थात युमा कुनै कुनै व्यक्तिको शरिरमा प्रवेश गरेर आईरहेकी छिन। उनीहरुलाई युमा अर्थात युमा थुक्मानै पनि भनिन्छ। युमा थुक्माहरु अन्य जातीहरुमा पनि रहेका छन।

तागेरानिड्वाफुमाको युमाको रूपमा दृषित झलकहरु मुन्धुम अनुसार पृथ्वी माथि ९ र मुनी ९ गरि १८ देन (तह) हरू रहेका छन। ती मध्ये सबै भन्दा माथि आकाशमाथिको स्वर्गीय स्थान सांग्राब पेदाडमा तागेरानिड्वाफुमा विराजमान हुन्छिन भन्ने विश्वास गरिन्छ। उनले त्यहावाट सवैतिर दृष्टि लगाउछिन। घुमीरहने ग्रहहरुको अवलोकन गर्छिन। यी सबै ग्रहहरु तरा मण्डलहरु एनकै शक्तिमा अडेर एकापसमा अन्तरनिहित रहेका छन भनिन्छ।

तागेरा निड्वाफुमा जतिखेर सम्झयो उतिखेर जताततैवाट आईपुगी हाल्छिन। त्यसैले उनलाई तागेरानिड्वाफु भनियो। उनलाई मानिसको “मन” को रूपमा पनि तुलना गर्न सकिन्छ। तर अदृश्य तथा अलौकिक शक्तिको रूपमा। तागेरानिड्वाफुमा आफ्नो सन्तानहरुलाई जीवन जिउने ज्ञान गुन सिप कला सिकाउन मानव आकृतिको झलकमा धर्तिमा झरिन। उनी पहिलो पल्ट मानव सृष्टीको पहिलो भूमि मुना तेम्वे (मुना मैदान) मा झरिन। त्यहा मानव जातिले पहिचान गरे। त्यसपछि सिन्युक लाजे चिन पुगिन। त्यहा सिन्युकेनी महारानी भएर चिनिन। मुदेन लाजे तिक्वत पुगिन त्यहा लासाहाडमा भनेर पुकारिन, तेमेन लाजे भारत पुग्दा काशीहाडमा भनेर चिनिईन। याक्थुडलाजे लिम्बुवान, खम्बु लाजे खम्बुवान आदि ठाउहरुमा घुमफरि गरिरहन्थीन। याक्थुड लाजेमा येत्वीरी येत्वादो (सप्तकोशी), ईम्वीरी याडथाडवा (तम्वर नदी)को वाटो, छथर, यासोक, सिङधोलुडमाईवा तम्वरदोभान लिवेणी,

केतुकुम मिक्का दोभान, साँवानेवा, तप्पा, नाम्लाड, नाङगे, मुक्कमलुङ, लिङ्खम, फुरुम्बु, खेजेनिम, ईखावु, लेलेप, वलाङचुङ, फक्ताङलुङ शिखर पुगेर उत्तर तिब्बत चिन घुमेको पाईन्छ। उनी सिन्धोलुङ माईवा, मेन्छयायाम, केतुकुम मिक्का, यभतलुङ फावा, मुगाङलीङ काङवा आदि नदी र खोलाको वहाव क्षेत्र तथा वरक पोखरीहरूमा डुल्ने घुम्ने गर्थिन्। यसरी डुल्दा घुम्दा आफ्नो साथमा तान वुन्ने सामान वोक्थीन्। अनी तान वुनेको झलक दिन्थीन्। उनले ईम्वीरी याङथाङवाको लिङखीममा तान वुनिन्, यासोकमा गरगहनाले सज्जित भएर देखा परिन्। यासोकमा थाकथाकुम मावोहाङमा भनेर चिनीईन्। खस भाषीहरूले यासोकेनी महारानी भनेर सम्बोधन गरे। छथरको थाक्केलुङमा देखा परिन्। उनीले जे जे गरिन् याक्थुङहरूले अनुशरण गरे। याक्थुङहरूमा अझै पनि तान वुन्ने कला र सुनको फुल लगायतको कलात्मक गरगहनाहरूको कला र सौख्य उत्तिकै रहेको छ। उनै युमाले अन्नवाली ल्याई विजारोपण गर्न सिकाईन्। हुर्काएर फल खान सिकाईन्। त्यसपछि पकाएर युमालाई चढाएर मात्र खाने चलन रहेको छ। जागिर खादा पनि पहिलो तबल युमालाई दिएर मात्र प्रयोग गर्ने चलन छ। उनको यी भलकहरूवारे यो छोटो लेखमा संक्षिप्त रूपमा मात्र व्याख्या गरिएको छ। उनको लामो मुन्धुम रहेको छ। उनी संसारिनी हुन्। जगतेनी हुन्। आल्लपी जल्लापी हुन्। अनेकौं रूपमा प्रकट हुने हुन्। सबैको मालिक्री हुन्। उनी संसार डुलीखेली हिडिछन् भन्ने विश्वास रहेको छ।

युमाको स्थान र दार्शनिक पक्षहरू याक्थुङ समाजमा युमाको स्थान अति उच्च रहेको छ। तागेरानिङवाफुमालाई सर्वोच्च शक्ति मानिन्छ भने उनै सर्वोच्च शक्तिको झल्कारा आकृतिमा अवतरित रूप युमा भएकोले उनलाईनै सर्वोच्च देवी पनि भनिन्छ। तागेरानिङवाफुमाको एक मुख्य रूप भएकोले उनको भूमिका प्रमुख रूपमा रहेको छ। याक्थुङ समाजमा धेरै देवदेवी हुन्छन् र अनुष्ठानविधी पनि धेरै हुन्छ। जुनसुकै पुजाआराधानामा पनि युमालाई पहिले गरिन्छ। युमालाई आग्रह गरिन्छ। जानकारी गराईन्छ। युमालाई वल शक्ति मागिन्छ।

युमालाई घरको एक सफा स्वच्छ ठाउँमा एउटा कलश, एउटा दियो वाली हिमसाम्माङको रूपमा पुजा सेवा गरिन्छ। यो प्रतेक घरले गर्ने गर्दछन्। उनको सेवा गरेवापत फल पाईने विश्वास रहेको छ। उहालाई वर्षमा संभव भए एकपल्ट माछाको जिउदो भूराहरू, मौरीको चाकाले फेदाङमा हरद्वारा पुजा गरिन्छ। पुजापछि माछाको भूराहरू पानीमानै फर्काईन्छ।

युमाको धेरै दार्शनिक पक्षहरू रहेका छन्। उनलेनै तागेरानिङवाफुमाबको विभिन्नरूपमा ब्रह्मान्डको सृष्टि गरिन्। पोरोक्मी यम्फामीको रूपमा मानव सृष्टि गरिन्। सबैको संयोजन गराईन्। एकापसमा अन्तरसम्बन्ध गराईन्। सृष्टी गर्नको कारणनै धर्ती नसुहाएर मानव सृष्टी गरेकी थिईन्। मानवको पहिलो प्राथमिकता धर्तीलाई हरावरा वनाउनु हो। दोस्रो सबैभन्दा विवेकशील वनाएर धर्तिको नियन्त्रण गर्नु थियो। रेखदेख गर्नु थियो। धर्तीलाई माया गरेर जोगाएर लैजानु हो।

मानव सृष्टीको क्रममा पोरोक्मी यम्फामीले थुक् मरिजा भनेकोले मानिस मरणशील भएका हुन् भन्ने भनाई छ। तसर्थ थुक् नभन्नु भन्ने भनाई याक्थुङ समाजमा रहेको हो। सृष्टिकै क्रममा हिरा मोती सुनचाँदीले वनाउदा नवोल्ने र हिलो माटोले वनाएको चाही वोल्दा “थुक् मरिजा” भनेकोले शीर ढलेकोले तागेरानिङवाफुमाको निर्देशन अनुसार मर्चा वनाउने औषधीको रस खुवाउदै माबगेना गरि शीर उठाईएको थियो। तसर्थ याक्थुङहरूमा नानीलाई जाँडको रस खुवाउने चलन रहेको हो भने माङगेना गरी शीर उठाउने चलन रहेको छ। सृष्टीकालमा खरानी माटोवाट निर्मित मानव मूर्तीलाई माटो या धर्तीभित्र राखि घाम जूनको उदय समयमा निकालिएको थियो। त्यसैले धर्ती माता भनिएको हो र मर्दा पनि अव धर्तीमै मिसिन् पुग्यौ, घाम जूनको छोराछोरी (लारे कुस्सा नामरे कुस्सा) हौ अव उतै जानु या गयौ, हरायौ है भन्ने चलन चलाएको हो। आत्माचाही कहिल्यै नमर्ने र तागेरानिङवाफुमाको नियन्त्रणमा थोवोपासाम (पूर्वाहरू) संग रहनेछ र शरीर मात्र धर्तीमै मिलेर माटो भै धर्तीको आयु वढाउनेछ भनिएको हो। अव जन्म र मृत्यु वीचमा जीवन कसरी सञ्चालन गर्ने भन्ने सवालमा पनि युमाले ज्ञानवुद्धी दिएकी छिन्। माथि भनेझैं युमाले पुकार गर्नेलाई सपनामा आएर ज्ञान बुद्धि दिने गर्दछिन्। त्यस्तै जन्म साईतमा युमाको वास परेकोहरूको सामु देखा परेर आबमा आएर वताउने गर्दछिन्। उनले जीवन सञ्चालनमा खानको लागि अन्नहरू को पहिचान गराईदिईन्। रोप्न, गोडन, फलाउन र खान सिकाईन्। विउविजन संरक्षण गर्न सिकाईन्। येहाङको मार्फत आगोमा पकाएर खान सिकाईन्। विरामी हुदा फेदाङमा, माबदेम्वाहरू लगाउन सिकाईन्। येहाङ र सोधुङगेन लेम्पुहाङ मार्फत धर्तीमा पठाउने कार्य गरिन्। लुगा कपडाको लागि तान वुनेको झल्कारा दिएर वुन्न सिकाईन्। गरगहना लगाउन सिकाईन्। समाज नियन्त्रण गर्न हाङको प्रणाली ल्याईदिईन्। शिक्षा दिनको लागि निसाम्माङको रूपमा दिईन्। युद्ध शक्तिको रूपमा नाहाङमा

तथा थेवा साम्माङको रूपमा आईन्। समाज सञ्चालनको लागि तुम्प्याहाङ प्रणालीको ज्ञान दिईन्। अन्याय अत्याचार, व्याभिचारीहरूलाई उचित माब दण्ड लाग्ने, लाराङ सेरीले हात्रे वनाईन्। वन जंगलको शान्त वातावरण धमिल्याउने, अनावश्यक हल्ला गर्नेहरूलाई ताफुङनाको रूपमा आएर डर देखाउथीन्। युमाको लीला निकै हुने गर्छ। कतिपय सवालमा काप्पोवा साम्माब, दुङदुङगे साम्माब लगायत साम्माङहरू र च्याङहरूको रूपमा आउने उनै हुन् भन्ने विश्वास रहेको छ। उनी सृष्टीकर्ता, पालनकर्ता र संहारकर्ता सबै हुन् भन्ने विश्वास रहेको छ।

तम्वर थुम र मिक्का थुमतिर गर्ने माङगेना अनुष्ठानमा आउने मुन्धुगेहाङ, सान्धुङगेहाङ, लाप्सामीहाङ, फेदेन्मीहाङ, हाङयुङवा, हाङसेङवा, थाप्मीया, मुरेगन लगायत धेरैजनामा युमा थुक्मा गराएर समाज सञ्चालन गरेको उल्लेख रहेको छ। त्यस्तै मुनाहाङ अर्थात् मुककेगुवाहाङ लाई पनि युमाले थुक्मा गरेको मुन्धुम रहेको छ। उनी युमाको शक्तिले उडीउडी युद्ध गर्दथे भनी मुन्धुमले व्याख्या गर्दछ। अन्य युमा दर्शन अनुसार युमा स्त्री चरित भएकी हुन्। उनी सर्वोच्च, सर्वज्ञ हुन्, सृष्टीकर्ता हुन्। सबैको मालिक्री हुन्। उनकै वरिपरि रहेर अन्य माङहरूको पनि आराधना गरिन्छ। भोगवली रहित युमाको पुजा आराधना गरिन्छ। याक्थुङको केही साँस्कृतिक पक्षहरूमा मात्र भोगवली गरिन्छ। भोगवली दिदा पनि आत्मा कहिल्यै नमर्ने हुनाले आत्मा मात्रै तागेरानिङवाफुमाङले राख्ने हुनाले उनलाई जानकारी गराउदै दिने चलन छ। शरीर माटोवाट वनिएकोले आत्मा र शरीर छुटिने विश्वास रहेको छ। युमा साम्योको महत्वपूर्ण पक्ष भनेको हिलीङ पावर अर्थात् निको हुने शक्ति हो। जव विरामी परेको वेला युमाको पुजा आराधना गरिन्छ तब निको होईन्छ। युमा वाहेक उनकै प्रतिनिधी पातहरूलाईपनि पुकारिन्छ र निको हुने विश्वास रहेको छ। घरमै युमाको वास हुने हुनाले घर आँगन सफा राख्नु पर्छ। सफा खानुपर्छ। सफा हुनुपर्छ। सरसफाई गरेर युमाको कलश राख्नुपर्छ। सेवा आराधना गर्नुपर्छ। नत्र युमा रिसाउछिन् र दुख विमार ल्याई दिन्छिन् भन्ने विश्वास छ। जुन मनोवैज्ञानिक तथा व्यवहारिक छ। युमा साम्योमा माबसंग सम्वाद गर्न सक्ने प्रतिनिधि पातहरू फेदाङमा, साम्वा, येवा, येमा, युमाहरूको आवश्यकता हुन्छ। अर्को पक्ष तुम्प्याङहाङ अनिवार्य चाहिन्छ। तुम्प्याहाङ विनाकुनै पुजा अनुष्ठान, सामाजिक तथा साँस्कृतिक कार्य हुदैन। मानव जीवनको जिवन चक्रमा शुरुको गर्भको भ्रुण अवस्थामा भ्रुण र

आमाको स्वास्थ्यको लागि साप्पोक चमेन पुजा गरिन्छ। जसले गर्दा नानी र आमाको स्वास्थ्य राम्रो हुने विश्वास गरिन्छ। जन्मेपछि याड दाङफोडमा(नाम राख्ने) काम हुन्छ। यसमा वच्चाहरुलाई आकाश देखाउने चलन छ। घरभित्र बाहिर गरिन्छ। कोक्रोमा हालिन्छ। वयस्क भएपछि मेत्विम (विवाह) गरिन्छ। हाडनाता साईनो सम्वन्ध नलाग्ने हुनुपर्दछ। जुन कुरो कुरुरले सृष्टिकालमा तागेरा निडवाफु माडलाई आफ्नो मालिक्रीले यौन सम्पर्क गर्दा देखेकोले कुचोले खुट्टा भाचुञ्जेल कुटेपछि तागेरा निडवाफुमालाई पोल खोलिदिएपछिवाट हाडनातामा विवाह गर्नहुने नियम तागेरा निडवाफुमावाट वनाईदिएको हो। साथै यौन क्रीडा गरेको देखेकोले किन हेरिस भनेर लाहादोडनाले कुकुरनीलाई सराप दिएर अव देखि तिमीहरुको यौनक्रिडा सवैले देखुन भनेकोले कुकुरको यौन क्रीडा सवैले देखेको भन्ने रहेको छ। त्यस्तै कुचोले कुकुरलाई नकुटनु भनिएको हो। विवाह गर्ने वित्तिकै याक्थुङ छोरी सम्पूर्ण रुपमा अर्को परिवारमा गैसकेको हुँदैन। जवसम्म घरजम हुन्छ भन्ने विश्वास हुन्छ तववाट मात साईमुन्त्री विधिवाट केटाको पक्षमा गईन्छ। यद्यपी थर परिवर्तन हुँदैन। साईमुन्त्री नफुकाईकन मरेभने काज किरिया माईती पक्षले गर्नुपर्दछ। छोराछोरी पनि मावली पक्षले हेर्ने चलन छ। युमा धर्ममा घरको माडहरु छोरी संगै जाने विश्वास छ। यो वंशानुगत आफै सदैर जाने गर्दछ। युमा दर्शन तथा याक्थुङ समाजमा महिलाको स्थान उच्च रहेको छ। घरमूलीको स्वास्थ्य र शक्तिको लागि नाहाडमा पुजा गरिन्छ। अर्को अर्थमा तागेरा निडवाफुमा भनेको प्रकृति पनि हो र प्राकृतिक शक्ती विद्यमान रहेको विश्वास छ र प्राकृतिक शक्तिको पनि पुजा आराधना गरिन्छ। अर्थात हिमाल, पहाड, खोला आदिमा पनि युमा माडको वास विभिन्न रुपमा रहेको विश्वास गरिन्छ। मृत्यु अन्तेष्टी पछि तबसीब गरिन्छ। यो तडसिङ याक्थुङ समुदायको लामो अनुष्ठान हो। पहिले सात राते नौ राते सम्म तडसिङ गर्ने चलन रहेको थियो। अहिले तीन राते र एक राते प्रकारको तबसिब गरिन्छ। मृत्यु सम्वन्धमा सिलाम साक्माको प्रयोग गरिन्छ। जुन याक्थुङ समुदायको एक मुख्य चिन्ह हो। कलश पनि अर्को चिन्ह हो। याक्थुङ समुदाय न्याय निसाप गर्दा कसम खादा दुवो ढुंगाको प्रयोग गर्दछन। ढुंगाको प्रयोग व्यापक छ। चुलाको प्रयोग, चिहान माथि ठड्याएर राख्ने, हाड शक्तिको लागि प्रयोग गरिन्छ। पुजाआजामा अस्थायी माडहरुको प्रतिक पनि ढुंगै राखिन्छ। स्थायी प्रकृतिको माड

थानहरुमा पनि ढुंगाको प्रयोग गरिन्छ।

माडहिमहरु हुँदैन। पुजा अनुष्ठानमा नाम्योवा तितेपाती, केराको पात, वाँस र घुङ्ग्रीडको पनि जरुरत पर्दछ। यी चीजहरु घर वरिपरी रोप्ने चलन छ। यसले वातावरण सन्तुलन कायम राख्ने गर्दछ।

धर्म शास्त्रको रुपमा मुन्थुम रहेको छ। यसको कन्तस्त वर्णन माडदेम्वाहरुले गर्ने गर्दछन। जुन याक्थुब पानमा हुन्छ। साधारण वोलिचालीको भन्दा उच्च शालिन र सभ्य भाषामा मुन्थुमी शव्दहरुको प्रयोग हुने गर्दछन। यो माडवाटै प्राप्त विद्या हो। मुन्थुम वक्त्रे क्रममा माडदेम्वाहरुमा माड चढी वोल्ने गर्दछन। भविष्यवाणी गर्ने गर्दछन। त्यो वेला उनीहरुले युमाको झलक पाउने भनिन्छ।

युमा दर्शनमा समाजमा नकारात्मक भन्दा पनि वढी सकारात्मक कुराहरुलाई प्रोत्साति गर्ने कुराहरु रहेका छन। हत्या हिडसा नगर्ने गरेमा माब दण्ड पाईन्छ। व्यभिचार नगर्ने, अन्याय अत्याचार, छलकपट धोका नगर्ने माब दण्ड पाईन्छ। संसारको सवै प्राणीहरु, सजिव निर्जिव वस्तुहरु एकापसमा अन्तरसम्वन्धित हुन्छन सवैको माया गर, दया गर, वरावर प्रयोग गर, स्वच्छन्द भएर वाँच र वचाउ। सवैको समाुपातिक प्रयोग गर, समान व्यवहार गर, मानव जाति वाँचको लागि प्रकृतिको आवश्यकता छ। प्रकृतिको दोहन नगर, विनास नगर भन्ने छ। अग्लो ठाउमा पुजाआजा गर, जंगलको, खोलाको पुजा गर, रक्षा गर। नत्त पहिरो आउछ, वाढी आउछ, विपक्ति आउछ, भूकम्प आउछ दुख पाईन्छ। प्रकृतिलाई दुख देउ भने उसले पनि दुख दिन्छ। क्रिया गरे प्रतिक्रिया आउछ। जनावरलाई चलाए उसले पनि आक्रमण गर्छ। उसलाई माया गरे उ पनि साथी हुन्छ। रुखलाई माया गरे शितलता दिन्छ, चाँस दिन्छ, पात दिन्छ, हावा दिन्छ, फल दिन्छ, दाउरा दिन्छ, प्राण दिन्छ। माया नगरे पहिरो दिन्छ, स्वच्छ हावा दिदैन, फल दिदैन, प्राण दिदैन। मानिस मानिस विचमा पनि राम्रो व्यवहार गर, आफुले राम्रो गरे अरुले पनि राम्रो गर्छ। सम्मान गरे सम्मान पाईन्छ। अपमान गरे अपमान पाईन्छ। लोभ नगर। क्रोध नदेखाउ। दया गर, शरणमा आएकालाई शरण देउ। सवैलाई समान नजरले हेर। आत्मा नमारी खाउ। यस्ता धेरै दार्शनिक पक्षहरु युमा मा निहित छन।

टुबग्याउनी

यसर्थ याक्थुङ समाज मुन्थुम मात्रै समाज हो। उनीहरु तगेरा निडवाफुमाको अदृष्य तथा

अलौकिक शक्तिलाई मान्दछन। तागेरा निडवाफुमा धर्तीमा झरेकोले युमा भईन। तागेरानिडवाफुमाड, युमा माड र युमा साम्माड एउटै भएको पाईन्छ मात भूमिका फरक हुन भनिन्छ। युमामा सृष्टि, पालन र संहार कार्यहरु निहित हुन्छन। तर जुन रुपमा आएपनि उनी झलक मात हुन।

उनीहरूसंग सम्वाद गर्ने शक्तिहरु माडदेम्वाहरु हुन। युमा थुक्माहरु हुन। उनीहरुवाट पुजा अनुष्ठान हुन्छ। यी माडदेम्वाहरु माले गर्भास्थामै छानेर पठाएकी हुन्छिन। सामान्यतया घर परिवार रक्षाको लागि प्रतेक घर परिवारले युमाको कलश राखेर पुजा आराधना गरिन्छ। युमामा हिलिङ पावर(निको पार्ने शक्ती) रहेको छ। याक्थुङहरुले मानव चोलामा आउने महापुरुषहरुलाई ओडसीको मान्यता राख्दछ। माब (ईश्वर) मान्दैनन। तागेरा निडवाफुमाडलाई प्राकृतिक शक्तिको रुपमा पनि मानेको पाईन्छ।

युमाको दर्शन, मुन्थुमको दर्शन वर्तमान अवस्थामा पनि तालमेल खाईरहेको छ र सूदुर भविष्यसम्म पनि मेल खाने देखिन्छ। किनकी यो प्रकृतिवादमा आधारित छ। जवसम्म प्रकृति रहन्छ तवसम्म युमा सिद्धान्तको अस्तित्व रहने देखिन्छ। याक्थुङ समाज प्रकृतिवादमा आधारित भएकोले प्रकृतिपुजक पनि हो।

सृष्टीकालदेखि यिनै तागेरानिडवाफुमा तथा युमाको दार्शनिक पक्षलाई आत्मासात गरेर याक्थुबड लिम्बु समाज सञ्चालित छ। यसमा समयक्रम र भौगोलिकताहरुको कारण केही साँस्कृतिक पक्षको मात समिश्रण भएको पाईन्छ। संक्षिप्तमा भन्नुपर्दा यो संसार माडको सृष्टी हो। सारा जिवीत निर्जीव चिजहरु माडको सृष्टी हुन। मानवहरु मरणशील हुन्छन। त्यसैले यस धर्तीमा भएको चीजहरुको स्वच्छन्द उपभोग गर, प्रयोग गर। तर जथाभावी नगर। संसार सवैको साझा घर हो। यसलाई जोगाऔं। अनन्त अनन्त सम्म वाँचेर वस। अरुलाई पनि वचाउ। युमा माबको आराधना गर। माडलाई पालना गर। गल्ली गरे दण्ड पाउछौ। अन्जानमा गल्ली भए माबले साथ दिनेछिन। नविराउनु नडराउनु, ईमान्दारपूर्वक काम गर। आफ्नो आयु रहुन्जेल भोग गर। आआफ्नो कर्म अनुसार फल पाईन्छ। गरिव दुखि असाहयहरुलाई दया माया गर। अन्याय अत्याचार नगर। कर्म अनुसार माब दण्ड पाईन्छ। अन्तिम सत्य मृत्यु हो। धर्ती वाटै आएका हौ धर्तीमै लीन भएर जानु पर्छ भन्ने जस्ता कुराहरु अन्तरनिहित रहेका छन।

नोगेन ॥

याक्थुङ (लिम्बू) मुदिहाङबा (बूढा कन्या) र मुदिहाङमा (बूढी कन्या) वा तरुनी/तन्नेरीहरुको (विवाह नगरी) मृत्यु भएमा गरिने मृत्यु संस्कार

—टंक वनेम
भाषा तथा साहित्य विभाग,
केवाईसी यूके

संस्कार संस्कृति र धर्म एउटा सिक्काको दुई पाटा हुन। जन्मदेखि मृत्युसम्म गरिने संस्कारहरु आ-आफ्नै समुदायमा आ-आफ्नै प्रकारले सम्पन्न गर्ने गरिन्छ। याक्थुङबा (लिम्बू) हरूले पनि जन्मदेखि मृत्युसम्म गरिने संस्कारहरु आफ्नै किसिमले सम्पन्न गर्ने गर्दछन।

(क) कालगतिले मृत्यु भएकाहरुलाई प्रायः सबै लिम्बूहरुले एकै प्रकारको संस्कार अपनाई माटोमा दफन गर्ने वा आगोमा जलाउने गर्दछन।

(ख) सुगुत-सुगुप (सुत्केरी अवस्थामा) मृत्यु भएमा वा सोषा (लडी वा झुन्डी मरेमा) येबा (बिजुवा)ले प्रेतआत्मालाई बाटो छेकेर प्रेतआत्माले लोकतिर पठाई दिने काम गर्दछन। प्रेतआत्मालाई येवाले पनि मार्न सक्दैनन् वा मार्नु हुँदैन भन्ने मान्यताछ।

(ग) नाहेन मिक्सो (आँखी डाही) वा ना,थामा साम,थामा अथवा शिर ढलेर मृत्यु हुनुलाई पनि मृत्यु हुनुको एक कारण मानिन्छ।

(घ) शशीक यङदङ (दाँत नउम्रि वा मरेका बच्चा/बच्ची जन्मेमा) भएमा पनि अकाल मृत्यु मानिन्छ र येवा वा फेदाङमाले शशीक यङदङ भएको प्रेतआत्मालाई मन्साई दिने गर्दछ/गरिन्छ। वाल्यकालमै मृत्यु वरण गरेमा मृतकका आमाहरुले बढो विहल भएर छोरा वा छोरीको मृत्युमा बिताप गर्ने गर्दथे/गर्दछन।

जस्तै – सानो उमेरमा छोरीको मृत्यु भएमा आमाहरुले यसरी विलाप गर्दै सिमेरिङ थक्मा गर्दछन।

ए.....मामुए

(ए छोरी)

सेक्मुरी फूलझैं फक्रदैथ्यौ भुइँचम्पाको टुसो झैं अग्लिदैथ्यौ

फुल्लै नपाई ओइलाई गयो है

आमा !

हातभरी बाहीं लगाउछु भन्थ्यौ

केशराशिमा फूलहरु खिच्छु भन्थ्यौ

खोपामै छन है तिम्रो हाङ्गाहरु (खेलौना/पुतलीहरु)

अब कसले खेलाउछ है नानी।

नलगाउने वस्त्र पहिरेर गयो है

नआउने बाटो पहिल्याएर गयो है

नलगाउने फूलहरु लगाएर गयो है

बोलाउदा पनि नसुन्ने ठाउँमा पुग्यौ है

कहिले पनि नर्फकने गरेर गयो है

तिमीलाई सम्झने आमा बाबु त छौं

तर—

सेमेःक्का (सुबिउ) चरो रोए जस्तै रोएर बाँचेकाछौं।

(ङ) बूढा/बूढी कन्या भएर वा तरुनी/तन्नेरी (विवाह नगरी मृत्यु भएमा) हरूको मृत्यु संस्कार।

यस लेखमा मुदिहाङबा (बूढा कन्या) र मुदिहाङमा (बूढी कन्या) वा तरुनी/तन्नेरीहरुले मृत्यु वरण गरे मृतकहरुको मृत्यु संस्कारमा गरिने केही विधिहरुवारे चर्चा गरिनेछ। मूलत बूढा वा बूढी कन्या वा तरुनी/तन्नेरी (विवाह नगरी) उमेरमा मृत्यु वरण गर्ने मृतकहरुको मृत्यु संस्कार अन्य मृत्यु संस्कार भन्दा केही भिन्नछ। कालगतिले मृत्यु वरण गर्ने मृतकहरुको जस्तै आगोमा जलाउने वा माटोमा दफन गर्ने गरिन्छ। तर मृतक पुरुष भएमा सिमज्योङ (नारीको तल्लो बस्त्र वा गुन्यु-प्रतिबिम्ब स्वरूप) ले बेरेर खेमायङसङ (मृतकलाई लगाई दिने लुगा) साथै अन्य लुगा लगाई दिने चलन थियो/छ। स्वास्नी मान्छे भए फेवा (धोती) र खेमायङसङ बस्त्र लगाई दिएर अन्य लुगाहरु लगाई दिने गरिन्थ्यो/गरिन्छ।

यसको अर्थ संसारको रीत पूरा गर्न जन्मेको भए पनि कसैसँग भौतिक संसर्ग गरि जीवन र जगतको निरन्तरता दिन सकेनौ। आखिर जन्मनुको मूलसार तत्व त त्यहीँ नै थियो। त्यसमा तिमीले भाग नलिनु तिम्रो भाग्य र समय दुवैको दोष बन्न पुग्यो। तिमीले रोजेको बाटो थिएन। जे भए पनि पाँच तत्वले बनेको हुनाले तिम्रो मानव चोला क्षण भङ्गर मात्र हुन सक्थ्यो। अजम्मरी चोला भएर बाँचि रहन सकेन। अथवा वर्षात,रुखको टोड्का र ढुङ्गाको खोपिल्टोमा जमेको पानी,मालिङ्गो बाँसको खरानी र सुनौलो माटोले बनेको मिथकीय भौतिक शरीर जस्तै तिम्रो भौतिक शरीर पनि पञ्चतत्वमा बिलिन भएर गयो। मानव भएर जन्मे पछि मेट्नु पर्ने भोक मध्येको यौन भोक मेट्नुको लागि यी बस्त्रहरु लगाई दियोँ है भनेर सिमज्योङ र फेवा लगाई दिने चलन थियो/छ। याक्थुङ संस्कारमा यौन भोकलाई एक अपरिहार्य एवं प्राकृतिक आवश्यकता मानिएको

रहेछ भन्ने बुझिन्छ।

बूढा/बूढी कन्या (मुदिहाङबा र मुदिहाङमा) भएर वा बैँसालु उमेरमा मृत्यु वरण गरेका मृतकहरुलाई सिमज्योङ र फेवा लगाई दिएर मात्र उनीहरुको मृत्यु संस्कार पूरा हुँदैन। उनीहरुको अन्तिम सुद्धीकार्य (बर्खान्त) सम्पन्न गर्दा नेपाली कागज (लोक्तिबाट बनाइएको कागज)लाई रंगीचंगी रंगाएर सिमेरिङ साप्लाफुङ (कागजको फूल) र सिङजाङगो फूल या पात (मुना छँदा रातो रङ तथा अत्यन्त वाशना आउने एक प्रकारको पाते सुनाखरी (Ichnocarpus frutescens) मिसाएर निम्तालुहरुलाई बाँड्ने चलन थियो/छ।

यसको अर्थ बूढो/बूढी कन्या वा तरुनी तन्नेरी उमेरमा मृत्यु वरण गर्दा तिमीहरुको जीवन कागजको फूल जस्तो भए पनि मृत्यु भए पछिको आत्मा सिङजाङगो फूल र पात जस्तै मगमगाई रहोस। प्रत्येक वर्ष जव सिङजाङगो फूल र पातहरु हावामा नाँचदै मगमगाउन थाल्छन, त्यतिखेर हामी बाँच्नेहरुले बूढो/बूढी कन्या वा बैँसालु मृतकलाई सम्झन पाउँ भन्दै मृतकका बाबु आमा र आफन्तहरुले रंगीचंगी रंगाएर बनाएको सिमेरिङ निङ्वासो साप्लाफुङ (मृतकलाई सम्झनको लागि बनाइएको कागजको फूल) र सिङजाङगो फूल या पात मिसाएको फूल, चुरोट, मिठाई आदि बाँड्ने गर्दछन। मृतकको असीम मायाले द्रवीभूत हुँदै निम्तालुहरुलाई भेटेर मृतकका आफन्तहरुले आफ्नो दुःखको बाँध भत्काई पठाउने काम गर्दछन।

आमा या दिदी बहिनीहरुको निङ्वासो सिमेरिङ/हामलाक्काले बर्खान्तको वातावरणलाई शोकमग्न बनाई दिन्छ। बूढो वा बूढी कन्या भएर मृत्यु वरण गरेका भन्दा नवबैँसालुहरुले विवाह नगरी मृत्यु वरण गरेका नवबैँसालुहरुको अन्तिम मृत्यु संस्कारले धेरैको आँखामा आँशुको मूल फुटाउँने गर्दछ। दौतैरी साथीसंगीहरुको उदास चेहरा, उसका धान नान्ने तरुनी या तन्नेरीहरुको ...

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

किराती लिम्बुहरुको चाड सिसेक्पा तङनाम २०७६को सुखद अवसरमा यस वार्षिक मुखपत्र मार्फत् बेलायत लगायत विश्वभर छरिएर रहनुहुने समस्त याक्थुङ्बा याक्थुङ्गाहरु लगायत सम्पूर्ण नेपालीहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्तगर्दछौं ।

श्री सिरी प्रसाद साम्युलिम्बु
सल्लाहकार
किरात याक्थुङ् चुम्लुङ् युके

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

किराती लिम्बुहरुको चाड सिसेक्पा तङनाम २०७६को सुखद अवसरमा यस वार्षिक मुखपत्र मार्फत् बेलायत लगायत विश्वभर छरिएर रहनुहुने समस्त याक्थुङ्बा याक्थुङ्गाहरु लगायत सम्पूर्ण नेपालीहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्तगर्दछौं ।

श्री बद्धी योङ्या
सल्लाहकार

किरात याक्थुङ् चुम्लुङ् युके

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

किराती लिम्बुहरुको चाड सिसेक्पा तङनाम २०७६को सुखद अवसरमा यस वार्षिक मुखपत्र मार्फत् बेलायत लगायत विश्वभर छरिएर रहनुहुने समस्त याक्थुङ्बा याक्थुङ्गाहरु लगायत सम्पूर्ण नेपालीहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिकमंगलमय शुभकामना व्यक्तगर्दछौं ।

श्रीमति आशा सुब्बा
अध्यक्ष

किरात याक्थुङ् चुम्लुङ् युके, स्वीडन शाखा

हृदय विदारक एवं शोकमय मुहार हेर्दा ग्रिसेली आख्यानको Classical tragedy दृश्य जस्तै हृदयविदारक दृश्य देखिन्थ्यो/देखिन्छ ।

तर ती त्यस्ता मौलिक पहिचान र परम्परामा आधारित संस्कारहरु प्रायः लुप्त अवस्थामा पुगेकोछ । बूढा/बूढी कन्या वा बैशालु उमेरमा मृत्यु वरण गर्नेहरुलाई के कस्तो याक्थुङ् संस्कार विधि पूरा गरेर दफन गरिन्थ्यो । अन्तिम मृत्यु संस्कारमा के कस्तो संस्कार अपनाइन्थ्यो भन्नेवारे जानकारी नराख्नु याक्थुङ् संस्कारको बिरासत जोगाउन नसक्नु हो । नवबैशालुहरुको बैसलाई मृत्युको भोकले आहारा नबनाओस भन्ने मानवीय संवेदना त हुन्छ नै । तर त्यस्तो अवस्था आई परेमा पुर्खाहरुले अपनाई ल्याएका त्यस्ता संस्कार संस्कृतिहरुले पनि निरन्तरता पाओस । ईश्वरको कृपा भए, सबै बैसालुहरुको बैसले मृत्यु वरण नगरी उनीहरुको बैस सिङजाङगो फूल जस्तै मगमगाई रहोस । अथवा एक जना बैसालु आफन्त मरेर गए पछि बाँच्नेहरुले बाँचुञ्जेल मृतकको सम्झनामा आफ्नो घरपरिवार रोई रहनु पर्ने परिस्थिति सिर्जना नहोस ।

निङ्वासो हामलाक्का
—(Weeping in remembrance of a deceased person) After the death of a person there are many things that make one weep in/her remembrance. The deceased has left all his belongings behind. On seeing his/her picture, books, certificate etc or in the case of a soldier, his campaign stars and the medals he won, the relatives cry in his sweet memory)

किन चाहिन्छ धर्म?

श्री विश्वास दीप तिगेला

इतिहास अनुसार आजभन्दा लगभग ३८ सयदेखि ५ हजार वर्षअगाडि किरात काल थियो । ३२ पुस्ता किरात राजाले शासन गरेका थिए । किरात काल चरम सभ्यतामा पुगेको थियो अर्थात सभ्यताको शुरुवात त्यहीबाट शुरु भएको मानिन्छ । किरात सभ्यता भन्नु नै किरात संस्कार थियो, किरात संस्कृति थियो, किरात लिपि थियो र किरात धर्म थियो । किरात संस्कार संस्कृति, भाषा, लिपि र धर्म बेगर सभ्यता हुन सक्दैन । त्यसैले किरात धर्म प्राचीन धर्म हो । किरात धर्मको मुख्य धर्मशास्त्र मुन्धुम हो । किरात धर्म भित्र धेरै सम्प्रदाय छन् । बलि नचढाउने सत्यहाड र बलि चढाउने प्रथा । बलि चढाउने सम्प्रदायलाई युमा साम्यो भन्न सकिन्छ । युमा साम्यो मुन्धुम, लोककथामा आधारित छ । यसको कुनै लिखित इतिहास छैन, त्यसैले यो एक सम्प्रदाय मान्न सकिन्छ ।

इतिहासको सिन्धु सभ्यता नै अहिलेको हिन्दु सभ्यता हो । त्यस्तै इतिहासको किरात सभ्यता नै हालसम्म रहेको किरात धर्म हो । हिन्दुभित्र वैष्णव, शैव, ओम शान्ति, साईबाबा र मुस्लिम भित्र सिया र सुन्नी । क्रिश्चियन भित्र क्याथोलिक, प्रोटेस्टेन, अर्थोडक्स, मेथोडिक्स भने झैं किरात भित्र सत्यहाड, युमा लगायत धेरै शाखाहरू रहेको मान्न सकिन्छ ।

प्रकृतिपूजक प्यागन धर्मावलम्बीहरूको विशिष्ट प्रचलनलाई क्रिश्चियन धर्मले अगालेर लगे झैं प्राचीन किरात धर्मका विशिष्ट प्रचलन होमादी, शंख फूके प्रचलन हिन्दु धर्मले अवलम्बन गरेको भन्ने सत्यहाँड (किरात धर्मावलम्बी) विद्वानहरू दावी गर्नुहुन्छ । विशिष्ट प्रचलन थियो भन्ने कुरा किरात सभ्यता थियो भन्ने कुराले प्रमाणित नजिक पुर्याउँछ । र, किरातहरू पवित्र स्थल कैलाश अर्थात हिमालको फेदमा प्राचीन कालमा विशाल होमादी गरेको र त्यहाँ अहिले पनि पोखरी रहेको र त्यहाँ खरानी मात्र भएको कुराले थप प्रमाणित गर्दछ । र, लगभग ५ हजार वर्ष अगाडि सभ्यताको उत्कर्षमा रहेको किरात काल र जेठो शासकहरू अहिले ५ हजार वर्ष पछाडि त चन्द्रमामा पुगेको हुनुपर्ने हो किन पुग्न सकेका छैनन? र, उल्टो जनजाति अवस्थामा कसरी पुगे? किरातहरूको अधोगति बलिपूजा, मदमंस जस्ता विकृतिले भएको बुद्धिजीवीहरू मान्दछन् भने किरात पछिको शासक लिच्छिवी, मल्ल र शाह कालमा किरातका इतिहास र मुन्धुमहरू

जलाईका र अध्ययन गर्न बन्देज गरिएका कारण धेरै कुरा बुझ्नुबाट छुटे । वि.सं. १८८४ मा चैनपुरमा किरात इतिहासका पुस्तक जलाईएका इतिहास छदैछ । पुरानो मुन्धुम र इतिहास थिए भन्ने कुरा सयौं वर्ष अघिको किरात लिपि लण्डनको लाइब्रेरीमा रहेको हडसनको पाण्डुलिपिले छर्लङ पार्दछ ।

हुन त धर्मलाई जबरजस्त परिवर्तन गराइएको इतिहास पनि छ । धनकुटाका आठपहरियाद्वय राम्लीहाड र रिदामा धार्मिक शहीद हुन् । जसलाई गोर्खाका राजाको दशैं मनाउ भन्ने आदेश नमान्दा मृत्युदण्ड दिइएको थियो । त्यस्तै आस्थाहरू पनि अपहरण गरिएको अवस्था छ । ताप्लेजुङको मुक्कमलुङ देवस्थल अब पाथिभरा बनाइएको छ । खोटाङको साल्पा पोखरी देवस्थल अब शिवालय भएको छ । मुन्धुममा आउने मेन्ख्यायाम धाप अब शिव पार्वती खेलेको ठाउँ भनिएको छ । यी घटनाले प्राचीन किरात संस्कृति पनि हरण गरियो भन्ने कुरालाई मद्दत पुग्दछ ।

हामीमा एकदुई पुस्ता अघिको प्रभाव हामीमा बढी पर्ने गर्दछ । किन की हामीले भेटने र बुझे दुईतीन पुस्ता मात्र हो । हिन्दुकरण अघि हाम्रो संस्कार संस्कृति कस्तो थियो भन्ने कुरा महत्वपूर्ण कुरा हो । पृथ्वीनारायण शाहले एकात्मककरण (हिन्दुकरण) गरेपछि विशेषगरि लिम्बुहरूमा सुब्बाले सुङगुर, राँगा काटेर जाँड रक्सी पिपर दशैं मान्नेपनि जस्ता संस्कृतिहरू लादिए । जुन संस्कृतिसँग बलिपूजा, मदमंस पनि जोडिन्ये, जसको प्रभाव धेरै भएकाहरू अहिले पनि बलिपूजा, मदमंसको लोभमा छन् । जसलाई बलि नचढाई पूजा भएको विश्वास लाग्दैन ।

किरात धर्मको संरक्षण धर्मगुरु आत्मानन्द लिङ्देनबाट भइरहेको छ । यद्यपी किरात धर्म समय अनुकूल विकास गर्न आवश्यक छ । समय सापेक्ष सबै धर्म सुधार हुँदै आएका हुन्छन् । सुधार र विकास नभएको गुनासो झैं गत २९ र ३० अप्रिल २०१९ मा धरान स्थित मुन्धुम सम्बन्धी विचार गोष्ठी भयो । उक्त गोष्ठीले धेरै कुरा पर्गेल्ने काम गरियो, तर मिडियाले यसलाई पहिचानको विरुद्ध अर्थात प्रदेश नम्बर १ किरात लिम्बुवान प्रदेश नामाकरण हुनुपर्ने आवाज उठिरहेको बेला त्यसलाई निस्तेज पार्ने हिसाबले मिडियाहरूले प्रस्तुत गर्नु चाहिँ दुःखद पक्ष हो ।

गोष्ठीमा प्रज्ञा पूर्व कुलपति तिलबिक्रम नेम्बाङले

किरात धर्मप्रतिको गुनासो राखे, तर वहाजस्तो ब्यक्तिले सारा किरात र किरातदेखि बाहिरकालाई समेत समेट्नु पर्ने विचार दिनुपर्नेमा ज्यादै साधुरो विचार राखे । किरातभित्र लिम्बु, राई, याख्वा, सुनुवार, धिमाल, जिरेल, सुरेल, थामी, हायु आदि पर्दछन तर नेम्बाङले अरुले आफै खोजुन लिम्बुले चाहिँ युमा साम्यो मान्नुपर्ने धारणा राख्नु भयो । यसको महत्व आफ्नै ठाउँमा रहला । हुन त नेम्बाङ पहिचान विरोधी नेपाली कांग्रेसको तर्फबाट धेरै लाभको अवसर लिइसकेका ब्यक्ति पनि हुन् । त्यसैले पहिचानको विरुद्धमा सानेपा दरबारको छाँया पनि मान्छान तर त्यो सत्य होइन ।

अर्को रोचक पक्ष किरात राईले किरात लिपिलाई लामो समय प्रयोग गरेनन् र अझैपनि २८ भाषी राईमध्ये केही राई भाषीले लिपि प्रयोग गर्दैनन । त्यसको कारण ब्यक्ति विशेष विवाद हो पनि भन्ने गरिन्छ । अर्को प्रसंग किरातहरूले चलाउने किरात सम्वत ५०८० तथ्यपरक बनाउन गणनाको विन्दु खोज्ने अभियानले अन्ततः ३७९६ प्रमाणित भयो तर तिनै विशेष ब्यक्तिहरू असमन्जस्यमा छन् । अरु कुनै विद्वानको तर्कलाई स्वीकार गर्न किन यति गाह्रो? यो संगीन पहिचानको घडिमा केही ब्यक्तिहरूको भूमिका अत्यन्तै विवादित रहयो । बाधक होइन साधक बनिदिए सबैलाई उर्जा मिल्यो । गेष्टिमा किरात धर्ममा कान फूके (शब्दी) को आलोचना गरे । सामान्य संगठनमा आबद्ध हुँदा त सपथ लिनुपर्छ भने धर्म भनेको अनुशासन हो त्यसमा प्रतिबद्ध रहन वा रहन्छु भनी शब्दी लिदा के नौलो भयो? संसारका अन्य धर्म क्रिश्चियन, मुस्लिम, हिन्दु, शिख, बौद्ध, जुडिज्म र शिन्तो लगायत लगभग ४ हजार २ सय धर्महरू छन् ती धर्ममध्ये सपथ नगराउने कुनै धर्म छ होला?

धर्म र मौलिक इतिहासको सवालमा धेरै रोचक अन्य सन्दर्भहरू पनि जोडिन्छन । अरुले चैतको दशैं असोजमा सार्छन् सबैलाई स्वीकार्य हुन्छ । शुध्याई ४५ दिनबाट १३ दिन र १३ दिनबाट ५ दिन र अहिले २ दिनमै गर्छन् सबैलाई स्वीकारै छ ।

उनीहरूलाई विश्वास छ धर्म हिजो जे छ त्यही रहिरहन सक्दैन। मौलिकतालाई पछ्याउने हो भने त मान्छेले सृष्टिमा लुगा लगाउँदैन थिए। लौ लुगा नलगाई नांगै हिड्न हामी को को राजी? त्यसैले सबै कुरा परिवर्तनशील छ। धर्म मृत्युपछि स्वर्ग पुग्न कसैले भन्थान, तर सत्य त्यो देखिन्न धर्म त ब्यक्ति र समुदायको शक्ति र पहुँच संचयीकरण हो। जुन आफू अनुशासनमा रहेर, आत्मा विश्वास तयार गरेर अन्य समाजमा प्रभाव दिनु हो। त्यसैले त्यागी गुरुहरूले अध्ययन गरेर जे जति राम्रो संस्कार संस्कृति दिइरहनु भएको छ स्वीकार्न योग्य छन्।

तपाईंसँग समय छ तपाईंले पनि समाजलाई अध्ययन गर्नुहोस् र समाज सुधारको काममा लाग्नुहोस्। तर, बिरोधै मात्र गर्ने, निकास नभेट्ने अलमलिने र अलमलाउने, अवरोध गर्ने काम त्यागौ। हिजो तीज मनाउँदैन थिए अहिले दशैं भन्दा भव्य जस्तो मनाउँछन् खोई स्वीकार गरेकै छन् त। समाजका केहीलाई चाहिँ किन किरात धर्मकै बिरोधको खेती गर्नु परेको? बिरोध गर्ने लत

बसेको हो भने अन्य सवाल पनि होलान्। किरात धर्म ब्यक्ति होइन संस्था र आस्था हो। सबै धर्मका सकारात्मक र नकारात्मक पक्ष हुन्छन् र प्रत्येक संस्कारको कारण र महत्व हुन्छन् त्यसलाई बुझौ र अवलम्बन गरौ। धर्म स्वर्गको लागि कसैले लेलान तर वास्तवमा यो घर सुधार, आत्मा सुधार र सिंगो समुदायको सुधार गर्ने संगठन हो। जसले यस्ता संगठनलाई मजबुत बनाएका छन् उनीहरू समाजको हरेक तहमा शासक बनेका छन्। जो यस्ता संगठन बुझ्दैनन रुचाउँदैनन बिरोधी जाति, जातै बिरोधी मात्र बनेको छर्लङ्छ। बिरोध र ईष्माले हाम्रो सोचाईलाई साँघुरो बनाउँदै लैजान्छ। बिरोध र ईष्माले बोक्ने समुदाय हर क्षेत्रमा पछाडि परेको पाइन्छ।

संसारमा सबैभन्दा धेरैले मान्ने धर्म क्रिश्चियन हो। जसको संख्या २ दशमलव २२ विलियन छ र विश्वमा तिनै धर्म मान्नेहरू सर्वशक्तिमान कुन कारणले बनेका होलान? यो महत्वपूर्ण कुरालाई पनि चिन्तन गरौ। अब हामी समयानुल सुधार र परिवर्तनलाई आत्मासात गरौ। धर्म के हो बुझौ। धर्म नै हाम्रो पहिचान र सामाजिक शक्ति हो।

विधि संस्कार भिन्नाभिन्नै भलै होस, तर धर्ममा आस्था राखौ र धर्मबाट उर्जा लेऔ र झलमल्ल बनौ र बनाऔ।

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

किराती लिम्बुहरूको चाड सिसेक्पा तङ्नाम २०७६को सुखद अवसरमा यस वार्षिक मुखपत्र मार्फत् बेलायत लगायत विश्वभर छरिएर रहनुहुने समस्त याक्थुङ्बा याक्थुङ्बाहरू लगायत सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक शुभकामना

श्री शर्मिला यक्सो
उपाध्यक्ष

संघिय लिम्बुवान सामाजिक
मन्च, युके

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

किराती लिम्बुहरूको चाड सिसेक्पा तङ्नाम २०७६को सुखद अवसरमा यस वार्षिक मुखपत्र मार्फत् बेलायत लगायत विश्वभर छरिएर रहनुहुने समस्त याक्थुङ्बा याक्थुङ्बाहरू लगायत सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक शुभकामना

श्री देव हुक्पा चोङ्वाङ्
पुर्वकोषाध्यक्ष

किरात याक्थुङ् चुम्लुङ्
युके

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

किराती लिम्बुहरुको चाड सिसेक्पा तङनाम २०७६को सुखद अवसरमा यस वार्षिक मुखपत्र मार्फत् बेलायत लगायत विश्व भर छरिएर रहनुहुने समस्त याक्थुङ्बा याक्थुङ्गाहरु लगायत सम्पूर्ण नेपालीहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि एवं उत्तरोत्तर प्रगति को हार्दिक मंगलमय शुभकामना

शुभकामना

श्री ज्ञान वहादुर जवेगु
उपाध्यक्ष

किरात याक्थुङ् चुम्लुङ्
युके, फोक्सटोन शाखा

व्यक्तगर्दछौ

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

किराती लिम्बुहरुको चाड सिसेक्पा तङनाम २०७६को सुखद अवसरमा यस वार्षिक मुखपत्र मार्फत् बेलायत लगायत विश्व भर छरिएर रहनुहुने समस्त याक्थुङ्बा याक्थुङ्गाहरु लगायत सम्पूर्ण नेपालीहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि एवं उत्तरोत्तर प्रगति को हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्तगर्दछौ ।

श्री भिम कुमार नियोङ्
अध्यक्ष

किरात याक्थुङ् चुम्लुङ्
युके, कोल्चेष्टर शाखा

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

किराती लिम्बुहरुको चाड सिसेक्पा तङनाम २०१९ को सुखद अवसरमा किरात याक्थुङ चुम्लुङ युकेको यसै मुखपत्र मार्फत् बेलायत लगायत विश्वभर छरिएर रहनुहुने समस्त लिम्बुवानबासी लगायत अन्य सम्पूर्ण नेपालीहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि एवम् उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौ ।

श्री टंक खापुङ

अध्यक्ष,

संघिय लिम्बुवान सामाजिक मन्च, युके

Chumlungden Contributors

दीपेन्द्र यक्सो
सहकोसाध्यक्ष

किरात याक्थुङ चुम्लुङ युके

यो तलको नामावली तालिकाको मुलप्रती चुम्लुङ यूकेसंग रहेकोछ । यो नामावली तालिकामा रकम प्रदान गरिसकनु हुने महानुभावहरुको नाम छुट्न गएमा मुल कपिनै सदर हुनेछ । रकम दाताहरुको संख्या क्रमश बढीरहेकोले पछिल्लो रकम प्रदान गर्नेहरुको नाम छुटेको पनि हुन सक्छ । कुनै शाखा चुम्लुङबाट नामहरु आउन बाँकी रहेको पनि जानकारी गराउदै छुटेका नामहरु आगामी अंकहरुमा राख्दै जाने जानकारी गराउन चाहन्छौ ।

Kirat Yakthung Chumlung UK Chumlung Den Contribution Record

CCC No	KYC UK Membership No	Full Name	Total Payment Received	Payment Completed Date	Branches
1	61	Mr Birnarsing Hukpa Chongbang	£5,107.00	12/07/2018	West Kent
2	1161	Mr Than Kuman Nalbo	£5,000.00	13/04/2018	Rushmoor
3	299	Mr Yuba Raj Limbu Isbo	£3,575.53	30.05.2018	Thurrock
4	40	Mr Damber Singhak	£3,065.17	18/12/2017	Ashford
5	205	Mr Jiwan Praya Limbu Maden	£3,055.00	16.04.2018	Canterbury
6	798	Mr Kajiman Yaksho	£3,003.00	20.03.2015	Folkstone
7	1418	Mr Amarjang Subba	£3,001.00	20/11/2014	Misc
8	345	Mr Lokendra Tabebung	£3,001.00	05.04.2018	Ashford
9	39	Mr Siriprasad Limbu	£2,500.00	05.04.2018	Ashford
10	667	Mr Padam Bahadur Angbuhang	£2,101.00	05.04.2018	Ashford
11	375	Mr Mani Kumar Wanem	£2,079.29	12.07.2018	West Kent
12	430	Mr Deb Bahadur Hukpa Chongbang Limbu	£2,056.17	05.04.2018	Ashford
13	28	Mr Chandra Prasad Hukpa Chongbang	£2,000.00	20/07/2015	Greater London
14	253	Mr Tilbikram Sambahangphe	£1,651.65	02.07.2018	Basingstoke
15	7	Mrs Kamala Limbu	£1,506.00	29.09.2018	Basingstoke
16	347	Mr Chitraj Hukpa Chongbang	£1,500.00	03.03.2015	Colchester
17	256	Mr Surya Khapung	£1,500.00	21/12/2017	Rushmoor
18		Mr Shiva M Thebe	£1,500.00	18/06/2019	Ashford
19	190	Mr Nagendra Nembang	£1,287.80	13/04/2018	Rushmoor
20	246	Mr Guru Prasad Khanwa	£1,212.00	13.09.2016	Greater London
21	18	Mr Narbir Angbo	£1,200.00	18.06.2018	Doncaster
22	173	Mr Jiwan Phago (Wanem)	£1,185.16	13/04/2018	Rushmoor
23	1715	Mr Surendra Kumar Limbu Singhak	£1,131.00	26/04/2016	Misc
24	272	Mr Purna Prasad Bokhim	£1,125.00	08.05.2018	Greater London Senior
25	1653	Mr Ram Kumar Ijam	£1,125.00	19/06/2019	Greater London Senior
26		Late Deoman Limbu	£1,121.00	05.04.2018	Ashford
27	1005	Mr Netrakala Limbu	£1,111.11	06.07.2016	Wales
28	1148	Mr Sanjay Subba	£1,111.11	10.08.2016	Berkshire
29	293	Mr Subarna Kumar Idhingo	£1,111.11	15.08.2016	Wales
30	302	Mr Gobinda Maden	£1,111.11	03.04.2018	Swindon
31	268	Mr Jaya Mademba	£1,111.00	03.07.2015	Rushmoor
32	537	Mr Dambar Bahadur Limbu	£1,105.00	02.06.2017	West Kent

33	583	Mrs Dil Maya Limbu Labung	£1,102.00	19.06.2018	Wales
34	614	Mr Mahendra Limbu	£1,086.00	29/12/2014	Rushmoor
35	281	Mr Kubersing Hukpa Chongbang	£1,071.50	05.04.2018	Ashford
36	549	Mr Chhabi Seling	£1,063.00	13/04/2018	Rushmoor
37	240	Mr Ishwar Angbuhang	£1,061.00	13.04.2015	Rushmoor
38	768	Mr Mohansing Limbu Maswa	£1,056.92	30.05.2018	Canterbury
39	275	Mr Subarna Nembang	£1,056.43	13/04/2018	Rushmoor
40	64	Mr Ramkumar Limbu (Khajum)	£1,047.00	13.11.2017	Rushmoor
41	144	Mr Dil Iwaram	£1,043.00	04.04.2018	Greater London
42	535	Mr Krishnapal Yakso	£1,027.00	24.01.2018	West Kent
43	1876	Mr Bhagiswar Fago Chongbang	£1,022.00	13/04/2018	Rushmoor
44	285	Mr Dil Kumar Sambahangphe	£1,017.00	05.04.2018	Ashford
45	279	Mr Chhatrasing Teyung	£1,015.00	15/04/2015	Greater London Senior
46	243	Mr Badri Prasad Yongya	£1,011.00	23.04.2018	Wales
47	988	Mr Krishna Kumar Hembya	£1,005.00	15.01.2015	Berkshire
48	668	Mr Gyan Bahadur Limbu Jabegu	£1,005.00	30.04.2015	Folkstone
49	332	Mr Jagan Prasad Limbu Lingden	£1,005.00	08/05/2018	Thurrock
50	467	Mr Tejbahadur Limbu (Sireng Maden)	£1,002.00	13/04/2018	Rushmoor
51	109	Mr Narendra Kumar Mabohang	£1,004.00	18/06/2019	Ashford
52	19	Mr Purna Kumar Phaklecha	£1,001.00	27/05/2014	Greater London Senior
53	277	Mr Subas Chandra Jabegu	£1,001.00	24.09.2014	Misc
54	405	Mr Nar Prasad Sabenhim Limbu	£1,001.00	24/04/2015	Basingstoke
55	953	Mr Palamba Angbung	£1,001.00	14/09/2016	Thurrock
56	199	Mr Khadkahang Sireng Chongbang	£1,001.00	20.12.2017	Greater London
57	606	Mr Bhim Labung	£1,001.00	15.02.2018	Highwaycombe
58	564	Mr Tanka Bahadur Khapung	£1,001.00	03.04.2018	Thurrock
59	352	Mr Chandra Innam	£1,001.00	09.04.2018	Thurrock
60	1914	Mrs Menuka Angchhongbo (Rai)	£1,001.00	12.07.2018	West Kent
61	679	Mr Surya Bahadur Limbu	£1,000.00	02.03.2015	Colchester
62	586	Mr Kul Prasad Yongya	£1,000.00	19.10.2015	Oxford
63		Mr Kumar Limbu	£1,000.00	05.04.2018	Ashford
64	429	Mr Medani Limbu Phombo	£1,000.00	16.04.2018	Canterbury
65	981	Mr Randhoj Patangwa	£1,000.00	23.04.2018	Warwickshire
66	449	Mr Khagendra lawati	£1,000.00		Rushmoor
67	114	Mr Gajendra Bahadur Lawati	£1,000.00	01/04/2019	Warwickshire
68		Mrs Man Kumari Lawati	£800.00	18/05/2018	Oxford
69	899	Mr Ganesh Ijam	£777.00	18/06/2019	Ashford
70	420	Mr Khemraj Maden	£757.00	05.04.2018	Ashford
71	138	Mr Chirendra Labung	£757.00	08.05.2018	Greater London Senior
72	92	Mr Dhan Kambang	£750.00		Highwaycombe
73	107	Mr Rajen Limbu Labung	£1,125.00	05/07/2019	Folkstone
74	198	Mr Purna Kumar Maden	£705.00	05.04.2018	Ashford
75	1359	Mr Bishwadip Tigela	£702.00	19.06.2018	Ashford
76	381	Mr Raj Bahadur Jabegu	£701.00	02,02,2015	Folkstone
77	715	Mr Chhatra Wanem	£701.00	05.04.2018	Ashford
78	88	Mrs Lila Seling	£700.00	06.05.2015	Rushmoor
79	654	Mrs Bimala Sene	£700.00	15.06.2018	Greater London

80	80	80	80	80	Ashford
81	172	Mr Khem Bahandur Hukpa Chongbang	£671.95	11/06/2019	Basingstoke
82		Mr Jiwan Kumar Hukpa Chongbang	£666.59	15.08.2016	Misc
83		Mr Shree Libang	£606.00	05.04.2018	Ashford
84	699	Mr Uttar Kumar (Patangwa)	£601.00	19.02.2018	West Kent
85		Mr Mahendra Sambahangphe	£601.00	05.04.2018	Ashford
86		Mr Dilsing Menyangbo	£601.00		Warwickshire
87	780	Mr Uttar Kumar Thaklung	£600.00	08.05.2018	Greater London Senior
88	376	Mr Nirmal Patangwa	£576.00	19.02.2018	West Kent
89	773	Mr Kaji Samyu Limbu	£555.55	09.02.2015	Ashford
90		Mr Lal Bahadur Limbu	£555.55	16.04.2018	Canterbury
91	349	Mr Jogendra Bahadur Pomu Limbu	£555.55	14/06/2019	Misc
92	1186	Mr Uttar Man Tigela	£555.00	22/04/2014	Greater London Senior
93	298	Mr Pepraj Kurumbang	£555.00	09.02.2015	Basingstoke
94	605	Mr Harka Bahadur Pangyangu	£555.00	23.04.2018	Warwickshire
95		Ms Srijana Mabo	£551.00	05.04.2018	Ashford
96	1292	Mr Krishna Prasad Lingden	£530.00	10.05.2018	Swindon
97	379	Mr Chadra Prakash Begha	£529.00	07/06/2019	Basingstoke
98	1336	Mr Dil Kumar Sigu	£527.00	21.12.2016	Basingstoke
99	76	Mr Bishwa Kumar Nalbo	£526.00	25.04.2016	Ashford
100	474	Mr Santosh Wanem	£525.00	19.10.2015	Ashford
101	342	Mr Rajendra Kumar Pahim	£525.00	18.02.2016	Basingstoke
102	399	Mr Yubraj Angbuhang	£525.00	08.06.2016	Folkstone
103	339	Mr Krishna Kumar Kurumbang	£525.00		Thurrock
104	595	Mr Krishnabhakta Phembo	£525.00	11/06/2019	Oxford
105	1519	Mr Sher Bahadur Pheyohang	£520.00	05.04.2018	Ashford
106	972	Mr Keshar Sing Lingthep	£515.00	16.05.2016	Warwickshire
107		Mr Tika Raj Phemsohang	£515.00	20.05.2016	Berkshire
108	672	Mr Dilliram Bokhim	£515.00	05.04.2018	Ashford
109	962	Mr Chanta Wanem	£515.00	23.04.2018	Warwickshire
110		Mr Ram Kumar Lungphungwa	£515.00	20/05/2019	Greater London
111	17	Mr Sher Bahadur Innam	£515.00	30/05/2019	Thurrock
112	404	Mr Prem Kumar Pahim	£515.00	06/06/2019	Basingstoke
113		Mr Toran Limbu	£512.00	03/09/2018	Doncaster
114	1334	Mr Chandra Kuber Angbuhang	£511.00	15.02.2016	Basingstoke
115	456	Mr Bijay Kumar Limbu Begha	£511.00	12.05.2016	Folkstone
116	618	Mr Netra Chemjung	£511.00	26.03.2018	Greater London
117	311	Mr Bhim Bokhim	£511.00	09.04.2018	Greater London Senior
118	1422	Mr Chitahang Angbung	£511.00	08.05.2018	Greater London Senior
119	714	Mr Balaram Menyangbo	£511.00	10/06/2019	Doncaster
120	310	Mr Laxmi Prasad Awajung	£510.00	25.03.2015	Basingstoke
121	193	Mr Rai Bahadur Limbu	£510.00	25.01.2016	Ashford
122	960	Mr Bhim Prasad Lungwa	£510.00	23.04.2018	Warwickshire
123		Mr Bhuwani Iwa	£510.00	13/04/2018	Rushmoor
124	1323	Mr Devendra Kumar Khimding	£510.00	03/06/2019	Oxford
125	519	Mrs Nar Kumari Sendang Wanem Limbu	£509.00	20.03.2017	Basingstoke

126	1192	Mr Lakh Bahadur Sambahangphe	£509.00	03.10.2018	Berkshire
127		Mr Mahanada Hukpa Chongbang	£508.74	05.04.2018	Ashford
128	150	Mr Harkajang Kurumbang	£507.00	09.01.2015	Basingstoke
129	149	Mr Kuberjang Edingo	£505.00	27.08.2015	Ashford
130	459	Mr Santosh Thalang	£505.00	27.08.2015	Ashford
131	805	Mr Tanka Yangden	£505.00	19.10.2015	Ashford
132		Mr Gadul Dhoj Maden	£505.00	05.04.2016	Ashford
133	20	Mr Surya Sambahangphe	£505.00	27.06.2016	Berkshire
134		Mr Debendra Feyang Limbu	£505.00	04.07.2016	Ashford
135	1656	Mr Dambar Kumar Angbuhag	£505.00	21.12.2016	Basingstoke
136	418	Mr Dilbahadur Nalbo	£505.00	21.12.2016	Basingstoke
137	484	Mr Gyanedra Menyangbo Limbu	£505.00	21.12.2016	Basingstoke
138	206	Mr Ratan Chemjong	£505.00	19.02.2018	Berkshire
139	577	Mr Purna Chandra Limbu Lingden	£505.00	05.03.2018	Wales
140	110	Mr Tanka Wanem	£505.00	23.03.2018	Warwickshire
141		Mr Bhakta Bahadur Bhokhim	£505.00	05.04.2018	Ashford
142		Mr Diwas Thopra	£505.00	05.04.2018	Ashford
143	229	Mr Jamin Thanden	£505.00	05.04.2018	Ashford
144	476	Mr Prem Bahadur Thaklung	£505.00	05.04.2018	Ashford
145	657	Mr Rajendra Nembang (6004)	£505.00	05.04.2018	Ashford
146	862	Mr Sodip Thopra	£505.00	05.04.2018	Ashford
147	157	Mr Kebahang Chemjong	£505.00	16.04.2018	Canterbury
148	582	Mr Man Bahadur Phaben Limbu	£505.00	23.04.2018	Warwickshire
149	470	Mr Buddhabir Limbu	£505.00	13/04/2018	Rushmoor
150	200	Mr Bhaktihang Nembang	£505.00	13/04/2018	Rushmoor
151		Mr Dambar Maden	£505.00	13/04/2018	Rushmoor
152	288	Mr Tejbahadur Shubhasang	£505.00	13/04/2018	Rushmoor
153	291	Mr Shantakumar Mangden	£505.00	13/04/2018	Rushmoor
154	208	Mr Krishna Kandagwa (Makar)	£505.00	13/04/2018	Rushmoor
155	93	Mr Ratna Kumar Hukpa Chongbang	£505.00	12.07.2018	West Kent
156		Mr Yam Bahadur Angbuhang	£505.00	10/06/2019	Greater London
157	1504	Mr Buddhasing Subba (Yakso)	£505.00	17.06.2019	Greater London Senior
158	471	Mr Amrit Bahadur Maden	£504.00	25.07.2016	Wales
159	241	Mr Jiwan Maden	£504.00	05.08.2016	Wales
160	1217	Mr Ranbir Tabebung	£503.00	12.07.2018	West Kent
161	534	Mr Karna Bahadur Limbu	£502.00	14.02.2018	West Kent
162	392	Mr Sundar Kumar Lingthep	£502.00	05.04.2018	Ashford
163	336	Mr Nar Bahadur Bakhim	£501.00	26.07.2016	Ashford
164	488	Mr Bijay Lingthep	£501.00	23.11.2015	Basingstoke
165	893	Mr Indra Khoyahang	£501.00	30/11/2015	Greater London Senior
166	687	Mr Kishorsing Tilling	£501.00	29.12.2016	Doncaster
167	410	Mr Dambar Idhingo	£501.00	13.02.2018	Highwaycombe
168	430	Mr Tara Prasad Kangdangwa	£501.00	05.03.2018	Highwaycombe
169	363	Mr Aita Bahadur Lumphuwa	£501.00	29.03.2018	Misc
170	1173	Mr Dilip Serma	£501.00	05.04.2018	Ashford
171		Mr Dipak Menyangbo	£501.00	05.04.2018	Ashford
172	1529	Mr Gajendra Thaklung	£501.00	05.04.2018	Ashford

173	863	Mr Lalit Serma	£501.00	05.04.2018	Ashford
174	336	Mr Nar Bahadur Makhim	£501.00	05.04.2018	Ashford
175	777	Mr Raj Lingthep	£501.00	05.04.2018	Ashford
176	1233	Mr Ram Prasad Tumbahangphe	£501.00	05.04.2018	Ashford
177	690	Mr Tulbir (Bikram) Wanem	£501.00	05.04.2018	Ashford
178	1874	Mr Bhojkumar Angbuhang	£501.00	13/04/2018	Rushmoor
179	82	Mr Diwan Limbu (Samba)	£501.00	13/04/2018	Rushmoor
180		Dr Raju Thamsuhang	£501.00	13/04/2018	Rushmoor
181		Mr Subash Maden	£501.00	13/04/2018	Rushmoor
182	452	Mr Trailokya Khapung	£501.00	13/04/2018	Rushmoor
183	958	Mr Basanta Maden	£501.00	23.04.2018	Warwickshire
184		Mrs Susma Lingden	£501.00	23.04.2018	Warwickshire
185	255	Mr Arun Kumar Kerung	£501.00	08.05.2018	Greater London Senior
186	757	Mr Khagendra Bahadur Sene	£501.00	08.05.2018	Greater London Senior
187	1218	Mr Dipendra Libang	£501.00	13.07.2018	Greater London Senior
188	494	Mr Mohan Mabo	£501.00	12/12/2018	Basingstoke
189		Mr Prakash Man Neyohang	£501.00	12/12/2018	Basingstoke
190	736	Mr Lal Bahadur Lingden	£501.00	14/02/2019	Swindon
191		Mr Buddhiraj M Thebe	£501.00	18/06/2019	Ashford
192		Mr Padam Sundar Idhingo	£501.00	18/06/2019	Ashford
193		Mr Prakash Yanghang	£501.00	18/06/2019	Ashford
194	568	Mr Birbahadur Nembang	£500.11	16.06.2015	Thurrock
195	525	Mr Ritu Tumbahangphe	£500.00	12.11.2014	Thurrock
196	270	Mr Tej Kumar Sireng Chongbang	£500.00	10.04.2015	Basingstoke
197	1493	Late Hom Bahadur Wanem	£500.00	27.08.2015	Ashford
198	974	Mr Mohan Bikram Tumbahangphe	£500.00	24.03.2016	Warwickshire
199	597	Mr Rajendra Nalbo	£500.00	15.04.2016	Greater London
200	999	Mr Tanka Raj Phago Chongbang	£500.00	01.08.2016	Wales
201		Mr Purna Teyung	£500.00	23/09/2016	Doncaster
202	454	Mr Bijay Bikram Lingden	£500.00	03.10.2016	Oxford
203	85	Mr Kesar Hembya	£500.00	21.12.2016	Basingstoke
204	267	Mr Deuman Teyung Limbu	£500.00	20.11.2017	Rushmoor
205	592	Mr Tej Prasad Padalung	£500.00	23.03.2018	Oxford
206	62	Mr Dipak Tumbapo	£1,022.00	03/04/2018	Misc
207	480	Mr Nar Narayan Sireng Chongbang	£500.00	03.04.2018	Oxford
208		Mr Bhuwanbir Chelifung	£500.00	05.04.2018	Ashford
209	1488	Mr Binod Wanem	£500.00	05.04.2018	Ashford
210		Mr Birendra Angbuhang	£500.00	05.04.2018	Ashford
211		Mr Buddharaj Menyangbo	£500.00	05.04.2018	Ashford
212		Mr Chandra Labung	£500.00	05.04.2018	Ashford
213		Mrs Dil Kumari Maden	£500.00	05.04.2018	Ashford
214	629	Mr Hari Prasad Nalbo	£500.00	05.04.2018	Ashford
215		Mr Hom Prasad Laksamba	£500.00	05.04.2018	Ashford
216	438	Mr Nem Bahadur Khapung	£500.00	05.04.2018	Ashford
217		Mr Radhesh Musuhnag	£500.00	05.04.2018	Ashford
218		Mr Sujan Thalung	£500.00	05.04.2018	Ashford
219		Mr Ekraj Pahim	£500.00	11.04.2018	Greater London

किरात याक्थुङ चुम्लुङ युके, केन्द्रिय कार्यसमिति सल्लाहकारहरु

श्री खड्गजंग आड्बोहाङ

श्री सिरी प्रसाद साम्यु

श्री बम बहादुर लिम्बु

श्री डम्बर सिंगक

श्री सुबाश चन्द्र जबेगु

श्री काजिमान यक्सो

श्री दिलसी मेन्याङ्बो

श्रीमती नरकुमारी लिम्बु

श्री मेहेरमान लाबुङ

श्री बट्टी योड्या

श्री बिजयप्रकाश थेबे

श्री दिवान

सिसेक्पा तङ्नाम २०१९ कोपावन
अवसरमा बेलायत तथा विश्वभर छरिएर
रहनुहुने याक्थुङहरु लगायत सम्पूर्ण
नेपालीहरुमा सुख,शान्ति,
समृद्धि तथा उत्तरोत्तर प्रगतिको

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

श्री नगेन्द्रराज नेम्बाङ्
बरिष्ठ उपाध्यक्ष

नेपालको राजनीति, NRN, बीर गोर्खालीहरुको
आवाज बेलायतस्थित

Mr Nagendra Nembang
Managing Director
Everest times

नेपाली संघ संस्थाहरु
को गतिविधि थाहा
पाउनका लागि
बेलायत बाट प्रकाशित
लोकप्रीय पत्रिका

**E v e r -
e s t t i m e s**
खोजी खोजी पढ्नु

OPEN 7 DAYS A WEEK

LUNCH

Monday to Friday - 12noon to 3pm
Saturday - 12noon to 5pm
Sunday - 12noon to 9pm

DINNER

Monday to Saturday - 5pm to 11pm
Sunday - 12noon to 9pm

OUR ADDRESS

10-11 Burgate Lane, Canterbury, CT1 2HH
www.chomchomcanterbury.co.uk
contact@chomchomcanterbury.co.uk

THANK YOU FOR VISITING US

The Management reserves the right to refuse service and make changes to the menu without notice at its own discretion.

यहाँहरुलाई ३०-४० जनासम्मको पार्टी तथा कार्यक्रमहरु गर्नुपरे हामीलाई सम्झनु होला ।
संघ संस्था वा ग्रुप अडर् कोलागि विशेष छुट सहित क्वाटरिडको पनि ब्याबस्था छ ।

chomchom

RESTAURANT . BAR . LOUNGE

Chinese, Indian, Thai and Continental dishes including your choice of noodles cooked in front of you at ChomChom's live theatre kitchen and fresh naan breads plus soup and desserts including fresh ice cream, all for one set price. Ideal for large groups and choices for all ages.

OFFERS & DISCOUNTS

- Mondays - Senior Citizen Day. 25% discount to all our senior citizens.
- Early Bird Special - Mondays to Fridays 5 - 7 pm £2 off on the dinner price.
- Student Discount - Mondays to Thursdays 20% off for all students (ID card required).
- Birthdays Party - A complimentary birthday cake and free bottle of house wine for a group of more than 8 people (Not for Groupon vouchers).
- 10% off for NHS, Police, Army, Fire and Council workers.
- Special Group Discount 10% off for a group of more than 10 people (Mondays to Thursdays only)

(All discounts and offers are not be applied in conjunction with any other offers)

01227 450 200

10-11 Burgate Lane, Canterbury, KENT, CT1 2HH
www.chomchomcanterbury.co.uk

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

किराती लिम्बुहरुको चाड सिसेक्पा तङ्नाम २०७६को सुखद
अवसरमा यस वार्षिक मुखपल मार्फत बेलायत लगायत
विश्वभर छरिएर रहनुहुने समस्त याक्थुङ्बा याक्थुङ्गाहरु लगायत
सम्पूर्ण नेपालीहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको
हार्दिक शुभकामना व्यक्तगर्दछौ ।

श्री सूर्य खापुङ्
पुर्व अध्यक्ष
तेह्रथुम समाज
युके

LEARN TO DRIVE

ADI Nembang Mama

Contact : 07830342847

All around Farnborough,
Aldershot, Sandhurst, Camberly

Learn to drive with
success and experienced
driving instructor
NEMBANG MAMA

220	1269	Mr Madhukar Limbu	£500.00	13/04/2018	Rushmoor
221	53	Mr Surendra Chongbang	£500.00	13/04/2018	Rushmoor
222		Mr Basanta Limbu Wanem	£500.00	16.04.2018	Canterbury
223	982	Mr Ram Kumar Angdembe	£500.00	23.04.2018	Warwickshire
224	141	Mr Krishna Kadem	£500.00	08.05.2018	Greater London Senior
225	991	Mr Bijai Bahadur Limbu	£500.00	08.05.2018	Greater London Senior
226		Mr Shree Senehang	£500.00	20.06.2018	Swindon
227	292	Mr Naharjang Mabohang	£500.00		Ashford
228	97	Mr Kul Bahadur Nembang	£500.00	30.11.2017	Rushmoor
229	327	Mr Dal Kumar Angdembe	£500.00	06/06/2019	Thurrock
230		Mr Ram Kumar Limbu Thebe	£500.00	11/06/2019	Swindon
231		Mr Balkrishna Wajirhang	£500.00	18/06/2019	Ashford
232		Mr Jharman Angbo	£500.00	18/06/2019	Ashford
233		Mr Siri Prasad Samyu (A)	£500.00	18/06/2019	Ashford
234		Mr Siri Tembe	£500.00	18/06/2019	Ashford
235	616	Late Tej Bahadur Khapung	£495.00	15.06.2018	Basingstoke
236		Mr Tham Bahadur Maden	£475.00	05.04.2018	Ashford
237	985	Mr Tul Bahadur Libang	£421.00	23.04.2018	Warwickshire
238	533	Mr Bishnukumar Sireng Chongbang	£411.00	12.07.2018	West Kent
239	464	Mr Ram Kambang	£505.00	12.07.2018	West Kent
240		Mr Amar Labung	£407.00	08.05.2018	Greater London
241	396	Mr Rajendra Khimding	£405.00	07.03.2016	Ashford
242	1737	Mr Chandra Kumar Fago Chongbang	£405.00	22.01.2018	Berkshire
243	1389	Mr Deuman Libang	£405.00	17.02.2018	Thurrock
244		Mr Dil Innam	£405.00	05.04.2018	Ashford
245	551	Mr Samsher Emsong	£405.00	08.05.2018	Greater London Senior
246	697	Mr Bishwa Patangwa	£405.00	12.07.2018	West Kent
247		Mrs Manmaya Rai Limbu	£405.00	11/06/2019	Oxford
248		Mr Bijay Nembang	£405.00	18/06/2019	Ashford
249	416	Mr Dak Bahadur Hukpa Chongbang	£404.01	18.12.2017	Ashford
250	35	Mr Bhaluman Wanem	£404.00	13/04/2018	Rushmoor
251	1343	Mr Lochan Limbu	£404.00	23.04.2018	Warwickshire
252	1711	Mr Balhang Thalang	£402.00	07.03.2016	Ashford
253		Mr Bhuwan Khawahang	£401.72	05.04.2018	Ashford
254	1440	Mr Tek Bahadur Loktam	£401.00	05.05.2015	Folkstone
255	626	Mr Narayan Kumar Begha Limbu	£401.00	05.04.2016	Ashford
256	191	Mr Indra Prasad Samsong	£401.00	21.12.2016	Basingstoke
257	647	Mr Shree Kumar Jabegu	£401.00	05.04.2016	Ashford
258	450	Mr Ishwar Kurumbang	£401.00	13/04/2018	Rushmoor
259	140	Mr Shyam Kumar Serma	£401.00	02.05.2018	Greater London
260		Mr Bir Bahadur Singdhawa	£401.00	05.04.2018	Ashford
261	764	Mr Dambar Khapung	£401.00	05.04.2018	Ashford
262		Mr Durgaraj Thebe	£401.00	05.04.2018	Ashford
263		Mr Giriraj Sambahangphe	£401.00	05.04.2018	Ashford
264		Mr Madhukeshar Limbu	£401.00	05.04.2018	Ashford
265	997	Mr Padam Bahadur Yonghang	£401.00	05.04.2018	Ashford
266		Mr Rabin Phombo	£401.00	05.04.2018	Ashford

267	860	Mr Rajendra Yangden	£401.00	05.04.2018	Ashford
268		Mr Tejman Teyung	£401.00	05.04.2018	Ashford
269	543	Mr Sanchman Angdembe	£401.00	08.05.2018	Greater London Senior
270	1612	Mr Rajesh Phembu	£401.00	11/06/2019	Oxford
271	1478	Mr Narendra Mademba	£401.00	11/06/2019	Oxford
272	872	Mr Tika Sereng Chongbang	£401.00	11/06/2019	Oxford
273	1703	Mr Ratna Bahadur Limbu Kandangwa	£401.00	11/06/2019	Oxford
274		Mr Bouddhaman Hukpa Chongbang	£401.00	18/06/2019	Ashford
275		Mr Ganga Wanem	£401.00	18/06/2019	Ashford
276		Mr Guptaraj Chemjong	£401.00	18/06/2019	Ashford
277		Mr Prem Menyangbo	£401.00	18/06/2019	Ashford
278	756	Mr Keshar Bahadur Limbu Eveng	£400.00	12.02.2015	West Kent
279	726	Mr Ganesh Kumar Hukpa Chongbang	£400.00	27.04.2015	Colchester
280	58	Mr Tilbikram Tawa	£400.00	11.05.2015	Basingstoke
281	1388	Miss Rina Limbu DO Kajiman	£400.00	05.04.2016	Thurrock
282	1558	Mr Sher Bahadur Limbu	£400.00	02.06.2016	Thurrock
283	698	Mr Ratna Kumar Phagu	£400.00	20.07.2016	West Kent
284	678	Mr Chhatra Bahadur Hukpa Chongbang	£400.00	01.08.2016	Colchester
285	1384	Mr Bikas Payangu	£400.00	17.10.2016	Thurrock
286	922	Mrs Chandrakala Limbu Thangamba	£400.00	04.07.2017	Swindon
287		Mr Ngendra Hukpa Chongbang	£400.00	02.01.2018	Rushmoor
288	263	Mr Sharan Kumar Iwaram	£400.00	28.03.2018	Oxford
289	774	Mr Agni Bahadur Chongbang	£400.00	05.04.2018	Ashford
290		Mr Bhim Bahadur Tawa	£400.00	05.04.2018	Ashford
291		Mr Jamin Sambahangphe	£400.00	05.04.2018	Ashford
292	1843	Mr Santosh Wanem (2)	£400.00	05.04.2018	Ashford
293		Mr Bhim Neyong	£400.00	05.04.2018	Ashford
294		Mr Tika Bahadur Sambahangphe	£400.00	05.04.2018	Ashford
295		Mr Jay Thaklung	£400.00	05.04.2018	Ashford
296	631	Mr Gopal Maden	£400.00	05.04.2018	Ashford
297	450	Mr Birendra Loktam	£400.00	13/04/2018	Rushmoor
298	145	Mr Damberdhoj Sanba	£400.00	13/04/2018	Rushmoor
299		Mr Khagendra Tumbapo	£400.00	13/04/2018	Misc
300		Mrs Pancha Maya Pandhak	£400.00	16.04.2018	Thurrock
301	956	Mr Amarraj Hellok	£400.00	23.04.2018	Warwickshire
302	673	Mr Bir Bahadur Limbu	£400.00	25.04.2018	Folkstone
303		Mr Gyan Raj Limbu	£400.00	10.05.2018	Wales
304	766	Mr Uttar Bahadur Imehang	£400.00	14/05/2018	Greater London Senior
305		Mr Padam Yonghang	£400.00	12.06.2018	Greater London
306	1069	Mr Khadka Raj Chongbang	£400.00	28.06.2016	Wales
307		Mr Lachhimi Prasad Limbu	£400.00	08.07.2018	Wales
308	847	Mr Santosh Thebe	£400.00	09.07.2018	Warwickshire
309	841	Mr Churakarna Thamsuhang	£400.00	26.01.2018	Berkshire
310		Mr Bom Bahadur Libang	£400.00		Ashford
311	93	Mr Ghanendra Tumrok	£400.00	28/05/2019	Basingstoke
312	1929	Mr Birendra Limbu (Imehang)	£400.00	06/06/2019	West Kent
313		Mr Shreeman Limbu	£400.00	10/06/2019	Ashford

314		Mr Gopilal Libang Phemsong	£400.00	18/06/2019	Ashford
315		Mr Sajan Thalang	£400.00	18/06/2019	Ashford
316	1810	Mr Dipendra Kumar Yakso	£750.00	6/24/2019	Rushmoor
317		Mr Kajiman Phembo	£390.74	05.04.2018	Ashford
318	475	Mr Pratiman Sireng Chongbang	£390.00	06.08.2018	Oxford
319		Mr Gyam Limbu	£388.00	05.04.2018	Ashford
320		Mr Mahendra Tumbapo	£385.00	05.04.2018	Ashford
321	286	Mr Rajendra Nembang (B)	£383.25	05.04.2018	Ashford
322		Late Bheshraj Angbuhang	£382.34	05.04.2018	Ashford
323	643	Mr Bedhang Lawati	£382.00	30.05.2018	Berkshire
324	745	Mr Bhuwani Prasad Warumhang	£382.00	29.03.2016	Basingstoke
325	180	Mr Ramkumar Labung	£382.00	13.04.2015	West Kent
326	232	Mr Man Bahadur Mabohang	£381.00	05.04.2018	Ashford
327		Mr Devraj Sambahangphe	£380.35	05.04.2018	Ashford
328	458	Mr Krishna Senehang	£380.00	06.04.2016	Oxford
329		Mr Dhanbir Lawati	£380.00	16.05.2016	Berkshire
330	842	Mr Hemraj Nalbo	£380.00	17.05.2016	Berkshire
331	1469	Mr Surendra Hukpa Chongbang	£380.00	17.05.2016	Berkshire
332	425	Mr Laxmi Bahadur Angbuhang	£380.00	01.06.2016	West Kent
333	743	Mr Bichari Hellok	£380.00	21.12.2016	Basingstoke
334	1460	Mr Deoman Wanem	£380.00	07.09.2017	Berkshire
335	46	Mr Arunkumar Jabegu	£380.00	19.02.2018	Berkshire
336		Mr Dhanraj Neyong	£380.00	05.04.2018	Ashford
337		Mr Khanga Tamling	£380.00	05.04.2018	Ashford
338		Mr Man Bahadur Laksamba	£380.00	05.04.2018	Ashford
339	574	Mrs Manmaya Nembang	£380.00	05.04.2018	Ashford
340		Mr Mitra Thebe	£380.00	05.04.2018	Ashford
341	1007	Mr Min Bahadur Limbu	£380.00	10.04.2018	Wales
342		Mr ChandraKrishna Tumbahangphe	£380.00	30.05.2018	Berkshire
343		Ms Shusa Iwahang	£380.00	30.05.2018	Berkshire
344		Mr Surya Nembang	£380.00	12.06.2018	Greater London
345	1624	Mr Padam Bahadur Thaklung	£380.00	12.07.2018	West Kent
346	1365	Mr Sabin Tumbahangphe	£380.00	12.07.2018	West Kent
347	1044	Mrs Indra Kumari Maden	£380.00		Ashford
348		Mr Indra Phombo	£380.00	18/06/2019	Ashford
349	1491	Mr Nabaraj Kambang	£377.00	27.08.2015	Ashford
350	166	Mr Kaluhang Hukpa Chongbang	£377.00	19.10.2015	Ashford
351	1621	Mr Chhbilal Hangshrang	£376.20	12.07.2018	West Kent
352	372	Mr Bhuwani Payangu	£376.00	05.04.2018	Ashford
353		Mr Babindra Tamling	£376.00	18/06/2019	Ashford
354	786	Mr Shanta Bir Nembang	£375.71	05.04.2018	Ashford
355	99	Mr Jaya Kumar Maden	£375.00	24.04.2014	Folkstone
356	563	Mr Durgaial Chongbangkyak	£375.00	11.11.2014	Thurrock
357	259	Mr Gajendra Bahadur Phombo	£375.00	12.11.2014	Thurrock
358	949	Mr Pahal Man Kurumbhong	£375.00	05.12.2014	Thurrock
359	251	Mr Sukra Raj Khapung	£375.00	29.12.2014	Thurrock
360	562	Mr Tirtha Raj Chongbangkyak	£375.00	29.12.2014	Thurrock

361	383	Mr Bashant Kumar Limbu	£375.00	28.01.2015	West Kent
362	153	Mrs Yuba Kumari Bakhem	£375.00	03.02.2015	Basingstoke
363	680	Mr Tej Bahadur Limbu	£375.00	02.03.2015	Colchester
364	300	Mr Jit Bahadur Hukpa Chongbang	£375.00	03.03.2015	Thurrock
365	360	Mr Ghan Prasad Limbu	£375.00	09.03.2015	Colchester
366	781	Mr Kul Prasad Sereng Chongbang	£375.00	11.03.2015	Colchester
367	258	Mr Khagendra Phago Hangsarang	£375.00	16.03.2015	Thurrock
368	419	Mr Amber Bahadur Pangma	£375.00	20.03.2015	Colchester
369	462	Mr Man Bahadur Sireng Chongbang	£375.00	23.03.2015	Folkstone
370	843	Mr Kumar Lumphangwa	£375.00	07.04.2015	Colchester
371	728	Mr Som Prasad Hukpa Chongbang	£375.00	10.04.2015	Colchester
372	338	Mr Debiraj Thaklung	£375.00	13.04.2015	Colchester
373	1412	Mr Tek Bahadur Mabo	£375.00	21.04.2015	Thurrock
374	1392	Mr Chhatra Tumbahangphe	£375.00	22.04.2015	Thurrock
375	1391	Mr IndraTumbahangphe	£375.00	23.04.2015	Thurrock
376		Mr Gan Tumbapo	£375.00	23.04.2015	Basingstoke
377	134	Mr Shyamkumar Pandhak	£375.00	27.04.2015	Folkstone
378	216	Mr Arjun Prakash Tumbahangphe	£375.00	29.04.2015	Thurrock
379	152	Mr Gambirdhoj Tumbahangphe	£375.00	29.04.2015	Thurrock
380	1242	Mr Bishnu Kumnar Limbu	£375.00	30.04.2015	Colchester
381	1240	Mr Kajiman Khapung	£375.00	30.04.2015	Colchester
382	367	Mr Dambar Bahadur Hukpa Chongbang	£375.00	05.05.2015	Colchester
383	113	Mr Gokarna Hukpa Chongbang	£375.00	05.05.2015	Folkstone
384	1331	Mr Nirendra Tumbapo	£375.00	05.05.2015	Basingstoke
385	473	Mr Debindra Kumar Hukpa Chongbang	£375.00	07.05.2015	Colchester
386	183	Mr Bhakta Bahadur Begha Limbu	£375.00	11.05.2015	Basingstoke
387	329	Mr Dhanraj Hangsarang	£375.00	12.05.2015	Thurrock
388	472	Mr Raj Kumar Hukpa Chongbang	£375.00	28.05.2015	Colchester
389	1282	Mr Nar Dhoj Nalbo Limbu	£375.00	01.06.2015	West Kent
390	1184	Mr Rukman Limbu	£375.00	01.06.2015	West Kent
391	723	Mr Chitraraj Limbu	£375.00	08.06.2015	Colchester
392	1241	Mr Bhim Narsing Limbu	£375.00	18.06.2015	Colchester
393	333	Mr Jhamak Bahadur Imehang	£375.00	14.07.2015	Thurrock
394	646	Mr Buddhraj Jabegu	£375.00	27.08.2015	Ashford
395	620	Mr Ram Bahadur Masahang	£375.00	27.08.2015	Ashford
396	426	Mr Sher Bahadur Samyu Limbu	£375.00	19.10.2015	Ashford
397	179	Mr Ratna Kumar Labung	£375.00	08.12.2015	West Kent
398	483	Mr Amrit Bahadur Kandangwa	£375.00	21.12.2015	Basingstoke
399	115	Mr Deokumar Iwaram	£375.00	24.12.2015	Warwickshire
400	432	Mr Agni Pandhak	£375.00	07.02.2016	Misc
401	521	Mr Dambar Innam	£375.00	12.02.2016	Thurrock
402	182	Mr Netra Limbu Khajum	£375.00	15.02.2016	Thurrock
403	1178	Mr Ishwor Sing Libang	£375.00	19.02.2016	Thurrock
404	1863	Mr Laxmi Yangden	£375.00	22.02.2016	Colchester
405	946	Mr Dambar Kumar Sambahangphe	£375.00	29.02.2016	Thurrock
406	330	Mr Ganga Prasad Kedem	£375.00	08.03.2016	Thurrock
407	522	Mr Hari Partham Phombo	£375.00	10.03.2016	Thurrock

408	402	Mr Nanda Prasad Khapung	£375.00	14.03.2016	Thurrock
409	559	Mr Man Bahadur Menyangbo	£375.00	14.03.2016	Thurrock
410	1327	Mr Dilbahadur Yangden	£375.00	17.03.2016	Oxford
411		Mr Bishowraj Payangu	£375.00	05.04.2016	Ashford
412	165	Mr Bishnu Kumar Hukpa Chongbang	£375.00	05.04.2016	Ashford
413		Mr Chandra Bahadur Neyong	£375.00	05.04.2016	Ashford
414		Mr Dhan Kumar Sambahangphe	£375.00	05.04.2016	Ashford
415	382	Mr Hem Kumar Maden	£375.00	05.04.2016	Ashford
416	651	Mr Masin Bahadur Hukpa Chongbang	£375.00	05.04.2016	Ashford
417		Mr Tej Kumar Labung	£375.00	05.04.2016	Ashford
418	660	Mr Tek Bahadur Angbuhang	£375.00	05.04.2016	Ashford
419		Mr Tek Bahadur Phaben	£375.00	05.04.2016	Ashford
420	669	Mr Sonam Subba Thopra	£375.00	07.04.2016	Folkstone
421	1	Mr Ganesh Wanem	£375.00	20.04.2016	Ashford
422	532	Mr Gajendra Maden	£375.00	03.05.2016	West Kent
423	520	Mr Gopiram Tunghung	£375.00	03.05.2016	Thurrock
424	375	Mr Khagendra Tawa	£375.00	09.05.2016	Ashford
425	238	Mr Ranbir Yonghang	£375.00	13.05.2016	Ashford
426		Mr Maniraj Anchhangbo	£375.00	17.05.2016	Thurrock
427	536	Mr Chandra Kumar Limbu Labung	£375.00	19.05.2016	West Kent
428	653	Mr Bhupal Maden	£375.00	31.05.2016	Ashford
429		Mr Chudamani Tumbahangphe	£375.00	01/06/2016	Doncaster
430	523	Mr Jagat Bahadur Palungwa	£375.00	01.06.2016	Thurrock
431	675	Mr Singa Bahadur Hukpa chongbang	£375.00	13.06.2016	Colchester
432	560	Mr Mankumar Thebe	£375.00	27.06.2016	Thurrock
433	1500	Mr Bam Bahadur Sambahangphe	£375.00	28.06.2016	Wales
434	797	Mrs Rupa Menyangbo (Rai)	£375.00	30.06.2016	Folkstone
435	1009	Mr Lal Bahadur Angdembe	£375.00	04.07.2016	Wales
436	366	Mr Padam Bahadur Thaklung	£375.00	05.07.2016	Colchester
437	1659	Mr Padam Bahdur Yakso	£375.00	11.07.2016	Thurrock
438	457	Mr Udaya Subba	£375.00	01.08.2016	Folkstone
439	348	Mr Kendra Prasad Limbu	£375.00	02.08.2016	Wales
440	1194	Mr Buddha Harka Lawati	£375.00	05/08/2016	Doncaster
441	1014	Mr Bishnu Kumar Tumbapo	£1,100.95	25/06/2019	Wales
442	1006	Mr Navin Kumar Limbu Menyangbo	£375.00	08.08.2016	Wales
443	131	Mr Bhakta Bahadur Sembu Limbu	£375.00	10.08.2016	Oxford
444	13	Mr Hangsaraj Lingden	£375.00	12.08.2016	Berkshire
445	1527	Mr Lal Bahadur Patanwa	£375.00	05.09.2016	Folkstone
446	955	Mr Lokman Khangwa	£375.00	05.09.2016	Thurrock
447	954	Mr Moti Bikram Jabegu	£375.00	05.09.2016	Thurrock
448	567	Mr Bhagat Angbung	£375.00	08.09.2016	Thurrock
449	526	Mr Chhatra Bahadur Hangsarang	£375.00	12.09.2016	Thurrock
450	245	Mr Hem Bahadur Limbu	£375.00	12.09.2016	Wales
451	511	Mr Kishor Anchongbo	£375.00	23.09.2016	Thurrock
452	1387	Mr Gyanendra Maden	£375.00	26.10.2016	Thurrock
453	948	Mr Harka Bahadur Yakso	£375.00	26.10.2016	Thurrock
454	607	Mr Abir Lawati	£375.00	27.10.2016	Doncaster

455	1663	Mr Khadka Bahadur Khimding Limbu	£375.00	04.11.2016	Wales
456	1002	Mr Rudra Kumar Tumbapo (A)	£375.00	01.12.2016	Wales
457	538	Mr Arjun Lingthep	£375.00	21.12.2016	Basingstoke
458	490	Mr Dal Bahadur Yangden	£375.00	21.12.2016	Basingstoke
459	937	Mr Dhan Bahadur Mabo	£375.00	21.12.2016	Basingstoke
460	1279	Mr Dilli Chemjong	£375.00	21.12.2016	Basingstoke
461	909	Mr Lal Bahadur Bokhim	£375.00	21.12.2016	Basingstoke
462	936	Mr Laxmi Prasad Thebe	£375.00	21.12.2016	Basingstoke
463		Mr Nagendra Kumar Awajung	£375.00	21.12.2016	Basingstoke
464		Mr Padam Jabegu	£375.00	21.12.2016	Basingstoke
465	407	Mr Ramesh Yungwa	£375.00	21.12.2016	Basingstoke
466	287	Mr Rupsing Jabegu	£375.00	21.12.2016	Basingstoke
467		Mr Tilbikram Kandangwa	£375.00	21.12.2016	Basingstoke
468	1000	Mr Shriparsad Nembang	£375.00	11.01.2017	Wales
469	176	Mr Rupman Kurumbang Limbu	£375.00	15.02.2017	Doncaster
470	749	Mr Tanka Sambahangphe	£375.00	27.02.2017	Doncaster
471	561	Mr Bijay Hangsarumba	£375.00	20.03.2017	Thurrock
472		Ms Manu Nembang (Artist)	£735.00	19/12/2017	Misc
473	625	Mr Rajkumar Limbu Mabo	£375.00	10.01.2018	Folkstone
474	1004	Mr Pasuram Phagu	£375.00	19.01.2018	Wales
475	671	Mr Bhuwani Prasad Limbu	£375.00	26.01.2018	Folkstone
476		Mr Manmaya Lumphuwa	£375.00	26.01.2018	Colchester
477	1311	Mr Madan Bahadur Wanem Limbu	£375.00	23.02.2018	Wales
478	235	Mr Bhim Bahadur Limbu Chongbang	£375.00	28.02.2018	Wales
479	1003	Mr Rudra Kumar Tumbapo (B)	£375.00	12.03.2018	Wales
480	1664	Mr Dipak Prakash Subba Engden	£375.00	21.03.2018	Wales
481	1457	Mrs Amrita Kerung	£375.00	23.03.2018	Berkshire
482	1038	Mr Birendra Khimding	£375.00	23.03.2018	Swindon
483	920	Mr Dilkumar Paraghari	£375.00	23.03.2018	Swindon
484	323	Mr Raju Limbu	£375.00	23.03.2018	Swindon
485	1111	Mr Chandra Bahadur Lingden	£375.00	31/03/2018	Greater London Senior
486	902	Mr Arjun (Daulat) Sireng Chongbang	£375.00	03.04.2018	Oxford
487	1555	Mr Bhakta Bahadur Sireng Chongbang	£375.00	03.04.2018	Oxford
488	908	Mr Binod Kumar Mangmu Limbu	£375.00	03.04.2018	Folkstone
489	840	Mr Dhan Bahadur Samyokpa	£375.00	03.04.2018	Folkstone
490	900	Mr Dhan Bahadur Sireng Chongbang	£375.00	03.04.2018	Oxford
491	297	Mr Kamal Dhoj Anchangbo	£375.00	03.04.2018	Folkstone
492	1187	Mr Nar Prasad Pahim Limbu	£375.00	03.04.2018	Wales
493	822	Mr Purna Labung	£375.00	03.04.2018	Oxford
494	421	Mr Bir Bahadur Tawahang	£375.00	04.04.2018	Greater London
495	295	Mr Hom Prakash Jabegu	£375.00	04.04.2018	Berkshire
496		Mr Anil Limbu	£375.00	05.04.2018	Ashford
497		Mr Bardhoj Wanem	£375.00	05.04.2018	Ashford
498		Mr Bikash Hellok	£375.00	05.04.2018	Ashford
499		Mr Chahabilal Khangwa	£375.00	05.04.2018	Ashford
500	692	Mr Damber Thaklung	£375.00	05.04.2018	Ashford
501		Mr Denesh Palungwa	£375.00	05.04.2018	Ashford

502		Mr Dhan Bahadur Chongbangyak	£375.00	05.04.2018	Ashford
503		Mr Dibi Bahadur Tumbapo	£375.00	05.04.2018	Ashford
504		Mr Dil Bahadur Okhrabo	£375.00	05.04.2018	Ashford
505		Mr Ganesh Nugo	£375.00	05.04.2018	Ashford
506		Mr Ganesh Subba	£375.00	05.04.2018	Ashford
507		Mr Giringhang Wanem	£375.00	05.04.2018	Ashford
508		Mr Gopal Chandra Chemjong	£375.00	05.04.2018	Ashford
509		Mr Ajay Okhrabo	£375.00	05.04.2018	Ashford
510		Mr Harka Thalang	£375.00	05.04.2018	Ashford
511	914	Mr Jabar Bahadur Limbu Angdembe	£375.00	05.04.2018	Folkstone
512		Mr Kamal Chelifung	£375.00	05.04.2018	Ashford
513	836	Mr Karna Bahadur Labung	£375.00	05.04.2018	Ashford
514		Mr Karna Sambahangphe	£375.00	05.04.2018	Ashford
515		Mr Khadka Prasad Wanem	£375.00	05.04.2018	Ashford
516	344	Mr Kul Bahdur Tumbapo	£375.00	05.04.2018	Ashford
517	1104	Mr Man Tabebung	£375.00	05.04.2018	Ashford
518		Mr Madan Pomu	£375.00	05.04.2018	Ashford
519	303	Mr Mohan Sodemba	£375.00	05.04.2018	Ashford
520		Mr Pralhad Tumbahangphe	£375.00	05.04.2018	Ashford
521		Mr Raj Bahadur Sambahangphe	£375.00	05.04.2018	Ashford
522		Mr Rajenndra Wanem	£375.00	05.04.2018	Ashford
523		Mr Rudra Pangyenhang	£375.00	05.04.2018	Ashford
524		Mr Sailendra Nalbo	£375.00	05.04.2018	Ashford
525		Mr Sailendra Wanem	£375.00	05.04.2018	Ashford
526	290	Mr Samserjang Limbu	£375.00	05.04.2018	Ashford
527		Mrs Sita Mabo	£375.00	05.04.2018	Ashford
528		Mr Shiva Bokhim	£375.00	05.04.2018	Ashford
529		Mr Yam Kumar Pandhak	£375.00	05.04.2018	Ashford
530		Mr Yubaraj & Manju Mabo	£375.00	05.04.2018	Thurrock
531	489	Mr Chaturman Menyangbo	£375.00	06.04.2018	Highwaycombe
532		Mr Hem Kangwa Limbu	£375.00	06.04.2018	Greater London
533		Mr Jogendrasing Limbu	£375.00	09.04.2018	Folkstone
534	892	Mr Laxman Limbu (Lumphungwa)	£375.00	09.04.2018	TBC
535	1799	Mr Lok Bahadur Jabegu	£375.00	09.04.2018	Folkstone
536	321	Mr Ramkumar Sireng Chongbang	£375.00	09.04.2018	Oxford
537	1746	Mrs Sarita Limbu	£375.00	09.04.2018	Swindon
538	248	Mr Mangalsing Lingden	£375.00	10.04.2018	Folkstone
539	100	Mr Om Prakash Tumbapo	£375.00	10.04.2018	Folkstone
540		Mr Bhakti Angdembe	£375.00	11.04.2018	Greater London
541		Mr Bhim Menyangbo	£375.00	11.04.2018	Greater London
542	1081	Mr Bijaya Kumar Patangwa	£375.00	11.04.2018	Folkstone
543		Mr Chandra Kumar Lingden	£375.00	11.04.2018	Greater London
544	793	Mr Chhabindra Hukpa Chongbang	£375.00	11.04.2018	Folkstone
545		Mr Dambar Hukpa Chongbang	£375.00	11.04.2018	Greater London
546		Mr Dambar Libang	£375.00	11.04.2018	Greater London
547		Mr Dhan Sendang	£375.00	11.04.2018	Greater London
548		Mr Lalit Iwaram	£375.00	11.04.2018	Greater London

549	439	Mr Om Prakash Limbu	£375.00	11.04.2018	Folkstone
550	694	Mr Tek Bahadur Sambahangphe	£375.00	13.04.2018	Greater London
551		Mr Arjinkumar Thumbapo	£375.00	16.04.2018	Canterbury
552	617	Mr Bal Kumar Yonghang Limbu	£375.00	16.04.2018	Canterbury
553	1829	Mr Deu Bahadur Tapmaden	£375.00	16.04.2018	Thurrock
554		Mr Devendra Tamling	£375.00	16.04.2018	Thurrock
555	460	Mr Dil Bahadur Iwahang	£375.00	16.04.2018	Canterbury
556	223	Mr Ganesh Sing Limbu	£375.00	16.04.2018	Canterbury
557	638	Mr Hem Bahadur Limbu Wanem	£375.00	16.04.2018	Canterbury
558		Mr Krishna Bahadur Limbu Edingo	£375.00	16.04.2018	Canterbury
559	1470	Mr Jas Bahadur Hukpa Chongbang	£375.00	16.04.2018	Thurrock
560	335	Mr Laxmi Prasad Libang	£375.00	16.04.2018	Thurrock
561		Mr Nawaraj Ingwaram	£375.00	16.04.2018	Greater London
562	1438	Mr Purna Prasad Thebe	£375.00	16.04.2018	Thurrock
563	1414	Mr Ram Ninglekhu Limbu	£375.00	16.04.2018	Canterbury
564	125	Mr Ramkumar Chemjong	£375.00	16.04.2018	Folkstone
565	1102	Mr Ratna Bahadur Limbu Phombo	£375.00	16.04.2018	Canterbury
566	769	Mrs Sarita Angdembe	£375.00	16.04.2018	Canterbury
567		Mr Suresh Hukpa Chongbang (B)	£375.00	16.04.2018	Canterbury
568	1416	Mr Sukraj Limbu	£375.00	16.04.2018	Canterbury
569		Mr Tek Bahadur Pheyang	£375.00	16.04.2018	Thurrock
570	468	Mr Tirtha Bahadur Ninglekhu	£375.00	16.04.2018	Canterbury
571		Mr Yogendra Raj Iwaram	£375.00	16.04.2018	Canterbury
572	994	Mr Ram Kumar Hukpa Chongbang	£375.00	17/04/2018	TBC
573		Mr Tej Bahadur Menyangbo	£375.00	23.04.2018	Greater London
574		Mr Bhadra Khoyahang	£375.00	30.04.2018	Greater London
575	160	Mr Amrit Bahadur Chongbang	£375.00	23.04.2018	Warwickshire
576		Mr Badri Nalbo	£375.00	23.04.2018	Warwickshire
577	155	Mr Bhim Maden	£375.00	23.04.2018	Warwickshire
578		Mr Bigendra Limbu	£375.00	23.04.2018	Highwaycombe
579		Mr Bikash Yangden	£375.00	23.04.2018	Warwickshire
580	964	Mr Dhan Prasad Angdembe	£375.00	23.04.2018	Warwickshire
581	965	Mr Dil Kumar Chongbang	£375.00	23.04.2018	Warwickshire
582	966	Mr Durga Bahadur Khapung	£375.00	23.04.2018	Warwickshire
583	963	Mr Chhabilal Jabegu	£375.00	23.04.2018	Warwickshire
584	159	Mr Ganesh Kumar Lawati	£375.00	23.04.2018	Warwickshire
585	967	Mr Girja Hukpa Chongbang	£375.00	23.04.2018	Warwickshire
586	968	Mr Hem Tholang Limbu	£375.00	23.04.2018	Warwickshire
587	969	Mr Iswar Pheudin	£375.00	23.04.2018	Warwickshire
588	1340	Mr Indu Prakash Angdembe	£375.00	23.04.2018	Warwickshire
589	501	Mr Kamal Keshar Limbu	£375.00	23.04.2018	Wales
590	973	Mr Man Kumar Hukpa Chongbang	£375.00	23.04.2018	Warwickshire
591	1344	Mr Man Prasad Chemjong	£375.00	23.04.2018	Warwickshire
592	78	Mr Narbir Loksom	£375.00	23.04.2018	Warwickshire
593	975	Mr Nakul Anglaa	£375.00	23.04.2018	Warwickshire
594	976	Mr Nauraj Begha	£375.00	23.04.2018	Warwickshire
595	957	Mr Om Aguwa Limbu	£375.00	23.04.2018	Warwickshire

596	979	Mr Prem Prasad Pangdhak	£375.00	23.04.2018	Warwickshire
597	239	Mr Ramesh Limbu	£375.00	23.04.2018	Wales
598	984	Mr Shiva Kumar Thebe	£375.00	23.04.2018	Warwickshire
599		Mr Shree Prasad Begha	£375.00	23.04.2018	Warwickshire
600	1342	Mrs Sita Mabohang	£375.00	23.04.2018	Warwickshire
601	77	Mr Tara Prasad Chemjong	£375.00	23.04.2018	Warwickshire
602	883	Mr Tilbiram Lawati	£375.00	23.04.2018	Warwickshire
603	1011	Mr Gajendra Raj Sambahangphe	£375.00	27.04.2018	Wales
604		Mr Man Kumar Iwaram	£375.00	27.04.2018	Oxford
605	569	Mr Yogendra Hangbang	£375.00	30.04.2018	Thurrock
606	441	Mr Nar Kumar Limbu	£375.00	05.05.2018	Oxford
607	1354	Mr Bijay Subba	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
608		Mr Hemraj Edingo	£375.00	08.05.2018	Greater London
609	1717	Mr Deu Prakash Panthak	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
610	1716	Mr Dipendra Loksom	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
611	1026	Mr Gyanendra Limbu	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
612	1025	Mr Mahesh Kumar Subba	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
613	763	Mr Hari Prasad Wanem	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
614	1191	Mr Ishwarchandra Loktam	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
615	706	Mr Jai Bahadur Ninglekhu	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
616	1467	Mr Jayaraj Makhim Limbu	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
617	857	Mr Krishna Bahadur Hukpa	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
618	738	Mr Kulkeshar Sene	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
619	603	Mrs Lalita Wanem	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
620	762	Mr Makar Dhoj Limbu	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
621	1212	Mr Nar Bahadur Kurumbang	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
622	1270	Mr Naren Limbu	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
623	544	Mr Nauraj Angdembe	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
624	541	Mr Sunil Limbu Labung	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
625	421	Mr Surendra Ingnam	£375.00	08.05.2018	Folkstone
626	870	Mr Tekraj Yungshahang Limbu	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
627	1272	Mr Siva Kumar Isbo	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
628	545	Mr Sukharaj Angdembe	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
629	278	Mr Surya Imehang	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
630	57	Mr Rajesh Kumar Limbu	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
631	1021	Mr Raj Kumar Lumphungwa	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
632	994	Mr Ram Kumar Limbu Chongbang	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
633	1308	Mr Hastaraj Shuhang	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
634		Mr Prasad Thebe	£375.00	08.05.2018	Greater London
635	556	Mr Tej Kumar Pahim Limbu	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
636	761	Mr Tika Narayan Limbu	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
637	1260	Mr Tika Raj Limbu	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
638	548	Mr Tilbikram Ninglekhu	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
639	557	Mr Tulsi Palungwa	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
640		Mr Yachha Raj Limbu	£375.00	08.05.2018	Greater London Senior
641	1599	Mr Harka Bahadur Tumbahangphe	£375.00	15.05.2018	Oxford
642	636	Mr Gajardhan Tigela	£375.00	17/05/2018	Greater London Senior

643		Mr Ran Bahadur Yonghang	£375.00	21.05.2018	Oxford
644	1566	Mr Man Bahadur Bokhim	£375.00	23.05.2018	West Kent
645	674	Mr Minprasad Tumkhewa Limbu	£375.00	30.05.2018	Canterbury
646	632	Mr Pratapman Yonghang	£375.00	30.05.2018	Canterbury
647	695	Mr Tek Bahadur Engden Limbu	£375.00	30.05.2018	Canterbury
648	718	Mr Lal Bahadur Limbu Thaklung	£375.00	02/06/2018	Greater London Senior
649	234	Mr Nar Prasad Thamsuhang	£375.00	05/06/2018	Greater London Senior
650	192	Mr Ram Kumar Pomu	£375.00	07/06/2018	Greater London Senior
651		Mr Chhatra Bahadur Wanem (1)	£375.00	07/06/2018	Greater London Senior
652	1413	Mr Gum Bahadur Wanem	£375.00	12.06.2018	Thurrock
653	1047	Mrs Kopila Bokhim Limbu	£375.00	12.06.2018	Swindon
654		Mr Nain Bahadur Hukpa Chongbang	£375.00	12.06.2018	Thurrock
655	497	Mr Kiran Kumar Limbu Jabegu	£375.00	15/06/2018	Greater London Senior
656	924	Mr Bhuwani Pandhak Limbu	£375.00	04/07/2018	Greater London Senior
657	1010	Mr Harka Bahadur Laksam	£375.00	05.07.2018	Wales
658		Mr Buddhi Lawati	£375.00	09.07.2018	Warwickshire
659		Mr Tanka Limbu	£375.00	10/07/2018	Misc
660	1565	Mr Bakhat Bahadur Hellok	£375.00	12.07.2018	West Kent
661	1246	Mr Bal Bahadur Kedem	£375.00	12.07.2018	West Kent
662	1651	Mr Chandra Prasad Palungwa	£375.00	12.07.2018	West Kent
663	933	Mr Dilendra Tumbahangphe	£375.00	12.07.2018	West Kent
664	1837	Mr Harka Limbu Phombo	£375.00	12.07.2018	West Kent
665	1826	Mr Indraprasad Subba (Thaklung)	£375.00	12.07.2018	West Kent
666	1830	Mr Nir Bahadur Lawati	£375.00	12.07.2018	West Kent
667	684	Mrs Ranamati Palungwa	£375.00	12.07.2018	West Kent
668	531	Mr Upendra Kumar Sireng Chongbang	£375.00	12.07.2018	West Kent
669	1742	Mr Narendra Prasad Kerung	£375.00	23.07.2018	Thurrock
670	901	Mr Jas Bahadur Lingkhim	£375.00	21.08.2018	Oxford
671	306	Mr Lachhuman Sing Langwa	£375.00	15.09.2018	Basingstoke
672	1280	Mr Bom Bahadur Limbu Anchhonbo	£375.00		West Kent
673	1283	Mr Phingo Limbu	£375.00		West Kent
674	1310	Mr Kul Bahadur Limbu	£375.00		Wales
675	1073	Mr Ram Prasad Limbu Lingden	£375.00		Doncaster
676		Mr Santakumar Hukpa Chongbang	£375.00		Thurrock
677		Mr Menam Samsohang (HK)	£375.00		Thurrock
678	31	Mr Sarankumar Pandhak	£375.00		Thurrock
679		Mr Bhim Neyong	£375.00		Colchester
680		Mrs Sanu Maya Chefung Subba	£375.00		Colchester
681		Mr Indra Kumar Kurumbang	£375.00		Colchester
682		Mr Deuman Mangden	£375.00		Colchester
683		Mr Jit Bahadur Hukpa Chongbang	£375.00		Colchester
684		Mr Nayan Labung	£375.00		Colchester
685		Mr Dil Kumar Iwaram	£375.00		Colchester
686		Mr Tej Bahadur Tawa	£375.00		Wales
687		Mr Gokul Lingtep	£375.00		Rushmoor
688	1416	Mr Suresh Hukpa Chongbang (A)	£375.00	13/02/2019	Canterbury
689	878	Mr Nabin Kumar Limbu Khimding	£375.00	15.04.2019	Oxford

690		Mr Lok Lumphungwa	£375.00	01/05/2019	Ashford
691	947	Mr Ganga Prasad Ninglekhu	£375.00	20/05/2019	Thurrock
692	1657	Mr Gyanendra Labung	£375.00	20/05/2019	Basingstoke
693		Mr Shyam Limbu	£375.00	30/05/2019	Doncaster
694		Mr Gokul Limbu	£375.00	30/05/2019	Doncaster
695	665	Mr Bijuli Prasad Limbu Thebe	£375.00	31/05/2019	Folkstone
696		Mr Sukra Sanwok	£375.00	31/05/2019	Basingstoke
697	1850	Mr Laxmi Prasad Pahim	£375.00	03/06/2019	West Kent
698	1928	Mr Kushal Imehang	£375.00	06/06/2019	West Kent
699		Mr Dilli Prasad Jabegu	£375.00	07/06/2019	Oxford
700	1198	Mr Dewman Ijam	£375.00	10/06/2019	Doncaster
701	600	Mr Pradip Kerung	£375.00	10/06/2019	Doncaster
702	1196	Mr Jaya Kerung	£375.00	10/06/2019	Doncaster
703		Mr Dagal Sing Khapung	£375.00	07/06/2019	Thurrock
704	1625	Mr Gyan Limbu	£375.00	12/06/2019	West Kent
705		Mr Khem Raj Limbu Tumbapo	£375.00	14/06/2019	Wales
706		Mr Devendra Pangdhak	£375.00	17/06/2019	Swindon
707		Mr Aitaman Thalang	£375.00	18/06/2019	Ashford
708		Mr Bal Kumar Kadem	£375.00	18/06/2019	Ashford
709		Mr Hem Raj Wanem	£375.00	18/06/2019	Ashford
710		Mr Kirtiman Maden	£375.00	18/06/2019	Ashford
711		Mr Machhindra Ispo	£375.00	18/06/2019	Ashford
712		Mr Man Hukpa Chongbang	£375.00	18/06/2019	Ashford
713		Mr Rajan Samyo	£375.00	18/06/2019	Ashford
714		Mr Rudra Hukpa Chongbang	£375.00	18/06/2019	Ashford
715		Mr Til Bir Khawahang	£375.00	18/06/2019	Ashford
716		Mr Yubraj Payangbu	£375.00	18/06/2019	Ashford
717		Mr Nagendra Angbo	£375.00	18/06/2019	Ashford
718	1155	Mr Lok Bahadur Senehang	£375.00	19/06/2019	Greater London Senior
719	1345	Mr Hang Singh Sambahangphe	£375.00	19/06/2019	Warwickshire
720	1410	Mr Harka Bahadur Tumkhewa	£375.00	24/06/2019	Swindon
721	829	Mr Hari Bhakta Angbuhang	£551.00	25/06/2019	Swindon
722		Mr Prem Bahadur Limbu HukpaChongbang	£376.00	08/07/2019	Rushmoor
723	362	Mr Ambar Bahadur Phewadin	£516.00	27/06/2019	Doncaster
724		Mr Suresh Kandangwa	£375.00	6/28/2019	Greater London Senior
725	1796	Mr Nutan Limbu	£500.00	7/1/2019	Swindon
726	1286	Mr Bidhyachandra Thebe	£375.00	7/1/2019	Swindon
727		Mr Kubersing Nembang	£505.00	1/1/2018	Rushmoor
728		Mr Shyam Chongbang	£400.00	7/3/2019	Swindon
729	1705	Mr Meghbahadur Limbu Tabebung	£500.00	7/4/2019	Oxford
730		Mr Chandra Limbu	£375.00	7/5/2019	Swindon
731		Mr Mankumar Kambang	£600.00	8/22/1901	Basingstoke
732		Mr Gehendra Thamsuhang	£375.00	08/07/2019	Doncaster
733		Mr Hari Parsad Faben Limbu	£375.00	08/07/2019	Greater London

Chumlung Den Contribution from Communities/Associations

Serial	Name of Communities/Assosiations	Amount	Remarks
1	KYC UK Ashford Branch	£5,555.55	
2	CDP Fundraising Dinner event	£4,062.65	
3	Satyahangma Samaj UK	£1,006.00	
4	Rushmoor Ladies Group, Punam, Sita and Jhuma	£1,000.00	
5	KYC UK Ladies Committee	£375.00	
6	Sewaro Artists Association (SAA) UK	£375.00	
7	Kirat Religion & Literature Uplifting Association National Committee UK.Dharma UK	£100.00	

Chumlungden Instalment Contributors

Ser	KYC UK Membership No	Full Name	Total Payment Received	Payment Completed Date	Branch
1	737	Mrs Uma Subba Lingden	£275.00	07/06/2019	Wales
2	1950	Mr Sirijang Limbu	£250.00	01/12/2018	Greater London Senior
3	1176	Mr Lal Hukpa Chongbang	£220.00		Basingstoke
4	334	Mr Kishor Kumar Pandhak	£201.00		Thurrock
5	1383	Mr Bajahang Chongbangyak	£200.00		Thurrock
6	835	Mr Dhan Bahadur Yaksho	£200.00		Folkstone
7		Mr Jiwan Wanem	£200.00		Ashford
8		Mr Kul Prasad Thamsuhang	£200.00		Ashford
9		Mr Lal Bahadur Idingo	£300.00		Wales
10		Mr Lal Hang Thalang	£200.00		Ashford
11	951	Mr Lok Bahadur Thopra	£200.00		Thurrock
12		Mr Man Bahadur Maden	£200.00		Ashford
13		Mr Prem Bahadur Wanem	£200.00	18/07/2018	Greater London
14		Mr Sal Bahadur Angbuhang	£200.00		Ashford
15	641	Mr Ramkumar Ingwaram Thebe	£175.00		Swindon
16	1449	Mr Bar Bir Wanem	£150.00		Berkshire
17	375	Mr Pradip Angbuhang	£150.00		Ashford
18	1060	Mr Syam Bahadur Phurumbo Limbu	£150.00		Folkstone
19	834	Mr Dil Kumar Sireng Chongbang	£125.00		Folkstone
20		Mr Hari Saba	£101.00		Highwaycombe
21	1427	Mr Budhiman Lawati	£100.00		Doncaster
22	750	Mr Gajendra Bahadur Sherma	£100.00		Doncaster
23	1357	Mr Mahesh Wanem	£100.00		Rushmoor
24	1160	Mr Janga Bir Labung	£100.00		Basingstoke
25		Mr Narendra Kumar Thopra	£100.00		Ashford
26	1779	Mr Ram Kumar Menyangbo	£100.00		Swindon
27	103	Mr Rohit Angdembe	£100.00		Swindon
28	926	Mr Sher Bahadur Isbo	£100.00	29/10/2016	Greater London Senior

चुम्लुङ देन सहयोगदाता

29		Mr Thakursing Tabebung	£100.00		Ashford
30	1453	Mrs Tika Kumari Begha Pokyangden	£100.00		Berkshire
31	1447	Mr Ratna Man Kerung	£100.00		Berkshire
32		Mr Chaitnya Ijam	£100.00	18/06/2019	Ashford
33		Mr Dil Bahadur Palungwa	£100.00	18/06/2019	Ashford
34		Mr Hem Hukpa Chongbang	£100.00	18/06/2019	Ashford
35		Mr Nabin Thebe	£100.00	18/06/2019	Ashford
36	1098	Mr Karna Bahadur Limbu	£100.00	01/07/2019	Swindon
37	1423	Mr Prithvi Palungwa	£80.00	10/04/2018	Greater London Senior
38	181	Mr Dal Prasad Yongya	£75.00		Doncaster
39	1153	Mr Til Bahadur Sambahangphe	£51.00		Berkshire
40	593	Mr Yadhuchandra Lawati	£201.00		Warwickshire
41		Mrs Bishnu Maya Limbu	£50.00		Berkshire
42	609	Mr Deoman Lawati	£50.00		Doncaster
43	1029	Mr Dik Bahadur Limbu	£50.00		Doncaster
44	1028	Mr Hari Bahadur Lawati	£50.00		Doncaster
45	435	Mr Khem Bahadur Lumphuwa	£50.00		Highwaycombe
46		Mr Lok Subba	£50.00		Berkshire
47		Mrs Rajani Tumbahangphe	£50.00		Berkshire
48	1426	Mr Reshom Limbu	£50.00		Doncaster
49	1077	Mr Yam Bahadur Ninglekhu	£50.00		Berkshire
50		Mr Kau Bahadur Sireng Chongbnag	£25.00		Ashford
51		Mr Mabisam Lingthep	£20.00		Berkshire

तपसिलका याक्थुङ महानुभावहरूले बिभिन्न समयमा चुम्लुङ्देनका लागि प्रदान गर्नु भएको रकम चुम्लुङ्देन बैंक खातातमा जाम्मा भै सकेको छैन । रसमुर शाखाले एक समारोहमा संकलित रकम बराबरको चेक् हस्तान्तरण गरी केन्द्रलाई सो रकम रसमुर शाखा संगै रहेको जानकारी गराएको छ । रकम चुम्लुङ्देनको खातामा जम्मा नभएकोले चुम्लुङ्देन दाता काई सम्बन्धित महानुभावहरूलाई प्रदान गर्न नसकिएको र चुम्लुङ्देन नियमावली बमोजिम दाताले प्रवेश शुल्कमा पाउने ५०% छुट लागु गर्न नसकिएको हानकारी गराउन चाहन्छौ ।

KYC UK Cumlung Den Contribution Payment Pending from Rushmoor Branch

Ser	KYC UK Membership No	Full Name	Total Payment Received by branch	Payment Completed Date	Branch
1	81	Mr Purna Sauden	£613.00	1/1/2018	Rushmoor
2	214	Mr Jurendra Khajum	£532.00	1/1/2018	Rushmoor
3	96	Mr Bhagirath Jabegu	£506.00	1/1/2018	Rushmoor
4		Mr Padam Neyong	£510.00	1/1/2018	Rushmoor
5		Mr Hindu Iwa	£505.00	1/1/2018	Rushmoor
6	492	Mr Jeet Menyangbo	£501.00	1/1/2018	Rushmoor
7		Mr Santosh Wanem	£380.00	1/1/2018	Rushmoor
8	282	Mr Bishnu Bhakta Sireng	£380.00	1/1/2018	Rushmoor
9		Mr Alok Kandangwa	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
10	350	Mr Ashraj Bokhim	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
11		Mr Bam Limbu	£375.00	1/1/2018	Rushmoor

KYC UK Cumlung Den Contribution Payment Pending from Rushmoor Branch

Ser	KYC UK Member-ship No	Full Name	Total Payment Received by branch	Payment Completed Date	Branch
12		Mr Bimalkumar Angbuhang	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
13	1718	Mr Bishwaraj Limbu Pheyang Samba	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
14	280	Mr Birdhoj Angbuhang	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
15		Mr Devchandra Maden	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
16	604	Mr Dhankumar Nembang	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
17	269	Mr Dhiren Chemjong	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
18	933	Mr Dilli Jung Lechharbo	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
19	1207	Mr Dil Kumar Angbuhang	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
20		Mr Dil Limbu	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
21		Mr Dilprasad Menyangbo	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
22		Mr Durga bahadur Limbu Thebe	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
23	294	Mr Indrakumar Ijam	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
24		Mr Indra Sabenhim	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
25	584	Mr Jagatbahadur Isbo	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
26		Mr Kamansing Thegim	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
27	5	Mr Khadgajung Angbuhang	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
28		Mr Khagendra Angbuhang	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
29	1209	Mr Khagendra Khimding	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
30	95	Mr Kirankumar Subba (Okhrabo)	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
31		Mr Krishnaraj Menyangbo	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
32		Mr Kumar Maden	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
33	1202	Mr Laxmi Nembang	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
34	207	Mr Lokbahadur Isbo Limbu	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
35	451	Mr Maheshwari Nembang Limbu	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
36		Mr Mindraj Limbu Pheyong Samba	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
37		Mr Matibahadur Menyangbo	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
38	447	Mr Nar Prasad Thamsuhang	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
39	1333	Mr Phaguhan Limbu	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
40		Mr Ranbahadur Limbu Mabo	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
41		Mr Ranbahadur Yanwago Limbu	£505.00	1/1/2018	Rushmoor
42	301	Mr Rudra Kumar Chemjong	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
43		Mr Shamsher Wanem	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
44		Mr Shreehang Limbu Ninglekhu	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
45		Mr Tankabahadur Ijam	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
46	1110	Mr Tara Wanem	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
47	90	Mr Tekman Phombo	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
48		Mr Dilli Limbu	£375.00	1/1/2018	Rushmoor
49	11	Mr Gangaram Khimding Limbu	£375.00	1/1/2018	Rushmoor

Journey to Ultra-Marathon - A Story of Dream, Dedication and Determination

'Run when you can, walk if you have to, crawl if you must; just never give up'. This quote from a wise person applies to Mrs Ranju Yengden Ijam who within the span of just over 4 years has managed to complete one ultra-marathon of 100 km, 2 full marathons, more than a dozen of half marathons and hundreds of short distance runs.

Mrs Ranju Yengden Ijam, the spouse of Staff Sergeant (Foreman of Signals) Chaitanya Ijam who is currently serving in the British Army in the Royal Corps of Signals had never raced before in her life. Her journey into running began in summer of 2014 when she was walking around the beautiful country side with her husband. The British summery hailes and dales inspired her to start running. However, running at the beginning was not fun at all. She struggled to complete even a short distance run, but

she just kept on trying. Over time, she started to enjoy short distance runs. Her first competitive running event was at Bournemouth Marathon Festival in Oct 2015 which she successfully completed a 10 km run.

Challenges are what make life interesting and overcoming them is what makes life meaningful. Ranju then started to focus on longer runs. After few months of training, she successfully completed the Bosworth Half Marathon in May 2016. She continued training and completed her first full marathon in Aug 2016. This was when she started dreaming something even bigger and more challenging; the ultra-marathon.

It was the dream of a life time but not an easy one. She had to be physically and mentally prepared for it. On her training journey, she completed numerous running events includ-

ing Manchester Full Marathon, Leek Half Marathon, Shrewsbury Half Marathon and many more while supporting various charity organisations. She participated in 'Run for Nepal' events in 2016 and 2017 in Nuneaton and won the Female category in 10 km both years. Her record still stands today. During those events, she set her personal best in all categories with 5 km in 22 min 53 sec, 10 km in 46 min 26 sec, a half marathon in 1 hr 45 min and a full marathon in 4 hrs 1 min. The final chapter of Ranju's dream began in the morning of 14 Jul 2018 when she participated in the 'Race to the Stones'; an ultra-marathon of 100 km along the Ridgeway National Trail - Britain's oldest footpath from Lewknor to Avebury. At 0830 hrs, she leaped her first step towards her biggest journey alongside thousands other runners. Due to adverse weather conditions,

स्वास्थ्य जीवन बाँच्ने कला

अध्यात्मिक चिन्तनमा जिन्दगी तीन चिजको समायोजन हुन्छ भनिएको छ । ती हुन् शरीर, मन र आत्मा । स्वस्थ र तन्दुरुस्त शरीर, मन प्रफुल्ल भई आनन्दित जीवन जियनका लागि यी तीन चीजको मनन गर्नुपर्ने हुन्छ । यो हामीले देखिरहेको हड्डी, छाला, र मासुले बनेको भौतिक शरीरलाई बाँच्नका लागि नभई नहुने चिज अन्नपानी, हावा, आराम, व्यायाम हुन भने शरीरसंग मन पनि जोडिएर आएको हुन्छ । मनलाई खुशी बनाई राख्नका लागि मनको खुराकले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको हुन्छ । मनको खुराक भनेको सकारात्मक विचार, नयाँ खबर, हिमाल, पहाड, झरना, नौलो प्राकृतिक दृश्य र ज्ञानवर्धक सन्देशहरू हुन् । जसले मनलाई खुशी बनाइ राख्न विशेष भूमिका खेलेको हुन्छ । आत्मालाई ढुकढुकी पनि भनिन्छ । आत्मा शरीरबाट छुट्टिने वित्तिकै जीवन मृत्युमा परिणत हुन्छ । आत्मालाई जोगाई राख्न आत्माको खुराक भनेको आत्मसम्मान, आत्मवोध, आत्मज्ञान नै हुन् । यी चिजहरू ध्यानको माध्यमबाट मात्र प्राप्त गर्न सकिन्छ । शरीर स्वस्थ र तन्दुरुस्त कायम राख्नका लागि स्वस्थकर भोजन सेवन गर्नु पर्दछ । भोजनबाट प्राप्त गर्न सकिने पौष्टिक

तत्वहरू, कार्बोहाइड्रेट, प्रोटीन, भिटामिन्स र मिनेरल्स नै हुन् । अन्नमा चामल, मकै, गहुँ, कोदो कार्बोहाइड्रेटका श्रोत हुन् भने माछा, मासु, अण्डा, भटमास, दुध र दहीलाई प्रोटीनको श्रोत मानिन्छ । मौसमअनुसारको फलपुमल, सुन्तला, आँप, स्याउ, अंगुर, हरियो सागसब्जी र काँचो सलादलाई भिटामिन्स र मिनेरल्सको श्रोत मानिन्छ । कार्बोहाइड्रेटले भोक मेटिने, शरीरलाई शक्ति प्रदान गराउछ भने प्रोटीनले शरीरलाई तताउने काम गर्दछ । भिटामिन्स र मिनेरल्सले शरीरको भित्री भाग सफा गर्ने र मन मष्तिष्कलाई चनाखो बनाई राख्न सहयोग गर्दछ । दैनिक भोजनमा अन्नको परिकार, रेसायुक्त चामल, ब्राउन राईस, चोकरसहितको आँटा, गहुँको परिकार, हरियो तरकारी, काँचो सलाद, मौसम अनुसारको फलपुमल अनिवार्य समावेश गर्नुपर्दछ । हामीले २४ घण्टामा १ देखि ३ लिटरसम्म पानी पिउनु पर्दछ । जसलाई प्रत्येक घण्टा चुस्की लिदै पिउनु पर्दछ । शरीरलाई स्वस्थकर भोजनको जति आवश्यक पर्दछ, त्यसको दुईगुणा व्यायामको जरुरी पर्दछ । शरीरमा रोग लाग्नका मुख्य कारण भनेकै व्यायामको अभाव हो । व्यायाम गर्दा शरीरको

- नगेन्द्र राज नेम्बाङ

विकारहरू पसिनाको रुपमा शरीरले बाहिर फाल्ने गर्दछ । व्यायामले पाचन प्रणालीलाई कृयाशिल बनाई खाएको खाना सजिलै पचाउन मद्दत गर्दछ । नियमित व्यायामले शरीर मोटोपन हुनबाट जोगाउछ र शरीरको सौन्दर्य पनि बढाउँछ । हाम्रो शरीरलाई व्यायाम पछि नभई नहुने आराम पनि हो । आराम भनेको गाढा निद्रा, २४ घण्टामा कम्तिमा ६-८ घण्टा अनिवार्य सुत्नु पर्दछ । आराम गर्दा शरीर चार्ज हुन्छ । आराम गरिएन भने शारीरिक रोगभन्दा मानसिक रोग लाग्ने बढी संभावना हुन्छ । स्मरण शक्ति घट्दै जाने, अनावश्यक चिन्ता, तनाव, डर, लास हुने गर्दछ । त्यसैले शरीर स्वस्थ राख्न स्वस्थकर भोजन, नियमित व्यायाम र गहन आराम गर्नु पर्दछ । यही नै स्वस्थ जीवन बाँच्ने कला हो ।

the annual 100 km military event 'Trailwalker' got cancelled but Ranju was already striding on this race which tested all her physical and mental abilities. She started at dawn and was still running at dusk. Night fell, and she was still running. She kept on running to the point that her legs went numb and she started to limp so badly which felt certain that it was over. But to become a butterfly, metamorphosis is necessary, and the final stages of the race was Ranju's final stages of her metamorphosis. Her true grit and determination ensured that she stayed focused on her dreams and not give up despite she was now crawling rather than running. With only her dream a few kilometres ahead, she somehow generated unbelievable strength from nowhere to complete the race and make her dream come true.

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

किराती लिम्बुहरूको चाड सिसेक्पा तङनाम २०७६को सुखद अवसरमा यस वार्षिक मुखपत्र मार्फत् बेलायत लगायत विश्वभर छरिएर रहनुहुने समस्त याक्थुङहरू लगायत सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्तगर्दछौ ।

Mr Shibaji/Urmila Shrestha
Managing Director
 S4U Healthylife Ltd
 Woodland Business Village
 Unit 5 Coronation Road Basingstoke
 RG21 4JX

बेलायतमा १२औं यलम्बरहाङ्ग कप सम्पन्न ।

सुरेन्द्र इङ्नाम – केन्ट, बेलायत । गत २१ अप्रील २०१८ को दिन बेलायतको फेल्टाम, लण्डनमा किराँत याक्थुङ चुम्लुङको आयोजनामा १२ औं यलम्बरहाङ्ग कप सम्पन्न भयो ।

सदाको वर्षहरु जस्तै यस वर्ष पनि किराँत याक्थुङ चुम्लुङले आयोजना गरेको यस फुटबल खेलमा मेन टिममा २४ टिम, भेटरेन र सुपर भेटरेनमा ८, ८ टिम र २ महिला टिमहरु गरि ३४ टिमहरुले भाग लिएका थिए ।

उक्त खेलको अध्यक्षता चुम्लुङको वर्तमान केन्द्रिय अध्यक्ष दिलसिङ्ग मेन्याङ्बोले गरेका थिए, प्रमुख अतिथि जनजाती महासङ्घ बेलायतका वर्तमान अध्यक्ष जङ्ग सुनुवार र अतिथिहरुमा याक्खा चुम्बाका वर्तमान अध्यक्ष धन रोचु, पाँचथर समाजका अध्यक्ष चन्द्र सुन्दास अन्य सङ्घ संस्थाका प्रतिनिधिहरु साथै खेलका पुरस्कार प्रायोजकहरु रहनु भएको थियो ।

आयोजक “किरात याक्थुङ चुम्लुङ” का अध्यक्ष दिलसिङ्ग मेन्याङ्बोले गोल किक गरेर फुटबल खेलको उद्घाटन गरेपछि ५ वटा खेल मैदानहरुमा मेन टिम, महिला टिम भेटरेन, सुपर भेटरेन र महिला टिमहरुको पहिलो खेल बिहानको १० बजे बाट शुरु भएको थियो ।

२३ टिमहरुलाई पछि पाउँदै “पि ए एफसी” ले शिल्ड साथै १३ सय पाउण्ड हात पारेको थियो, बेस्ट प्लेयरमा बिसाल तामाङ र ८ गोल गरेर टप स्कोररमा प्रनय गुरुङ्ग भएका थिए । यस टिमको लागि टुफी प्रायोजन याक्थुङ माङ्गेना चुम्लुङले गरेका थियो भने बेस्ट प्लेयर र बेस्ट स्कोररको टुफी क्रमश बम बहादुर लिम्बु र दील ईवारमले प्रायोजन गरेका थिए । रनर अप टिम मंगोलियन भान्जाले ६ सय पाउण्ड सहित रनर अपको शिल्ड पाएका थिए । यस टिमको लागि टुफी प्रायोजन श्रीप्रसाद लिम्बुले गरेको थियो ।

त्यस्तै भेटरेन तर्फ “ब्रिगेड बाईज” ले शिल्ड सहित ६ सय पाउण्ड हात पारेको थियो । यस टिमको लागि टुफी प्रायोजन तिल बिक्रम सम्दाहाङ्गले गरेको थियो भने बेस्ट प्लेयर र टप स्कोररको टुफी क्रमश धन काम्बाङ र गणेश ईजामले प्रायोजन गरेका थिए । रनर अप टिम पोखरा युनाईटेड ३५० पाउण्ड सहित रनर अप शिल्ड पाएको थियो । यस टिमको लागि टुफी प्रायोजन महेन्द्र लिम्बुले गरेको थियो । भेटरेन तर्फ बेस्ट प्लेयरमा सुरेश गुरुङ्ग भएका थिए भने ५ गोल हानेर लिल गुरुङ्ग टप स्कोरर भएका थिए । सुपर भेटरेनमा सबै टिमहरुलाई जितेर “एफसी केन्ट, गोर्खा भेटरेन” ले शिल्ड सहित ६ सय पाउण्ड हात पारेको थियो, यस्का साथै धन गुरुङ्ग बेस्ट प्लेयर भएका थिए । यस टिमका लागि टुफी प्रायोजन चित्ताज लिम्बुले साथै बेस्ट प्लेयरको

टुफी बिमला सेनेले गरेको थियो । “युनाईटेड एफसी” ले ३५० पाउण्ड सहित रनर अप भएको थियो र यस टिमका लागि लोकेन्द्र तबेबुङले टुफी प्रायोजन गरेको थियो । साथै ६ गोल हानेर ओम गुरुङ्ग टप स्कोरर भएका थिए र टप स्कोररको टुफी भने बिस्वासदीप तिगेलाले प्रायोजन गरेका थियो । प्रोत्साहन स्वरुप २ महिला टिमहरुले खेलेका खेलमा चुम्लुङ महिला कमिटी बिजयी भएको थियो, साथै सुश्री कृस्टिना मेन्याङ्बो बेस्ट प्लेयर र बेस्ट स्कोरर भएका थिए । यस टिमका

लागी दिलसिङ्ग मेन्याङ्बोले टुफी प्रायोजन गरेका थिए । रनर अप टिम चुम्लुङ महिला कमिटी थोरोक भएको थियो । रनर अप टिमको लागि भिम बोखिमले टुफी प्रायोजन गरेको थियो साथै बेस्ट प्लेयर र टप स्कोररको टुफी क्रमश नरबिर आङ्बो र दिपेन्द्र यक्सोले प्रायोजन गरेका थिए । चुम्लुङ युकेको निर्देशनमा संस्थाका सह-कोषाध्यक्ष दिपेन्द्र यक्सो र उपाध्यक्ष, सह-संयोजक नरबिर आङ्बो कोर्डिनेटरको रूपमा

खटिएका थिए । खेल सकेर पुरस्कार बितरण पछि खेल अतिनै भन्ज्या साथ सफल भएको प्रमुख अतिथि जनजाती महासङ्घ बेलायतका वर्तमान अध्यक्ष जङ्ग सुनुवारले बताए पछि केन्द्रिय अध्यक्ष दिलसिङ्ग मेन्याङ्बोले खेल सकिएको औपचारिक घोषणा गरेको थियो ।

बिहान १० बजे बाट शुरु भएर दिउसो साँझ ७ बजे सकिएको उक्त खेललाई सचिव बिश्वासदीप तिगेलाले सञ्चालन गरेका थिए ।

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

किराती लिम्बुहरुको चाड सिसेक्पा तङ्नाम २०७६को सुखद अवसरमा यस वार्षिक मुखपत्र मार्फत् बेलायत लगायत विश्वभर छरिएर रहनुहुने समस्त याक्थुङ्बा याक्थुङ्गाहरु लगायत सम्पूर्ण नेपालीहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्तगर्दछौं ।

श्रीमति पद्मा लिम्बु

अध्यक्ष

किरात याक्थुङ चुम्लुङ्ग
अक्सफोर्ड शाखा
युके,

याक्थुङ साम्लो

-सुबर्ण नेम्बाङ यम्बे युके

थिबोङ्गु याक्थुङ आनी लत्थिक,
मेम्बोङ्गे मेनुङ्गु तुम्याहाङ्गसे ।
साम्योनु साक्थिमहा माबेक्काङ्ग,
आनि आङ आमारो आदाङ्गबासे ॥

खेमेलक नेमाल्ले मेनुङ्गुल्लो,
तुमदैङ्गु पान्दैङ्ग मेन्जोके ।
वै?हारे एच्यो आम्लाक् अम्सेत्,
थिक्हुपाङ्ग मुथ्रिक मेम्बोके ॥

खाजोङ्गहा च्यचिग मेदङ्गिन्छाङ्ग,
मुन्धुमग ल?थिक् कुसिङ्ग नित्तुम ।
मेन्दैङ्गान् तँङ्गाल्ले तँङ्गबेक्लो,
मेन्दैङ्गे मेबोङ्गिन् नुरिक् ईत्तुम ॥

थिबोङ्गु याक्थुङ अनी लत्थिक,
मेम्बोङ्गे मेनुङ्गु तुम्याहाङ्गसे ।
साम्योनु साक्थिमहा माबेक्काङ्ग,
आनि आङ आमारो आदाङ्गबासे ॥

थोक्ला

दिलसिङ्ग मेन्याङ्गबो

केटा: मिम्जिमे थोक्लाहा युखुङ केदगाङ्ग
हुकफाकी तोदुङ सेवारो ।
केटी: मिम्जिए सिरा पोथाङ्ग निगवा सेगाङ्ग नु
ताक्तुङ लारुङ लांदाक सेवारो ।

केटा: थोक्फेला फुडीङ कोकमा नु फंज्याङ्ग
ईक्सा ईन खेमसीङरो ।

नानु?माहाङ्गमा तूतु तुम्याहाङ्ग
सेङ्गेङलवो फेन्नारो ।
केटी: नावादिन चई:त तुमसी आङ नेसु
हीङहीङबा आंछी रो ।
मुकुमलुङ माङईङ मौवानु नाकसु
सेसे नु साङसाङ यूङसीरो ।

केटा: मुसेङ आङ मुसेङ साले नु पत्ताल
चाथिर पेक्वा बि ।
सेप्माईन फेरेरो लुङमा ईन तुक्लो
मिम्जिफुङ चेक्पा बी ।
केटी: सेक्मुरी फुङिङ आम्लारी फुङिङ
माङ हिम वो युखुङ बा ।
पेलिगेन पानज हा निङवासो पान हा
कन हाक्के युक् सूङबा ।

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

किराती लिम्बुहरुको चाड सिसेक्पा तङ्नाम २०७६को सुखद्
अवसरमा यस वार्षिक मुखपत्र मार्फत् बेलायत लगायत
विश्वभर छरिएर रहनुहुने समस्त याक्थुङ्गबा याक्थुङ्गहरू लगायत
सम्पूर्ण नेपालीहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको
हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्तगर्दछौ ।

श्री दिलसि मेन्याङ्गबो
सल्लाहकार
किरात याक्थुङ्ग चुम्लुङ्ग
युके

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

किराती लिम्बुहरुको चाड सिसेक्पा तङ्नाम २०७६को सुखद्
अवसरमा यस वार्षिक मुखपत्र मार्फत् बेलायत लगायत
विश्वभर छरिएर बसोबास गरिरहनुहुने समस्त याक्थुङ्गबा
याक्थुङ्गहरू लगायत सम्पूर्ण नेपालीहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि
एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक शुभकामना व्यक्तगर्दछौ ।

श्रीमति कमला लिम्बु
पुर्व सल्लाहकार
किरात याक्थुङ्ग चुम्लुङ्ग
युके

ZṬ ၵုၵ် ဃၢၼ်. ပွၢ်တၢ်ဃိ ဗိယိဒ္ဒၢၼ်. ၵုၵ်ဒၢၼ်
 ဇိၣ်ဒၢၼ် ဇိၣ်ဒၢၼ် ဇိၣ်ဒၢၼ် ဒၢၼ်ဒၢၼ်
 ZṬ ၵုၵ် ဃိ. ဃၢၼ်ပုၵ်တၢ်ဒၢၼ်.
 တၢ်တၢ်. ဃၢၼ်ပုၵ်တၢ်ဒၢၼ်. ဃိဒ္ဒၢၼ် ၵုၵ်ဒၢၼ်
 ပွၢ်ဃိ တၢ်တၢ်. တၢ်တၢ်ဒၢၼ်. ဇိၣ်ဒၢၼ် ဒၢၼ်ဒၢၼ်
 တၢ်တၢ် တၢ်တၢ်. တၢ်တၢ်. တၢ်တၢ်. တၢ်တၢ်
 ဒၢၼ်. တၢ်တၢ်. တၢ်တၢ်. တၢ်တၢ်. တၢ်တၢ်. တၢ်တၢ်
 ဒၢၼ်. တၢ်တၢ်. တၢ်တၢ်. တၢ်တၢ်. တၢ်တၢ်. တၢ်တၢ်
 တၢ်တၢ်. တၢ်တၢ်. တၢ်တၢ်. တၢ်တၢ်. တၢ်တၢ်. တၢ်တၢ်
 တၢ်တၢ်. တၢ်တၢ်. တၢ်တၢ်. တၢ်တၢ်. တၢ်တၢ်. တၢ်တၢ်

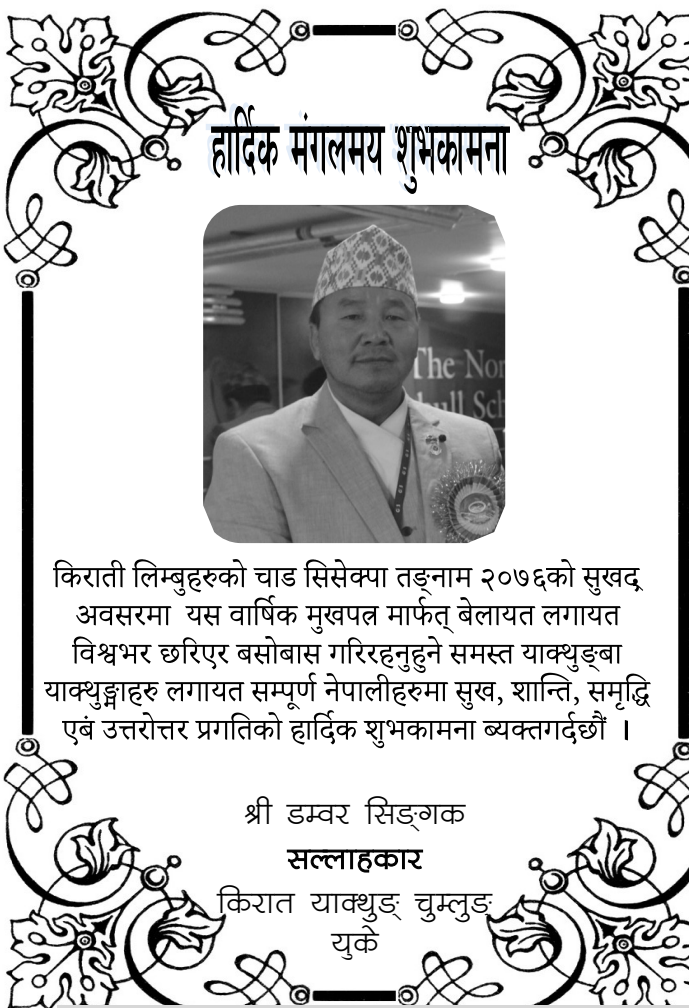

किराती लिम्बुहरुको चाड सिसेक्पा तङनाम २०७६को सुखद अवसरमा यस वार्षिक मुखपत्र मार्फत् बेलायत लगायत विश्वभर छरिएर रहनुहुने समस्त याक्थुङ्हरु लगायत सम्पूर्ण नेपालीहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक शुभकामना व्यक्तगर्दछौ ।

श्रीमाति अमृता पालुङ्वा सावेन्हिम

અધ્યક્ષ

किरात याक्थुङ् चुम्लुङ्
वेजिस्टोक शाखा
युके

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

किराती लिम्बुहरुको चाड सिसेक्या तङनाम २०७६को सुखद अवसरमा यस वार्षिक मुखपत्र मार्फत् बेलायत लगायत विश्वभर छरिएर बसोबास गरिरहनुहुने समस्त याक्थुङ्बा याक्थुङ्गाहरु लगायत सम्पूर्ण नेपालीहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक शुभकामना व्यक्तगर्दछौं ।

श्री डम्बर सिङ्गक
सल्लाहकार

किरात याक्थुङ् चुम्लुङ्
यके

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

किराती लिम्बुहरुको चाड सिसेक्पा तङ्नाम २०७६को सुखद अवसरमा यस वार्षिक मुखपत्र मार्फत् बेलायत लगायत विश्वभर छरिएर बसोबास गरिरहनुहुने समस्त याक्थुङ्बा याक्थुङ्गाहरु लगायत सम्पूर्ण नेपालीहरुमा सुख, शान्ति, समृद्धि एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौ ।

श्रीमति नरकुमारी लिम्बु
सल्लाहकार

किरात याक्थुङ् चुम्लुङ्
युके

१. कुबुङ् शक् (स्वर वर्ण)

अ अः आ आः इ इः उ उः ए ऐ ओ औ अं ए एः
अ अः आ आः इ इः उ उः ए ऐ ओ औ अं ए एः

२. कुधक् शक् (व्यञ्जन वर्ण)

क ख ग घ ङ च छ ज त थ द ध न प
फ ब भ म य र ल व स ह (मुक्फ्रेड)
क ख ग घ ङ च छ ज त थ द ध न प
फ ब भ म य र ल व स ह /

३. सक्नाम्फन् (बाह्खरी)

क कः का काः कि किः कु कुः के कै को कौ कं के केः
क कः का काः कि किः कु कुः के कै को कौ कं के केः

४. कुशेक् सक् (ध्वनिक चिन्ह)

स्वर वर्णको चिन्हवाहेक अरु पनि 'कुशेक् सक्' नामक दई चिन्हहरु छन्। तिनीहरु विना कति लिम्बुशब्दको पूर्णरूपमा उच्चारण हुन सक्दैन। ती ध्वनिक चिन्हहरु यसप्रकार छन्।

(क) () केम्फ्रे जसले दीर्घता जनाउछ र ध्वनि साधारणतः लामो हुन्छ जस्तै: $\text{प}^{\circ}\text{य}^{\circ}$ -लेःइमा -चिप्लिनु, $\text{ङ}^{\circ}\text{य}^{\circ}$ -काःक्मा -नाघनु

(ख) () सई ले व्यञ्जन वर्णमा हलन्तको अर्थ जनाउछ। यो चिन्ह अधिल्लो अक्षरमा कहिलै प्रयोग हुदैन। जस्तै:

$\text{ङ}^{\circ}\text{प}^{\circ}\text{य}^{\circ}$ -ओसगनु -होत नी, $\text{ङ}^{\circ}\text{क}^{\circ}\text{य}^{\circ}\text{प}^{\circ}$ -काथ्माण्डु -काठमाण्डु

$\text{ङ}^{\circ}\text{प}^{\circ}\text{य}^{\circ}$ -इस्सेङ् -सग्लो, मात्र

५. केदुम्बा सक् अर्थात् चुक् सक् (आधा अक्षर)

क ड न् त प म र् ल
क ड न् त प म र् ल

६. एक्तुम सक् (संयुक्त अक्षर)

य् व्

थ् ज्

लिम्बू भाषाको एक्तुम अक्षरहरु पूर्ण उच्चारण हुन्छन्। तर एक्तुम अधिको अक्षर आधामात्र उच्चारण हुन्छ।

$\text{प}^{\circ}\text{य}^{\circ}$ -ख्यावा-कुकुर, $\text{ग}^{\circ}\text{य}^{\circ}$ -च्वा-पानी

७. खानिन् (अङ्क)

० १ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९

० १ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९

(श्रोतः प्राज्ञ वैरागी काईला र डा. माधव पोखरेल)